

ΔΕΥΤΕΡΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ

Στην Αθήνα, σήμερα, 23 Ιουνίου 1997, ημέρα Δευτέρα και ώρα 10.00' π.μ., στην Αίθουσα Γερουσίας του Μεγάρου της Βουλής, συνεδρίασε η Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της «Βουλής των Εφήβων», υπό την Προεδρία του Βουλευτή, κ. Ιωάννη Ζαφειρόπουλου, Προέδρου της Διαρκούς Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων, με αντικείμενο τη συνέχιση της επεξεργασίας και εξέτασης των θεμάτων «Παιδεία - Πολιτισμική Παράδοση, Εκπαίδευση - Εκπαιδευτική Πολιτική, Μόρφωση και Αγωγή» της Σύμβασης Κειμένων των μαθητών που συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων, Σύνοδος Β' 1996-1997)

Στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της «Βουλής των Εφήβων» συμμετείχαν οι εξής «Έφηβοι Βουλευτές»: Μανώλια Αλμπανάκη (Α' Θεσσαλονίκης), Έλλη Αμανατίδου (Νομός Καστοριάς), Ελένη Αναστασάκη (Νομός Λακωνίας), Άννα Αναστασοπούλου (Β' Αθήνας), Ειρήνη Βεζυράκη (Β' Αθήνας), Χριστίνα Γεωργοπούλου (Β' Πειραιά), Άγγελος Γούσιος (Νομός Πέλλας), Αθανάσιος Γραμμένος (Α' Αθήνας), Φώτιος Δαμδούνης (Επικρατείας), Φωτεινή Δανηλίδου (Α' Θεσσαλονίκης), Στυλιανή Εξάρχου (Νομός Καρδίτσας) Κυριάκος Ζαφειράς (Νομός Εύβοιας), Αγνή Καραγιαννίδου (Γερμανία), Θωμαή Καραγκούνη (Νομός Εύβοιας), Ευθυμία Καρατζάλη (Β' Αθήνας), Στεφανία Καραφυλλέ (Β' Θεσσαλονίκης), Παρασκευή Καρλοβασίτη (Νομός Σάμου), Ελένη Κασμάτη (Β' Αθήνας), Γιάννης Κατσιέρης (Νομός Ηλείας), Ευθυμία Κεφαλούκα (Γερμανία), Δήμητρα Κουφοπούλου (Γερμανία), Στεφανία Κυριακάκη (Νομός Ηρακλείου), Ελένη Κωστάκου (Β' Πειραιά), Γιώργος Λαουτάρης (Β' Αθήνας), Μαρία Λιγνού (Α' Πειραιά), Μαρουλίνα Λυκούρη (Νομός Κυκλάδων), Γεώργιος Μακρυβογιατζάκης (Νομός Ηρακλείου), Χριστίνα Μαλαματένιου (Α' Πειραιά), Αγγελική Ματθαιοπούλου (Γερμανία), Αγγελική Μουρίκη (Β' Αθήνας), Αριστομένης Μπαλάσκας (Α' Πειραιά), Χρυσούλα Μπατράνη (Νομός Σερρών), Μαρίνα-Κλεοπάτρα Μποζίκη (Α' Θεσσαλονίκης), Βασίλειος Νικολετάκης (Νομός Ηλείας), Ευδοκία Ντάβα (Νομός Λαρίσης), Βασιλική Πιερρακάκη (Νομός Μεσσηνίας), Βασιλική Παπαδοπούλου (Νομός Αρκαδίας), Παύλος Παπαθανασίου (Β' Αθήνας), Απόστολος Παραλιάς (Νομός Αιτωλοακαρνανίας), Βασιλική Παράσχου (Νομός Λακωνίας), Μαρία Παυλίδη (Νομός Λασηθίου), Χρίστος Περπερίδης (Α' Αθήνας), Γιώργος Πετρούλης (Νομός Αττικής), Δέσποινα Πιτσίνη (Β' Αθήνας), Μαρία Προγουλάκη (Νομός Χανίων), Μαρία Ρίζου (Α' Θεσσαλονίκης), Γεωργία Σμυρνιώτη (Νομός Κορινθίας), Αναστασία Σπανού

(Νομός Εύβοιας), Αικατερίνη Σύρρου (Νομός Αιτωλοακαρνανίας), Αναστασία Σωτηριάδου (Β' Θεσσαλονίκης), Θρασύβουλος Τζέλλος (Νομός Κοζάνης), Αγγελική Τρουμπούνα (Β' Πειραιά), Ελευθερία Τσιάρτα (Νομός Ημαθίας), Στέλλα Τσούπρα (Νομός Καβάλας), Φωτεινή Υψηλάντη (Νομός Μεσσηνίας), Σόνια Φιλοκόστα (Α' Θεσσαλονίκης), Αθανάσιος Φώτης (Νομός Άρτας), Αγγελική Χαρίτου (Β' Αθήνας), Κωνσταντίνα Χορμόβα (Β' Αθήνας) και Ευαγγελία Χρηστέλη (Νομός Λέσβου).

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής, αφού διαπίστωσε την ύπαρξη απαρτίας, έδωσε το λόγο στην εισηγήτρια Γεωργία Σμυρνιώτη.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΣΜΥΡΝΙΩΤΗ (Εισηγήτρια - Νομός Κορινθίας):

Το έργο της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων περιλαμβάνει τις αρμοδιότητες του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας, Θρησκευμάτων και Πολιτισμού, καθώς και της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού. Οι έφηβοι Βουλευτές, με τόλμη και ωριμότητα σκέψης, κλήθηκαν να διατυπώσουν τις απόψεις τους για τα φλέγοντα αυτά ζητήματα. Μαθητές απ' όλη την Ελλάδα, την Κύπρο και την Ομογένεια του Εξωτερικού ανταποκρίθηκαν με συνέπεια και νεανικό ενθουσιασμό στην πρόταση αυτή. Τα ελληνικά νιάτα συγκεντρώθηκαν εδώ και με θάρρος και αισιοδοξία, που χαρακτηρίζει την ηλικία τους, διατύπωσαν απόψεις, πρότειναν, διεκδίκησαν, απαίτησαν.

Όσον αφορά την εκπαίδευση οι έφηβοι Βουλευτές κατήγγειλαν τα δεινά του εκπαιδευτικού μας συστήματος, την ανεπαρκή κρατική στήριξη της παιδείας, την προχειρότητα της σχολικής οργάνωσης, τα προβλήματα που απορρέουν από τη λειτουργία του εκπαιδευτικού θεσμού, τις σχέσεις διδασκόντων με διδασκόμενους, τους τρόπους αξιολόγησης, το αναλυτικό πρόγραμμα.

Κατέκριναν την ελλιπή υλικοτεχνική υποδομή, την ύπαρξη ενός μονοδιάστατου σχολικού εγχειριδίου, που εκφράζει τις απόψεις ενός συγγραφέα, την ελλιπή επιστημονική έρευνα, τις συνεχείς αλλαγές στην εκπαιδευτική οργάνωση.

Πρόσφατα παρακολουθήσαμε το σημερινό Υπουργό Παιδείας, να αίρει τις μεταρρυθμίσεις του προηγούμενου συναδέλφου του, μολοντί ανήκουν και οι δύο στην ίδια πολιτική παράταξη.

Οι μαθητές διαμαρτύρονται για την αστάθεια και την έλλειψη συνέπειας και ζητούν: Πρώτον, να γίνει διαγωνισμός για τη συγγραφή και καθιέρωση του προσφορότερου και πολλαπλότερου σχολικού βιβλίου, με σκοπό την κατάργηση των βοηθημάτων και την πλήρη κάλυψη των μαθητών.

Δεύτερον, τη διοικητική αποκέντρωση της εκπαίδευσης με τη θέσπιση δημοτικής μέριμνας για τα σχολεία κάθε τόπου.

Τρίτον, την αποσυμφόρηση των πανεπιστημιούπολεων με την ίδρυση νέων αξιόλογων πανεπιστημιακών κέντρων και ιδιαίτερα σε παραμεθόριες περιοχές.

Τέταρτον, την επαύξηση και καλύτερη κατάρτιση του διδακτικού προσωπικού. Η αναλογία διδασκόντων και διδασκομένων στην Ευρώπη είναι 1 προς 12, ενώ στην Ελλάδα αγγίζει το 1 προς 100.

Πέμπτον, τη θέσπιση ενός πιο ανθρώπινου διδακτικού προγράμματος, καθώς το τίμημα της μόρφωσης στην Ελλάδα επιβάλλει μεγάλο ψυχικό σθένος και οι νέοι που αποφασίζουν να ασχοληθούν με αυτό έχουν μηδαμινό ελεύθερο χρόνο. Οι έφηβοι Βουλευτές καταγγέλλουν ότι είναι ντροπή τα πανεπιστήμια να μένουν κλειστά για νέους, που έχουν πραγματική διάθεση και ειλικρινά επιθυμούν να σπουδάσουν, αλλά υπολείπονται ικανοτήτων, τύχης ή δύναμης να ανταπεξέλθουν στην ψυχολογική πίεση, με αποτέλεσμα να παίρνουν το στίγμα του αποτυχημένου και να οδηγούνται σε ακραίες καταστάσεις.

Αναφερόμενοι στην παιδεία και στην πολιτισμική μας παράδοση, οι μαθητές με παρηγορία επεσήμαναν τις ελλείψεις της μορφωτικής διαδικασίας, την εξάλειψη του ανθρωποκεντρικού της χαρακτήρα και τον παραμερισμό των κλασικών γραμμάτων. Το Υπουργείο Παιδείας, διοικούμενο από συντηρητικούς θεολόγους και φιλόλογους, που εμμένουν στο θεωρητισμό και απομακρύνονται από κάθε πρακτική κατεύθυνση, επιβραδύνει τους μηχανισμούς εκσυγχρονισμού της παιδείας. Μαθήματα, όπως η φυσική και η χημεία, στην πλειονότητα των λυκείων, ιδίως των γενικών, διδάσκονται μέσα από ακατάλληλα βιβλία, που δίνουν συνοπτικά κάποιες βασικές αρχές, μπερδεύοντας περισσότερο τους μαθητές και απομακρύνοντάς τους από το πείραμα και την έμπρακτη εφαρμογή.

Η παιδεία πρέπει να εκσυγχρονίζεται και να προσαρμόζεται στα δεδομένα κάθε εποχής και στις ιδιαίτερες ανάγκες των μαθητών. Μαθήματα, όπως η οικιακή οικονομία, κρίθηκαν αναχρονιστικά και προτάθηκε η κατάργησή τους, ενώ άλλα, όπως η σεξουαλική αγωγή, η περιβαλλοντική εκπαίδευση, ο συστηματικός σχολικός επαγγελματικός προσανατολισμός, η μυθολογία, μολονότι δεν εντάσσονται στο σημερινό σχολικό πρόγραμμα, χαρακτηρίστηκαν απαραίτητα για την ολοκληρωμένη αγωγή των σύγχρονων νέων.

Κατά την επίσκεψή μας στην Ακρόπολη, οι έφηβοι Βουλευτές, με λύπη διαπιστώσαμε, πόσο χρειάζεται και εκλείπει η αισθητική αγωγή από τα σχολικά μας προγράμματα. Η τέχνη και η μουσική παιδεία είναι συστατικά απαραίτητα μιας σωστής παιδείας.

Για τον αθλητισμό, οι μαθητές τόνισαν την άθλια κατάσταση των αθλητικών εγκαταστάσεων, την ανεπαρκή παρουσία του μαθήματος της φυσικής αγωγής. Είναι ντροπή, στην περίοδο που διεκδικούμε τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004, να έχουμε ακατάλληλο αθλητικό εξοπλισμό, πρωτόγο-

να γυμναστήρια και παραγνωρισμένο το μάθημα της φυσικής αγωγής.

Όσον αφορά την ψυχαγωγία τους, οι μαθητές απαιτούν την οργάνωση θεατρικών ομάδων, τη δημιουργία κέντρων νεότητας και την οργάνωση βιβλιοπαρουσιάσεων ανά την Ελλάδα, ώστε να δημιουργηθούν όλες οι απαραίτητες προϋποθέσεις για την αρμονική ψυχοσωματική τους ανάπτυξη και η ολοκλήρωση της προσωπικότητάς τους.

Τέλος, για το ζήτημα των πανελληνίων εξετάσεων, οι έφηβοι Βουλευτές αναγνωρίζουν το γεγονός ότι είναι αδιάβλητες, όχι όμως ότι είναι δίκαιες ή αντικειμενικές. Αντ' αυτών προτείνουν την ίδρυση ανοιχτού πανεπιστημίου, που να δέχεται στους κόλπους του όλους τους νέους που επιθυμούν πραγματικά να σπουδάσουν.

Έντονη ήταν στη Βουλή μας, η παρουσία Ελλήνων Ομογενών μαθητών σχολείων της Κύπρου και του Εξωτερικού. Τα προβλήματά τους, ειπωμένα με πάθος άνοιξαν την καρδιά όλων και μας έδειξαν ότι τα προβλήματα της παιδείας στην Ελλάδα είναι πολλά και τραγικά, ενώ τα προβλήματα για τα παιδιά των Ελλήνων του Αποδήμου Ελληνισμού είναι ανυπέροβλητα. Υπάρχουν μαρτυρίες Ελληνοπόυλων του Βερολίνου για πλήρη εγκατάλειψη των Ελληνικών σχολείων, παντελή έλλειψη κονδυλίων, παρακολούθηση διπλού σχολείου, πρωινού για τα γερμανικά μαθήματα και απογευματινού γυμνασιακών τάξεων μητρικής γλώσσας. Τα παιδιά αυτά έχοντας μέσα τους ριζωμένη την εθνική συνείδηση βρίσκονται απομονωμένα από κάθε κρατική πρόνοια των ξένων κρατών και κάθε μεσολαβητική παρέμβαση του Ελληνικού Κράτους. Μόνη τους στήριξη είναι η ιδιωτική δράση φιλελλήνων και ελληνικών συλλόγων του εξωτερικού, όπως ο γερμανικός σύλλογος «ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ». Οι 60 ώρες μάθημα την εβδομάδα, όπως καταγγέλληκε από μαθητές του ελληνικού σχολείου του Βερολίνου, πρέπει κάποτε να κινηθούν το ενδιαφέρον των κυβερνώντων αυτήν τη χώρα. Ωστόσο, η δυναμική τους παρουσία στη Βουλή των Εφήβων, απέδειξε για άλλη μια φορά ότι ιδέες και οράματα για ένα καλύτερο μέλλον και μια καλύτερη Ελλάδα, δεν υπάρχουν μόνο εντός των ελληνικών συνόρων.

Επίσης, θα αναφερθώ στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν μαθητές των τεχνικών επαγγελματικών λυκείων και σχολών, από τη μη ισάξια αντιμετώπισή τους με τους μαθητές άλλων σχολείων. Αν οι μαθητές των γενικών και πολυκλαδικών λυκείων αισθάνονται εγκαταλελειμμένοι από το Κράτος, πόσο μάλλον αυτή η δεύτερη κατηγορία μαθητών που σπουδάζουν σε πρωτόγονα κτίρια, με ελλιπή εξοπλισμό και παραχωμένα σχολικά εγχειρίδια, γραμμένα στην καθαρεύουσα. Από τους μαθητές αυτούς εθίγη ένα άλλο σημαντικό ζήτημα, που αποτελεί γενικότερο πρόβλημα του εκπαιδευτικού μας συστήματος. Είναι η άνιση συμπεριφορά ορισμένων καθηγητών, απέναντι στους μαθητές των δύο φύλων που εκφράζεται ακόμα και με σεξουαλική παρενόχληση στα κορίτσια. Σημα-

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ντική θα μπορούσε να είναι η συμβολή των συμβούλων και των άλλων αρμόδιων φορέων, που όμως παραμένουν άβουλοι και αδρανείς.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Κυρίες και κύριοι, όσοι έχετε προτάσεις και θέλετε να τεθούν σε ψηφοφορία να τις καταθέσετε γραπτώς. Επίσης, σε ψηφοφορία θα τεθεί η Σύμβαση Κειμένων κατά κεφάλαια. Το Κεφάλαιο «Παιδεία - Πολιτισμική Παράδοση» θα τεθεί σε ψηφοφορία ως έχει. Το ίδιο ισχύει και για τα Κεφάλαια «Εκπαίδευση - Εκπαιδευτική Πολιτική» και «Μόρφωση - Αγωγή».

Το λόγο έχει η κυρία Φιλοκώστα.

ΣΟΝΙΑ ΦΙΛΟΚΩΣΤΑ (Α' Θεσσαλονίκης): Επειδή κυριολεκτικά, έχουμε χορτάσει από περίτεχνα λόγια θα προσπαθήσω, με λόγο λιτό και σαφή, να εκθέσω τις απόψεις μου και να κοινοποιήσω τις προτάσεις μου πάνω σε συγκεκριμένα θέματα. Πρώτον, κατάργηση της επετηρίδας, δεύτερον, παιδευτικός ρόλος των Μ.Μ.Ε., τρίτον, συμβολή της εκκλησίας στη διαμόρφωση της προσωπικότητας των νέων. Η σύντομη πραγματέυση των παραπάνω ζητημάτων συνίσταται στη διαπίστωση που έκανα, κατά τη διάρκεια της πρώτης συνεδρίασης, ότι δεν τονίστηκαν, όπως θα έπρεπε. Η σπουδαιότητά τους κρίνεται υπογραμμιστά, κατά τη γνώμη μου.

Η θέση μου για την επετηρίδα είναι κάθετα αρνητική και η άποψή μου δύναται να δικαιολογηθεί ποικιλοτρόπως. Θεωρώ ότι ο καθηγητής που αποφοιτά από το πανεπιστήμιο και βρίσκεται σε αναζήτηση εργασίας δεν ευθύνεται, γιατί ορέγεται να προσφέρει, τη μετάδοση γνώσεων στους μαθητές.

Όταν κάποιος από το εργατικό δυναμικό έλθει αντιμέτωπος με το χαώδες φάσμα της ανεργίας, είναι πολύ φυσικό να απευθύνεται στα φροντιστήρια. Αξιώνει να διοριστεί στο δημόσιο για να αποκτήσει μία μόνιμη θέση. Δεν είναι κατακριτέο κάτι τέτοιο. Η επετηρίδα, όμως, διασκεδάζει τα όνειρά του και έτσι καταφεύγει με μαθηματική ακρίβεια σε ιδιωτικούς τομείς απασχόλησης. Προάγει κατά συνέπεια την παραπαιδεία, αφού είναι εκ των συνθηκών αναγκασμένος να στραφεί σε αυτήν. Στο χρονικό διάστημα 10 περίπου χρόνων αναμονής του έχει τη δυνατότητα να εργαστεί ως σερβιτόρος, πωλητής, μηχανικός, ελαιοχρωματιστής, ακόμα και λαχειοπώλης. Σίγουρο είναι ότι τις περισσότερες φορές δεν χρίζει των κεκτημένων γνώσεών του στον τομέα του.

Μετά λοιπόν, από μια δεκαετία, στην καλύτερη περίπτωση, καλείται να ανακαλέσει στη μνήμη του ό,τι διδάχθηκε στη νεότητά του και όχι μόνο αυτό, αλλά να τα προσαρμόσει στις συνθήκες και απαιτήσεις των νέων. Επομένως, πώς έχουμε την απαίτηση εμείς οι μαθητές να είναι οι διδάσκοντές μας άψογοι σε όλα, τη στιγμή που δεν μπορούν να ανανεώνουν τις υπάρχουσες γνώσεις τους και να πλουτίζουν τις ήδη υπάρχουσες ψυχοπαιδαγωγικές γνώσεις τους, που είναι και οι σημαντικότερες;

Προτείνω κατάργηση της επετηρίδας, με ταυτόχρονη

αντικατάστασή της από άμεση αποκατάσταση στο δημόσιο και κάλυψη πολλών κενών θέσεων. Επίσης, προτείνω άμεση συνταξιοδότηση σε μικρότερη ηλικία.

Ας προχωρήσουμε στο επόμενο ζήτημα των Μ.Μ.Ε. Γνωστός τοις πάσι ο χαρακτήρας των Μ.Μ.Ε., είναι, όμως, τόσο αυτονόητος όσο φαίνεται; Θα επιχειρήσω να δώσω μία ικανοποιητική απάντηση. Σε πρώτο επίπεδο τοποθετείται η αντικειμενική ενημέρωση, η υγιής ψυχαγωγία και ακολουθεί ο εκπαιδευτικός των ρόλος. Η εξυγίανση των Μ.Μ.Ε. και ιδιαίτερα της τηλεόρασης θα επέλθει με τους εξής απλούς τρόπους. Πρώτον, με το να δίνεται έμφαση στον αναμφισβήτητο θησαυρό της πλούσιας ελληνικής γλώσσας, συμπεριλαμβανομένης και της αρχαίας ελληνικής. Αρκεί να χρησιμοποιήσουν σωστά την πείρα που διαθέτουν. Με κατανοητό τρόπο να κάνουν και τον τελευταίο Έλληνα πολίτη να αγαπήσει τη γλώσσα του, ενώ παράλληλα να του κεντρίσουν το ενδιαφέρον να ασχοληθεί με αυτήν.

Ακόμα, προτείνω για βιβλιοπαρουσιάσεις, ενημερωτικό ντοκυμανταίρ και, τέλος, εκπομπές με θέματα ευρύτερου ενδιαφέροντος, χωρίς να καταρρακώνεται η ανθρώπινη προσωπικότητα. Για το σκοπό αυτό επιβάλλεται αυστηρότερος έλεγχος των δημοσιογράφων και επιβολή ποινών για δεοντολογικές παρεμβάσεις και γενικότερη αναβάθμιση των τηλεοπτικών προγραμμάτων και σταθμών.

Συμπερασματικά, ας μην παραμερίζουμε Μ.Μ.Ε. για τη μορφωτική και πολιτιστική τους λειτουργία. Ας βάζουμε, όμως, στόχο, όχι μόνο το κέρδος, αλλά και την επίτευξη ποιοτικού αποτελέσματος. Το κέρδος δεν πρόκειται να παραμεριστεί, εφ' όσον, στον τομέα αυτό υπάρχουν ιδιωτικές επιχειρήσεις.

Στο κατά πόσον η Εκκλησία σήμερα προσεγγίζει τους νέους μπορεί να απαντήσει ο καθένας προσωπικά. Πάντως, θα ήταν παράλειψη να μην αναφερθώ στο γεγονός ότι δεν διστάζουμε να καταφύγουμε στους πνευματικούς πατέρες, ζητώντας την πολύτιμη συμβουλή τους. Ασφαλώς, η πλειοψηφία των κληρικών καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια να ανοίξει διώρυγες επικοινωνίας με τους νέους, αγγίζοντας καιρία προβλήματα, που τους κατατρύχουν καθημερινώς. Βεβαίως, οι νέοι δεν θα ζημωθούν, εάν απευθυνθούν στην Εκκλησία αναζητώντας ηθική υποστήριξη και ψυχική πλήρωση.

Οι προτάσεις μου είναι να δαπανώνται από την Πολιτεία μεγαλύτερα κονδύλια για την ανέγερση μεγαλοπρεπών, αλλά και απέριπτων ναών και την ίδρυση κατηχητικών -θεσμός που ίσως ατονεί σήμερα- και να εκπαιδεύονται πιο κατάλληλα οι Θεολόγοι. Η επιμόρφωσή τους να μην περιορίζεται σε στείρες γνώσεις και να ενημερώνονται επαρκώς για όλα τα τρέχοντα ζητήματα, που αφορούν τόσο το Χριστιανισμό, όσο και άλλες θρησκείες. Εμείς οι νέοι του αύριο με τους, πολλές φορές, ουτοπικούς οραματισμούς, προτείνουμε τα «να» και τα «ας» και απεχθανόμαστε τα «θα» και τα «πρέπει». Στόχος

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

μας μία ρεαλιστική ουτοπία. Με τη δυναμική παρουσία μας και την πίστη θα τα καταφέρουμε. Ευχαριστώ.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η κυρία Ευαγγελία Χρηστέλη, από το Νομό Λέσβου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΧΡΗΣΤΕΛΗ (Νομός Λέσβου): Είναι, φοβάμαι, κοινότυπο, αλλά πρέπει να το επαναλάβουμε και σήμερα ότι η παιδεία αντιμετωπίζει πολλά προβλήματα. Γι' αυτό είναι επιτακτική ανάγκη να βρεθούν τρόποι επίλυσής τους. Πρώτα από όλα, είναι απαραίτητος ο εκσυγχρονισμός του αξιολογικού συστήματος, που σήμερα είναι υποκειμενικό και ψυχοφθόρο, διότι προωθεί την αποστήθιση και τη βαθμοθηρία. Πρέπει επιτέλους να πάψει ο βαθμός να είναι το κίνητρο για διάβαση και αντικείμενο ανταγωνισμού μεταξύ των μαθητών.

Έπειτα, είναι απαραίτητη η ουσιαστική και αντικειμενική αξιολόγηση του έργου των εκπαιδευτικών, πράγμα που θα συντελέσει και σε κατάργηση της παραπαιδείας, που αποτελεί μεγάλη οικονομική αμορραγία για την κάθε οικογένεια.

Χθές, κάποια παιδιά πρότειναν να προστεθούν στα σχολικά μαθήματα η οικολογία, η δημοσιογραφία, ιστορία τέχνης κ.λπ. Απ' ό,τι ξέρω το Ενιαίο Πολυκλαδικό Λύκειο είναι ένα σχολείο, που για τη λειτουργία του απορροφώνται σημαντικά κονδύλια και αυτό εμποδίζει την ταχύτερη προώθησή του. Πρέπει να βρεθούν και να δοθούν χρήματα. Άλλωστε, κατά βάθος, το πρόβλημα της παιδείας είναι πρόβλημα οικονομικό.

Απαιτείται ακόμη εκσυγχρονισμός των σχολικών βιβλίων και η αντικατάστασή τους με άλλα ευκολονόητα, που θα περιλαμβάνουν νέα δεδομένα και να έχουν να πουν κάτι βαθύτερο και ουσιαστικό. Το βιβλίο, παράδειγμα, της ιστορίας είναι επανάληψη του αντίστοιχου του δημοτικού, φθάνοντας μέχρι την επανάσταση του '21. Δεν νομίζω ότι η ελληνική ιστορία σταματάει εκεί. Οι Έλληνες δεν γνωρίζουν την ιστορία τους. Και αυτό σήμερα είναι τραγικό.

Πρέπει επίσης, το σχολείο να έχει επικοινωνία με τους τοπικούς φορείς. Να συμμετέχουν οι μαθητές σε εξωσχολικά προγράμματα, όπως αυτό της Βουλής των Εφήβων, αλλά και σε άλλες δραστηριότητες, που θα καλλιεργούν το ήθος τους, τις δυνατότητές τους.

Η βοήθεια των μαθητικών κοινοτήτων και των μαθητικών συμβουλίων παίζει ουσιαστικό ρόλο προς την κατεύθυνση αυτή. Όμως χρειάζεται ο θεσμός αυτός αναβάθμιση. Τα μαθητικά συμβούλια στο τέλος κάθε χρονιάς θα έπρεπε να παρουσιάζουν το έργο τους, το οποίο να γνωστοποιείται τόσο στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, όσο και στην ευρύτερη ελληνική κοινωνία, μέσω του Τύπου, αλλά και σε αρμόδιο γραφείο του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Τα σχολεία πρέπει να στελεχωθούν με γιατρούς, ψυχολόγους, συμβούλους Σ.Ε.Π., που δεν θα είναι άσχετοι με το αντικείμενό τους και θα καλύπτουν μόνο το ωράριό τους.

Τέλος, θα ήθελα να εκφράσω μια ευχή: Να σταματήσουν να παίζονται στην πλάτη μας παιχνίδια και να γίνονται διάφοροι πειραματισμοί. Να συνειδητοποιήσουν όλοι ότι το μέλλον της χώρας μας εξαρτάται από το μέλλον της παιδείας μας.

Εύχομαι στο τέλος της επόμενης σχολικής χρονιάς και στις παραμονές των γενικών εξετάσεων να μην ταλαισιτούν τα παιδιά από την απειλή μιας νέας απεργίας καθηγητών και υπαλλήλων του Υπουργείου Παιδείας. Να σταματήσει το θέατρο του παραλόγου και όλοι να σοβαρευτούμε, επωμιζόμενοι τις ευθύνες μας.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η κυρία Στυλιανή Εξάρχου.

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΕΞΑΡΧΟΥ (Νομός Καρδίτσας): Ευχαριστούμε θερμά τον Πρόεδρο της Βουλής, κ. Απόστολο Κακλαμάνη, για την καθιέρωση αυτού του θεσμού.

Ως μαθήτρια και ως Έφηβος Βουλευτής, θα ήθελα να εκφράσω την ανησυχία μου για το εκπαιδευτικό σύστημα της Χώρας μας, που μόνο αποτελεσματικό δεν είναι.

Το εκπαιδευτικό ελληνικό σύστημα έχει ατέλειες και προβλήματα μεγάλα, δυσχεραίνοντας την επίτευξη του ρόλου του. Το σχολείο χρειάζεται αναβάθμιση, δεδομένου ότι όλοι οι τομείς επηρεάζονται από την παιδεία, θετικά ή αρνητικά.

Το να καταγράψεις τα αίτια και τις αφορμές και τις διαπιστώσεις για κάποια προβλήματα που υπάρχουν, χωρίς να προτείνεις λύσεις, είναι εύκολο. Εκείνο, όμως, που χρειάζεται είναι να βρεθούν τρόποι αντιμετώπισης των προβλημάτων αυτών.

Γι' αυτό προτείνω τα εξής:

Οι μαθητές να χωρίζονται, ανάλογα με την επίδοσή τους, σε τμήματα κακών, μέτριων και αρίστων μαθητών. Έτσι, οι εκπαιδευτικοί θα διδάσκουν καλύτερα προσφέροντας σε όλες τις κατηγορίες των μαθητών τη δυνατότητα να κατανοήσουν τις γνώσεις. Βέβαια, για να υλοποιηθεί κάτι τέτοιο είναι απαραίτητη η μετεκπαίδευση καθηγητών, με τη μορφή σεμιναρίων και η βελτίωση των διδακτικών βιβλίων.

Τα τρία αυτά τμήματα κάποιες ώρες θα μετατρέπονται σε ενιαία τμήματα. Ο τρόπος που θα διδάσκονται οι μαθητές κάποια μαθήματα, όπως μαθηματικά, φυσική, χημεία να είναι ο εξής: Οι μαθητές να χωρίζονται σε ομάδες, που θα απαρτίζονται από καλούς, καλούς και μέτριους μαθητές και θα εργάζονται ομαδικά για την επίλυση της άσκησης. Φυσικά, οι καλύτεροι θα λύνουν την άσκηση, όμως ο ρόλος τους δεν θα σταματάει εδώ. Θα βοηθούν να κατανοηθεί η άσκηση και από τους άλλους μαθητές, με την κακή επίδοση στον τρόπο επίλυσης της άσκησης. Το άτομο, που θα επιλεγεί ύστερα από την υπόδειξη του καθηγητού, θα πρέπει να ξέρει να λύσει την άσκηση, αφού κατ' αυτό τον τρόπο θα βαθμολογηθεί, τόσο η κάθε ομάδα, όσο και τα μέλη της. Ο τρόπος αυτός θα δώσει τη δυνατότητα σε όλους τους μαθητές να κατανοήσουν τον τρόπο επίλυσης των ασκήσεων και παράλ-

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ληλα θα παταχθεί και η παραπαιδεία που έχει απλώσει τα πλοκάμια της παντού, βρωμίζοντας τα καθαρά νερά της παιδείας.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ήθελα να σας πω τα εξής. Ότι με μια πρώτη ανάγνωση των προτάσεών σας, διαπιστώθηκε ότι περιλαμβάνονται προτάσεις, που, ήδη, έχουν περιληφθεί στη Σύνοψη των Κειμένων. Αυτό αποτελεί πλεονασμό.

Επίσης, υποβάλλονται μακρότατες προτάσεις ή και διαφορετικές θέσεις απ' εκείνες που έχουν συμπεριληφθεί στη Σύνοψη των Κειμένων. Πρέπει, λοιπόν, να βρεθεί ένας τρόπος, ώστε να υποβληθούν σε ψηφοφορία καινούργιες προτάσεις. Θα δώσω το λόγο στον Καθηγητή, κ. Μαρκαντώνη, ο οποίος θα σας ενημερώσει για τον τρόπο υποβολής τους.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΗΣ (Καθηγητής Πανεπιστημίου - Αντιπρόεδρος της Επιτροπής του Προγράμματος «Βουλή των Εφήβων»): Οι προτάσεις σας επαναλαμβάνουν όσα είναι γραμμένα. Το πνεύμα του κυρίου Προέδρου είναι να τονισθούν προτάσεις, που δεν έχουν συμπεριληφθεί στη Σύνοψη των Κειμένων, τις οποίες θα ψηφίσετε. Π.χ. η επιμόρφωση καθηγητών, η αλλαγή των βιβλίων, είναι ήδη καταθεμένες προτάσεις. Για αυτό περιμένουμε τις καινούργιες σας προτάσεις.

Για το Ολυμπιακό Ιδεώδες, η συντριπτική πλειονότητα τίθεται υπέρ, υπάρχει, όμως, και μια μικρή μειοψηφία, που είναι κατά των Ολυμπιακών Αγώνων. Λόγω του ελαχίστου αριθμού, στη Σύνοψη Κειμένων, δεν θα μνημονευθεί. Όμως, όταν υπάρχει μια διαφορετική γνώμη, μπορεί να αναπτυχθεί και μετά είναι θέμα του αποτελέσματος της ψηφοφορίας, αν θα συμπεριληφθεί στο κείμενο.

Αυτό είναι το πνεύμα, ώστε να συμπληρωθεί το κείμενο αυτό. Μελέτησα όλες τις εκθέσεις σας και θέλω να σας πληροφορήσω ότι φέτος για πρώτη φορά έγιναν δύο θεματολογικές προσεγγίσεις, δηλαδή μία θεματολογική προσέγγιση όλων των γραπτών από όλη την Ελλάδα γενική και κατηγοριοποίηση σε θέματα. Μετά συνήλθε, εκ δευτέρου, η Επιτροπή ανά περιφέρεια, για να δούμε, τι προτείνει κάθε περιφέρεια. Έτσι, λοιπόν, στο τέλος έγινε η σύνοψη όλων των κειμένων των συμμετασχόντων στην αξιολόγηση και καταλήξαμε στη μείζονα σύνοψη, η οποία ήρθε στην Επιτροπή του κ. Σαμαράκη και στην οποία είμαι Αντιπρόεδρος. Τα μέλη της Επιτροπής ανέλαβαν το κάθε ένα από μία Επιτροπή. Το βιβλίο, που έχετε μπροστά σας, δεν είναι τίποτε άλλο παρά η σύνοψη της σύνοψης. Είναι, δηλαδή, η τριπλή αφαίρεση που έχει γίνει και είναι εύλογο κάποιες λεπτομέρειες να έχουν χαθεί μέσα σε αυτή την αφαιρετικοποίηση, που έχει γίνει. Γι' αυτό το λόγο, εάν κρίνεται ότι κάποια δική σας πρόταση δεν έχει συμπεριληφθεί, μπορείτε να την θέσετε. Μπορεί μάλιστα ακόμη και να ψηφιστεί, αυτό που προτείνετε. Μπορείτε να διαφωνήσετε σε κάτι άλλο, αλλά όμως, ας μην επαναλαμβάνουμε συνεχώς τα ίδια.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θέλω να σας πω ότι η σύνοψη κειμένων θα τεθεί σε ψηφοφορία, ανά κεφάλαιο. Δηλαδή θα τεθεί, π.χ., σε ψηφοφορία το κεφάλαιο «Παιδεία-Πολιτισμική παράδοση». Εάν, λοιπόν, δεν έχετε σοβαρές διαφωνίες, το ψηφίζετε. Αυτό το κεφάλαιο δεν το ψηφίζετε, όταν επί παραδείγματι, κάποιος από εσάς έχει αντίληψη διαφορετική. Στο κείμενο αυτό αναφέρονται τα εξής: «Επίμονη εκδηλώνεται η επιθυμία πολλών για ένα περισσότερο ελληνοκεντρικό, παραδοσιακό, μνημειοσωστικό χαρακτήρα της εκπαιδευτικής πολιτισμικής πολιτικής της Ελλάδας». Εγώ, εάν ήμουν έφηβος, θα μπορούσα να πιστεύω ότι δεν πρέπει να έχει ελληνοκεντρικό χαρακτήρα η εκπαίδευση, αλλά να έχει μη ελληνοκεντρικό, οικουμενικό, ή οποιοδήποτε άλλο χαρακτήρα. Εάν έχω μία τέτοια μεγάλη διαφωνία, το καταψηφίζω και φέρνω αυτή την πρότασή μου εδώ. Και λέω, λοιπόν, ότι πρέπει να «απαλλαγεί» η παιδεία από τον ελληνοκεντρικό χαρακτήρα της. Στο θέμα των ιδιωτικών πανεπιστημίων επίσης, μπορεί κάποιος να ισχυρισθεί ότι οι γνώμες διχάζονται. Εγώ είμαι υπέρ των ιδιωτικών πανεπιστημίων και καταθέτω πρόταση «να στα ιδιωτικά πανεπιστήμια». Στο κεφάλαιο «Μόρφωση και Αγωγή» υπάρχει μία πρόταση για την «τόνωση του θρησκευτικού συναισθήματος». Μπορεί λοιπόν, κάποιος να προτείνει την κατάργηση των θρησκευτικών και καμία αναφορά στα θεολογικά και θρησκευτικά θέματα, στην εκπαίδευση. Αυτά είναι μεγάλα θέματα, τα φέρνουμε και αποφασίζουμε.

Το λόγο έχει η κυρία Μανώλια Αλμπανάκη.

ΜΑΝΩΛΙΑ ΑΛΜΠΑΝΑΚΗ (Α' Θεσσαλονίκης): Από τη μέχρι τώρα θητεία μου στο λύκειο, έχω επισημάνει κάποια προβλήματα στη λειτουργία του σχολείου που πραγματικά πονάνε τους μαθητές και θα προσπαθήσω να περιγράψω τα κυριότερα από αυτά. Πρώτα απ' όλα, είναι απαραίτητη η βελτίωση των βιβλίων της Ιστορίας, των Θρησκευτικών και των ξένων γλωσσών. Συγκεκριμένα, τα βιβλία της Ιστορίας είναι ανάγκη να τονίσουν το μακεδονικό και το κυπριακό πρόβλημα, ώστε να αναπτυχθεί η απαραίτητη εθνική συνείδηση στους μαθητές.

Επίσης, τα νεοελληνικά κείμενα πρέπει να παρατίθενται αυτούσια και όχι λογοκριμένα, αφού έτσι χάνουν την ολότητά τους και την γοητεία τους. Ενδεικτικά αναφέρω το «Ποτάμι» του κ. Σαμαράκη, του οποίου το λογοκριμένο τμήμα του είναι πολύ όμορφο και είναι κρίμα που λείπει από το βιβλίο. Παράλληλα, είναι ανακόλουθο το γεγονός ότι δεν διδάσκονται στις δέσμες, αλλά ζητούνται στις Πανελλήνιες εξετάσεις για τις ανάλογες σχολές τα μαθήματα της μουσικής, του σχεδίου και των γαλλικών, γερμανικών και ιταλικών, εάν θεωρήσουμε επαρκή την τυπική διδασκαλία των αγγλικών.

Επίσης, είναι απαραίτητο να γίνεται με σοβαρότητα και υπευθυνότητα το μάθημα της γυμναστικής και ακόμη με την κατάλληλη υποδομή, όμως είναι περιττός ο βαθμός από τη στιγμή, που κάτι γίνεται για ευχαρίστηση και ξεκούραση,

όπως συμβαίνει με αυτό το μάθημα, που δεν είναι ανάγκη να βαθμολογείται.

Ωστόσο, είναι αδύνατον να επέλθει οποιαδήποτε πρόοδος, εάν δεν συμβάλουν σε αυτό και οι εκπαιδευτικοί. Είναι κοινό μυστικό ότι δεν λείπουν από κανένα σχολείο ορισμένοι καθηγητές, οι οποίοι δημιουργούν προβλήματα τόσο στους μαθητές, όσο και στους συναδέλφους τους. Επιβάλλεται λοιπόν ο έλεγχος της καταλληλότητας των εκπαιδευτικών και η μετáταξή τους σε άλλες υπηρεσίες, εάν διαπιστωθεί η ακαταλληλότητά τους και όχι η παραμονή τους στην εκπαίδευση μόνο και μόνο για να μην χάσουν την εργασία τους.

Είναι ακόμη απαραίτητη η συνταξιοδότηση των εκπαιδευτικών σε νεότερη ηλικία. Για να γίνει, όμως, αυτό, χρειάζεται να καταργηθεί το αναχρονιστικό μέσο της αποβολής, που δεν σωφρονίζει κανένα και, αντ'αυτού, προτείνω τον διορισμό ψυχολόγου στο σχολείο, που θα βοηθά τους νέους να ξεπεράσουν τα προβλήματα της συμπεριφοράς τους, διότι και τα προβλήματα της εποχής μας δεν αφήνουν ανέπαφους τους νέους.

Τέλος, πρέπει να τονιστεί το γεγονός ότι, ενώ οι μαθητές του λυκείου κρίθηκαν ώριμοι για να διεξαγάγουν μόνοι τους τις μαθητικές εκλογές, αυτές συχνά δεν ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του θεσμού και παρατηρείται συχνά νοθεία των εκλογών, εξαιτίας των εφορευτικών επιτροπών, αλλά και κάποιων υποψηφίων, που ασκούν βία προκειμένου να εκλεγούν. Κρίνεται, λοιπόν, απαραίτητη η παρουσία ενός καθηγητή που θα επιβλέπει την όλη διαδικασία και θα συνεργάζεται με τα μαθητικά συμβούλια.

Επίσης, θα ήθελα να θίξω το κτηριακό πρόβλημα στις μεγαλουπόλεις, που βιώνουμε, καθημερινά, οι μαθητές, που καταγόμαστε από αυτές. Συγκεκριμένα στην Θεσσαλονίκη, παρατηρείται άνιση κατανομή του σχολικού πληθυσμού στα σχολικά κτίρια. Επίσης, στα σχολεία της ανατολικής Θεσσαλονίκης, σε ένα από τα οποία φοιτώ, λειτουργούν τμήματα 35 ατόμων, ενώ στα σχολεία του κέντρου, λειτουργούν δεκαμελή τμήματα. Θα αποτελούσε, ίσως, λύση να μεταφέρονται δωρεάν με λεωφορείο ορισμένοι μαθητές από τα προάστια στο κέντρο και τα χρήματα που δίνονται για την ανοικοδόμηση σχολείων στα προάστια, να χρησιμοποιούνται για τον εργαστηριακό εξοπλισμό, την ανακαίνιση και των εξωραϊσμό των ήδη υπαρχόντων.

Τέλος, ως προς τη χθεσινή παρατήρηση της εισηγήτριας σχετικά με τα «καθηγητόπαιδα», φαίνεται ότι έχει όντως δίκιο, δηλαδή ότι υπάρχουν διακρίσεις, όμως συχνά και τα παιδιά είναι προκατειλημμένα. Επίσης, θα ήθελα να πω ότι και εγώ είμαι ένα «καθηγητόπαιδο» και επειδή ήξερα ότι θα αντιμετώπιζα δυσμένεια από μέρους των παιδιών, σκόπιμα επέλεξα να μη φοιτήσω στο σχολείο, που διδάσκει η μητέρα μου. Και όμως, ειδικά στο γυμνάσιο, είχα κάποιες φορές δυσμενή αντιμετώπιση και ας μην γνώριζε κανείς καθηγητής τη μητέρα μου και το επάγγελμά της. Υπάρχουν λοιπόν αδι-

κίες, ας μην είμαστε, όμως, προκατειλημμένοι εναντίον κανενός.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η κυρία Μαρία Προγουλάκη από το Νομό Χανίων.

ΜΑΡΙΑ ΠΡΟΓΟΥΛΑΚΗ (Νομός Χανίων): Θέλω να καταθέσω κάποιες προτάσεις. Στο βιβλίο νεοελληνικής λογοτεχνίας, να υπάρχουν κείμενα και νεότερων συγγραφέων και ποιητών (Βαμβουνάκη, Καραπάνου κ.α.) και –γιατί όχι– και μαθητών. Συγγραφή καινούργιων βιβλίων ελληνικής οικονομίας Β' τάξης ενιαίου πολυκλαδικού λυκείου, με νεότερα στατιστικά στοιχεία. Κατάργηση της μονιμότητας των καθηγητών. Πρέπει να αναστηλωθεί το εκπαιδευτικό σύστημα με το παιδαγωγικό και μορφωτικό του χαρακτήρα. Να μπουν στο πρόγραμμα του Υπουργείου προαιρετικά μαθήματα, που να καλλιεργούν τον πνευματικό και ψυχικό κόσμο του μαθητή, ώστε να εντάσσεται και στις πολιτιστικές διαδικασίες.

Διαχωρισμός του Υπουργείου Παιδείας από το Θρησκευμάτων, όπως επίσης και του Αθλητισμού από τον Πολιτισμό. Να μην βαθμολογείται το μάθημα της γυμναστικής, όπως και να μη βαθμολογούνται, ούτε να εξετάζονται γραπτά, οι μαθητές στο μάθημα των Θρησκευτικών ή της Θρησκευσιολογίας, εάν αλλάξει.

Διδασκαλία της Γεωγραφίας και στο λύκειο και κρατική χρηματοδότηση για τη δημιουργία σχολικών εφημερίδων και ραδιοφωνικών σταθμών. Ανταλλαγές μαθητών με άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Είμαι υπέρ των Πανελληνίων εξετάσεων, αλλά υποστηρίζω τη βελτίωσή τους. Είμαι κατά της ίδρυσης ιδιωτικών πανεπιστημίων και ανοιχτού πανεπιστημίου, αλλά προτείνω την ίδρυση ξεχωριστών, δημόσιων ανοιχτών πανεπιστημίων, τα οποία θα είναι ανεξάρτητα από τα ήδη υπάρχοντα. Δεν δέχομαι τη βαθμοθηρία και απαιτώ δωρεάν παιδεία.

Τέλος, οι προτάσεις των Εφήβων Βουλευτών, που θα ψηφιστούν, πρέπει να πραγματοποιηθούν, τουλάχιστον κατά ένα μέρος και να μη μείνουμε στα λόγια. Ας μην χρησιμοποιηθεί ο λαμπρός αυτός θεσμός για να τυφλωθεί η κοινή γνώμη. Ας μη φανεί ότι η Βουλή των Ελλήνων ανοίγει για τους έφηβους, αλλά ας φανεί ότι η Βουλή των Ελλήνων ανήκει στους έφηβους. Μην ξεχνάτε ότι, με τα χρήματα που δαπανήθηκαν για τη φιλοξενία μας αυτή, θα μπορούσε να κτιστεί ένα σχολείο.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο κ. Μπαλάσκας.

ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΗΣ ΜΠΑΛΑΣΚΑΣ (Α' Πειραιά): Η χθεσινή ημέρα ήταν για τη ζωή μου πολύ σημαντική. Παρακολούθησα με μεγάλη χαρά, παιδιά που ομολογουμένως δεν είχα ξανακούσει, να καταθέτουν την ψυχή τους, άδολα και αληθινά. Παιδιά που δεν είχα συναντήσει, από την Κοζάνη, τη Λακωνία ή από τον απόδημο ελληνισμό της Γερμανίας, που ίσως ποτέ στη ζωή μου να μην είχα την ευκαιρία να τους συναντήσω και να διαλεχθώ μαζί τους.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Με πίκρα και με λύπη άκουσα ότι αυτά τα παιδιά έχουν ξεχαστεί από το ελληνικό κράτος. Με πίκρα κατάλαβα ότι όταν ο Ουμπέρτο Έκο έλεγε ότι «όλοι οι άνθρωποι είναι ίσοι, αλλά μερικοί είναι πιο ίσοι», είχε δίκιο. Αυτά τα παιδιά αποτελούν το μέλλον της Ελλάδας. Αυτά θα στελεχώσουν το ελληνικό κράτος και αυτοί που τους αρνούνται το μέλλον είναι προδότες του έθνους. Αυτά τα παιδιά, που κατήγγειλαν, χθες, αυτούς τους προδότες, ξεσκεπάσαν και αποκάλυψαν το γενικότερο κλίμα και τη γενική γραμμή που ακολουθείται από το κράτος.

Η προδοσία είναι ένα βαρύ έγκλημα και τιμωρείται τις πιο πολλές φορές με βαριές ποινές. Άλλοτε με πολυετή φυλάκιση και άλλοτε με θάνατο. Αυτοί οι άνθρωποι προδίδουν καθημερινά τα όνειρα, τις επιδιώξεις και τα πιστεύω αυτών των παιδιών. Τους αρνούνται το μέλλον. Αντί να τιμωρούνται, βλέπουμε ότι μένουν στις θέσεις τους. Είναι κρατικοί λειτουργοί, κρατικοί φορείς, ανώτατοι υπάλληλοι, οι οποίοι κρατούν τις τύχες, το μέλλον των παιδιών και τη ζωή τους.

Αυτή εδώ η Βουλή, με όσα μειονεκτήματα και αν έχει, μου έδωσε αυτή την ευκαιρία, να γνωρίσω αυτά τα παιδιά. Πιστεύω ότι όλα εμείς τα παιδιά έχουμε τη φλόγα μέσα μας. Θα αγωνιστούμε. Μπορούμε και εμείς να κάνουμε το δικό μας Μάη του 68. Μπορούμε να βγούμε στους δρόμους, να διαδηλώσουμε. Μακριά από τα ξενοδοχεία και τα γεύματα. Να γυρίσουμε όλα τα χωριά, όλες τις πόλεις, να συναντηθούμε με παιδιά, να χτυπήσουμε όλες τις πόρτες των Υπουργών και να τους δείξουμε ότι είμαστε εδώ, ζωντανοί, επειδή μας έχουν αρνηθεί και μας έχουν κρατήσει στην αφάνεια. Ξέρουν ότι, αν βγούμε προς τα έξω, θα τους ξεσκεπάσουμε και θα δείξουμε ότι αυτοί οι άνθρωποι δεν φρόντισαν για το μέλλον.

Πρέπει όλοι να πιστέψουν στις ίσες ευκαιρίες. Δεν υπάρχει διάκριση στην Ελλάδα μεταξύ πλούσιων και φτωχών, πληβείων και αριστοκρατών. Εγώ διαφωνώ με τα παιδιά, που είπαν ότι το φροντιστήριο καθορίζει την πορεία τους και χωρίς αυτό δεν μπορούν να πετύχουν. Στη ζωή, οι καλοί δεν χάνονται. Θα φανούν και θα αναδειχθούν.

Ευχαριστώ όλα τα παιδιά που συμμετείχαν σε αυτό το πρόγραμμα και ελπίζω να έχω και στο μέλλον την ευκαιρία να επικοινωνήσω μαζί τους, γιατί νομίζω ότι εμείς είμαστε το μέλλον και πρέπει να μας δώσουν την ευκαιρία να το αξιοποιήσουμε.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η κυρία Μπατράνη έχει το λόγο.

ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΜΠΑΤΡΑΝΗ (Νομός Σερρών): Θέλω να αναφερθώ στον τομέα της γλώσσας και σε ένα πρόβλημα που εμφανίζεται καθημερινά, αλλά δεν θίγεται συχνά. Δίνεται υπερβολική σημασία στην αρχαία ελληνική γλώσσα και παραγκωνίζεται η νεοελληνική. Αυτό θα είναι ολέθριο σφάλμα τόσο για την εκπαίδευση όσο και για την παιδεία μας, δηλαδή να στηρίζουμε τη γλωσσική αγωγή του έθνους, απο-

κλειστικά και μόνο σε μια παρωχημένη μορφή της ελληνικής γλώσσας, που είναι τα Αρχαία. Μία τέτοια κίνηση, για μένα, σημαίνει ότι μεταβάλλουμε τη γλώσσα από ενέργεια σε ανάμνηση, καθλώνοντας έτσι τη φλεγόμενη φύση μας στη γλωσσική αδράνεια. Είναι αδύνατο να ζητούν από εμάς, που πολύ συχνά μας κατηγορούν ότι δείχνουμε αδράνεια στη χρησιμοποίηση της γλώσσας, να δείξουμε ζήλο για την εκμάθηση μιάς πολύ προγενέστερης μορφής της.

Ωστόσο, το να ζητούν σήμερα οι Έλληνες και ειδικότερα οι νέοι, την σπουδή της αρχαίας γλώσσας για συναισθηματικούς, ιστορικούς ή και για άλλους λόγους, είναι θεμιτό και απολύτως κατανοητό. Είναι όμως πέρα από κάθε λογική να την ζητούν, με το επιχείρημα ότι θα συνειδητοποιήσουν καλύτερα οι νεοέλληνες τη γλώσσα, που μιλούν. Άλλωστε, ο κάθε ομιλητής μαθαίνει και βελτιώνει τη γλώσσα του, με όρους σύγχρονους, όπως επίσης και σε κάθε γλώσσα συμβιώνει το παλιό με το νέο, που βρίσκονται σε μια αδιάκοπη διαπάλη, οδηγώντας έτσι στην εξέλιξη.

Έτσι, με διαπιστωμένη πλέον τη γλωσσική ανεπάρκεια, με σύγχρονα μέσα, είναι δυνατόν να θεραπευτεί, καταφεύγοντας στην ίδια τη ζωντανή γλώσσα και τη γραμματεία της. Δεν αποκλείω σε καμία περίπτωση την παράλληλη και εποικοδομητική συνύπαρξη της νέας και της αρχαίας ελληνικής, που οδηγούν έτσι στην αυτογνωσία μας ως έθνος.

Γενικότερα λοιπόν, μιλώντας για τη γλώσσα, προτείνω αναπροσαρμογή των εκπαιδευτικών προγραμμάτων σε δύο άξονες. Τόσο στην αντιμετώπιση κάθε σύγχυσης, που προκαλεί η συγχώνευση παλαιότερων και νεότερων απόψεων, για τον τρόπο μετάδοσης των γλωσσολογικών γνώσεων, όσο και στο να δίνονται περιθώρια δημιουργικής σκέψης, καθώς και ελεύθερης διαμόρφωσης ιδεών. Επίσης, προτείνω αναζήτηση της γνώσης και της καλλιέργειας του πνευματικού επιπέδου από τον ίδιο τον άνθρωπο, αφού αυτός βιώνει το φαινόμενο και είναι άμεσος αποδέκτης της έντασής του.

Επίσης, προτείνω επίμονο προσανατολισμό της οικογένειας, σε κλίμα πνευματικής διαπαιδαγώγησης, τέτοιας που δεν θα αποβλέπει μόνο στη μελλοντική αποκατάσταση των νέων, αλλά κυρίως στη συνολικότερη συγκρότηση της προσωπικότητάς τους και τέλος, άμεση παρέμβαση στη λεκτική συμπεριφορά των Μ.Μ.Ε., που, κατά κύριο λόγο, κατευθύνουν τη μάζα και ασυνείδητα γίνονται αναπόσπαστο μέρος της ζωής μας.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο κ. Νικολετάκης, από το Νομό Ηλείας, έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΝΙΚΟΛΕΤΑΚΗΣ (Νομός Ηλείας): Κύριε Πρόεδρε, και συμπατριώτη Γιάννη Ζαφειρόπουλε, αγαπητοί μαθητές και συνάδελφοι στη Βουλή των Εφήβων, το θέμα, το οποίο θέλω να αναπτύξω, μέσα στα πλαίσια της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων είναι η αξιοποίηση και η διατήρηση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς. Ιδιαίτερα αυτή την κληρονομιά της οποίας όλοι την αξία γνωρίζουμε, πρέπει να την

προβάλλουμε και να την διατηρήσουμε στον ευρωπαϊκό χώρο. Λίγοι, όμως, γνωρίζουμε το βάρος αυτής της κληρονομιάς και εξ αυτού του λόγου δεν προβάλλεται στον έξω κόσμο και κυρίως στον ευρωπαϊκό. Βέβαια, το Υπουργείο Πολιτισμού καταβάλλει προσπάθειες. Τα προβλήματα είναι φανερά, οι ελλείψεις μεγάλες και αυτό που επιτυγχάνεται είναι ασημαντό. Αναφέρομαι ενδεικτικά στην αρχαιοκαπηλεία, στις διάφορες κρυφές ανασκαφές και στη μη σωστή κατανομή για το σκοπό αυτό των διαφόρων πόρων, οι οποίες προέρχονται από πολιτιστικούς φορείς. Η συντήρηση των μνημείων είναι ελλιπής. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι, από τα 600 μνημεία που υπάρχουν στον κόσμο, τα 14 είναι ελληνικά και από τη «UNESCO» έχουν χαρακτηριστεί «παγκόσμια κληρονομιά». Κάθε ευαισθητοποιημένος Έλληνας, θα πρέπει τα μνημεία αυτά να τα προστατεύει και να τα σέβεται σαν προϊόν ιερής ιδεολογίας και ενός μεγάλου ιδανικού.

Στο σημείο αυτό προτείνω αναβάθμιση του θεσμού, με Τοπικές Εφορίες Αρχαιοτήτων και την ποιοτική καλυτέρευση των μουσειακών και αρχαιολογικών χώρων.

Βέβαια, για να γίνουν αυτά, χρειάζονται χρήματα. Έτσι, δεν θα προβάλλουμε, στον άγνωστο επισκέπτη μας, μόνο πέτρες, όπως είπε και ο Κολοκοτρώνης, αλλά την πραγματική αξία των μνημείων.

Επίσης, δεν πρέπει να παραλειφθεί μάθημα πολιτισμού στα σχολεία.

Τέλος, εκτός από την αποκέντρωση και τη συντήρηση των μνημείων, θα πρέπει να αναφέρονται και τα ονόματα εκείνων των φιλελλήνων, που συνέβαλαν στην υπόθεση της Ελλάδος. Αν γινόταν μια σχετική δημοσκόπηση από το '21 και μετά, όλοι θα αναφέρονταν στο Λόρδο Βύρωνα, ενώ υπάρχουν και άλλοι με πολύτιμη προσφορά, όπως είναι ο Γάλλος Αντουάν Ντε Νεβί, ο οποίος διοργανώνει τον ετήσιο διαγωνισμό αρχαίων ελληνικών στη Γαλλία. Ακόμα, έχει δημιουργήσει στην Ελλάδα το Κέντρο «Αλλόνησος», όπου Γάλλοι καθηγητές ενημερώνονται σε θέματα ελληνικού πολιτισμού. Η δράση του ανθρώπου αυτού έχει καθιερώσει κάτι ανάλογο σε μία έδρα κάθε πανεπιστημίου στη Γαλλία. Για αυτό προτείνω απονομή τιμητικής διάκρισης στους φιλέλληνες, οι οποίοι θα προβάλλουν την Ελλάδα, με το δικό τους ξεχωριστό τρόπο.

Όπως έλεγε ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Πολιτισμού, Ε. Γιαννακόπουλος, «Λαός και κρατική υπηρεσία είναι τα δύο στοιχεία που θα δώσουν λύση στο πρόβλημα».

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η κυρία Ματθαιοπούλου.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΑΤΘΑΙΟΠΟΥΛΟΥ (Γερμανία): Είμαι από τη Γερμανία και, ειδικότερα, από τη Νυρεμβέργη.

Σας χαιρετώ όλους και αφού σας διαβάσω ορισμένα αποσπάσματα από το λόγο μου, θα αναφερθώ στην εκπαίδευση των Ελληνοπαίδων στη Γερμανία.

Ανεξάρτητα από κάθε παράγοντα, που μπορεί να προσ-

δώσει ταυτότητα, η μόνη παραδοχή που έχω να κάνω είναι ότι μου δημιουργείται η αίσθηση ότι μπορώ να αντιπροσωπεύω τον Έλληνα και ότι ανήκω στη γενιά εκείνη, που παίρνει από τις προηγούμενες τη σκυτάλη του αγώνα ζωής αυτής της χώρας. Θέλουμε δεν θέλουμε, η Ελλάδα του αύριο, η Ελλάδα της Ευρώπης, θα είναι η Ελλάδα της γενιάς μου και των επομένων γενεών, φυσικά.

Λέω, λοιπόν, χωρίς φόβο, αλλά με θάρρος και παρρησία, πως αυτή η γενιά διακατέχεται από μία πολύ δυσάρεστη αίσθηση. Την αίσθηση, ότι ο στίβος στον οποίο μας παραδίδεται η σκυτάλη είναι αισθητά αποκαρδιωτικός, για να μην πω διαλυμένος και οι κανόνες του αγώνα μοιάζουν ξεχασμένοι, για να μην πω προδομένοι. Το χειρότερο, όμως, είναι ότι η γενιά μου νιώθει τον εαυτόν της απροσπύνητο και αν θέλετε ανελλιπώς και ακατάλληλα προετοιμασμένο. Το μόνο καλό είναι ότι γνωρίζει, ή τουλάχιστον διαισθάνεται τα προβλήματα της. Έτσι, πάνω σε αυτή την αχτίδα αυτογνωσίας, μπορώ να στηρίξω τις όποιες ελπίδες μου. Έτσι και εγώ πιστεύω σ' αυτό που λέγεται κοινωνία, διότι πηγή ζωής κάθε χώρας, κάθε τόπου είναι η κοινωνία της, είναι οι άνθρωποί της. Είναι γνωστό –λέγεται και γράφεται– ότι η ελληνική κοινωνία βρίσκεται σε κρίση. Αυτό που εμείς κληρονομούμε σήμερα, τηρουμένων των ιστορικών αναλογιών, είναι άνευ προηγουμένου. Κληρονομούμε μία κατάσταση, που συνοδεύεται από ένα τεράστιο και ακατανίκητο κράτος, από φαινόμενα λαϊκισμού όλων των αποχρώσεων, από νοστορπία του εύκολου κέρδους και του «βολέματος», από έντονη κρίση πολιτισμού και παιδείας και από μία γενική παθητικότητα.

Παραδέχομαι ότι ο Έλληνας είναι ένας άνθρωπος κουρασμένος και απηυδισμένος, έτσι, κάπου, δεν μπορώ να μην του αναγνωρίσω το δικαίωμα να αδρανή. Οι δικαιολογίες, όμως, έχουν πάντα ένα όριο. Έτσι, έχουμε μάθει να δεχόμαστε ως φυσιολογικά πράγματα για τα οποία έπρεπε να κλαίμε ή τουλάχιστον να ντρεπόμαστε. Φυσικά, όλα αυτά είναι γνωστά και χλιοσειπωμένα, αλλά άλλο είναι να τα περιγράφεις και άλλο να ζεις μέσα σε αυτά ασφυκτικά.

Θα αναφερθώ με δυο λόγια στην εκπαίδευση των αποδήμων ελληνοπαίδων.

Τα παιδιά στη Γερμανία πάνε σχολείο, το πρωί σε Γερμανικό και το απόγευμα σε Ελληνικό και έτσι συμπληρώνουν 15 ώρες την ημέρα διδασκαλίας. Αυτό γίνεται, γιατί το Γερμανικό κράτος δεν αναγνωρίζει το ελληνικό απολυτήριο, όταν πρόκειται να ζητήσουν κάποια δουλειά. Έτσι, φοιτούν σε δυο σχολεία και από εκεί και μετά, προκειμένου, να τελειώσουν φοιτούν στην Ελλάδα και είτε τελειώνουν εδώ, είτε επιστρέφουν ξανά στη Γερμανία. Σε αυτό το θέμα, όλοι μας υπόσχονται «λαγούς και πετραχήλια», που λέμε, αλλά από εκεί και πέρα πράξη καμιά. Και αυτά προς γνώση των εφήβων εδώ, γιατί απ' ό,τι συζήτησα μαζί τους δεν γνωρίζουν, τα σχετικά με την εκπαίδευση των Ελληνοπαίδων της Γερμανίας.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Υπάρχει το θέμα εδώ και πολλά χρόνια και εμείς το βιώνουμε καθημερινά. Δεν ξέρω, πώς μπορούμε να το αντιμετωπίσουμε, για να μπορέσει να γίνει κάτι. Οι πολιτικοί που νομοθετούν ας λάβουν σοβαρά υπ' όψη αυτό το θέμα.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η κυρία Αμανατίδου έχει το λόγο.

ΕΛΛΗ ΑΜΑΝΑΤΙΔΟΥ (Νομός Καστοριάς): Θα καταθέσω ενδεικτικά ορισμένες προτάσεις, λόγω έλλειψης χρόνου.

Για τη βελτίωση της ελληνικής παιδείας και της σχολικής ζωής προτείνω:

Εισαγωγή στα Λύκεια μαθημάτων, πληροφορικής, αγγειοπλαστικής, σχεδίου, ραπτικής, μαγειρικής, θεάτρου, μουσικής, χορού, δημοσιογραφίας. Επίσης, εισαγωγή του μαθήματος σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης και κοινωνιολογίας στο Λύκειο. Διαλέξεις από γιατρούς ψυχολόγους και κοινωνιολόγους, αύξηση των ωρών απασχόλησης στο σχολείο και μείωση των ωρών εργασίας στο σπίτι, ώστε το διάβασμα να μην είναι αγγαρεία και να υπάρχει εξοικονόμηση ελεύθερου χρόνου για τους μαθητές. Οργάνωση θεατρικών, μουσικοχορευτικών εκδηλώσεων, με σκοπό την πνευματική καλλιέργεια των μαθητών και συγχρόνως την αποκόμιση χρημάτων για ευγενείς σκοπούς, όπως την ενίσχυση ανθρωπιστικών οργανώσεων ή ενίσχυση της άπορης οικογένειας. Διακόσμηση των σχολικών αιθουσών από τους ίδιους τους μαθητές, με τον τρόπο, που οι ίδιοι θεωρούν ως καλύτερο και ο οποίος θα δημιουργεί ευχάριστο κλίμα μέσα στην αίθουσα. Συγχρόνως, δημιουργία χώρων για την απασχόληση των μαθητών κατά τη διάρκεια των κενών και των διαλειμμάτων μέσα στο χώρο του σχολείου, όπως καφετέριες ή φαστ φουντ, ώστε οι μαθητές να μην αναγκάζονται να εξέρχονται εκτός των σχολείων, παράνομα.

Επίσης, δημιουργία ενός ραδιοφωνικού σταθμού, το προσωπικό του οποίου να αποτελείται από μαθητές των σχολείων κάθε νομού με μεγάλη εμπέλεια και να μπορούν οι σταθμοί αυτοί να συνεργάζονται και να ανταγωνίζονται μεταξύ τους, με δυνατότητα επιβράβευσης του πιο δραστήριου από την Πολιτεία.

Επίσης, πολυήμερες εκδρομές στο εσωτερικό και στο εξωτερικό, με στόχο οι μαθητές να έρχονται σε επαφή με τη γη και έθιμα κάθε γωνιάς της ελληνικής γης και συγχρόνως να γνωρίζουν άλλους πολιτισμούς. .

Πιστεύω, ότι αυτά τα μέτρα ίσως θεωρηθούν ριζοσπαστικά και περίεργα, για τα συντηρητικά δεδομένα της Ελλάδας, αλλά ας λάβουμε υπόψη μας το ευχάριστο κλίμα στο χώρο εργασίας μας, στο σχολείο, θα αποτελεί παράγοντα καλύτερης απόδοσης. Πρέπει να λάβουμε υπόψη το ρητό των αρχαίων Ελλήνων «το τερπνόν μετά του ωφελίμου». Ευχαριστώ.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η κυρία Κωστάκου έχει το λόγο.

ΕΛΕΝΗ ΚΩΣΤΑΚΟΥ (Β' Πειραιά): Είμαι μαθήτρια ενός σχολείου, που βρίσκεται ακριβώς απέναντι από τις φυλακές

Κορυδαλλού. Δεν θα αναφερθώ στο θέμα αυτό που είναι πολύ κοινωνικό, αλλά θα αναφερθώ σε ορισμένες προτάσεις που έχω να κάνω για τα θέματα της παιδείας. Δεν πρέπει να επηρεαζόμαστε από τη γλιδή και τη δημοσιότητα που μας προσφέρετε αυτές τις μέρες εδώ, αλλά να αγωνιζόμαστε κάθε μέρα επίμονα και σταθερά με τα καθημερινά μας προβλήματα.

Τα αίτια των προβλημάτων του εκπαιδευτικού συστήματος, έχουν εντοπιστεί. Το θέμα είναι να εντοπιστούν και οι λύσεις. Για αυτό θα προτείνω τα εξής:

Πρώτον, αποκοπή του θεσμού της εκπαίδευσης από περιστασιακές κοιμηματικές πολιτικές που υποκρύπτονται τόσο στο Υπουργείο Παιδείας, όσο και στον Υπουργό Παιδείας.

Δεύτερον, προτείνω τη συγκρότηση διακομματικού φορέα για την παιδεία, με στόχο τη χάραξη ενός καταστατικού χάρτη παιδείας, που θα ορίζει σύγχρονες μεθόδους διδασκαλίας και νέα διδακτική ύλη.

Τρίτον, θα πρέπει να ευρεθούν πόροι, ώστε ο φορέας αυτός να βρίσκεται σε επαφή με τα ελληνικά σχολεία όλης της επικράτειας. Να δουν την εφαρμογή πειραματικών προγραμμάτων και να ζήσουν την αντίδραση των μαθητικών κοινοτήτων.

Ζητώ τον εκσυγχρονισμό των βιβλίων και την αναμόρφωση της ύλης. Να στηρίζουμε την παράδοση και το παρελθόν, αλλά να μη το παρακάνουμε.

Ζητώ την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών με ειδικά σεμινάρια, την αύξηση δαπανών και κονδυλίων για την παιδεία και ίσες ευκαιρίες παιδείας σε όλους, ανεξαρτήτως φύλου, οικονομικής και κοινωνικής επιφάνειας και φυλής. Δηλαδή, ζητώ την επαφή των εκπαιδευτικών προγραμμάτων με την πραγματικότητα. Ευχαριστώ.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο κ. Κασιέρης έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΤΣΙΕΡΗΣ (Νομός Ηλείας): Χαίρομαι, που βρίσκομαι μαζί σας. Επειδή όμως δεν μπορώ να καλύψω ένα τόσο μεγάλο θέμα, όπως είναι η παιδεία, θα κάνω μερικές τοποθετήσεις για τις γενικές εξετάσεις.

Διαφωνώ με το σύστημα, το εκπαιδευτικό, που ισχύει σήμερα και με το οποίο θα διαγωνιστούμε του χρόνου εμείς. Δεν μπορεί να κρίνεται η ζωή μας σε 4 μέρες γενικών εξετάσεων. Επίσης, διαφωνώ με το σύστημα του εθνικού απολυτηρίου, γιατί πιστεύω ότι, με αυτό τον τρόπο, θα δημιουργηθούν κοινωνικές ανισότητες μέσα στο σχολείο για έναν καλύτερο βαθμό.

Γι' αυτούς τους λόγους θέλω να προτείνω δύο διαφορετικά συστήματα.

Πρώτον, την ελεύθερη εισαγωγή στα Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. και τη δυνατότητα των Ιδρυμάτων αυτών να διαλέγουν μαθητές. Οι μαθητές να πληρώνουν ένα χρηματικό ποσό, και να γίνεται επιλογή, σύμφωνα με τα προφορικά και τα γραπτά. Πιστεύω ότι έτσι θα περιορίσουμε την παραπαιδεία.

Δεύτερον, να δημιουργηθεί ένας κορμός μαθημάτων, να διαλέγουν οι μαθητές μερικά από αυτά και να εξετάζονται γραπτά στο τέλος κάθε περιόδου. Αυτό να ισχύει από την πρώτη Λυκείου.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η κυρία Πιτσίνη.

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΠΙΤΣΙΝΗ (Β' Αθήνας): Θα ήθελα να αναφερθώ στις προαγωγικές και εισαγωγικές εξετάσεις και να εξετάσω, αν αποτελούν αξιόπιστο κριτήριο για να θεωρηθεί η επίδοση ενός μαθητή ικανοποιητική ή όχι και η λειτουργία του σχολείου αποδοτική ή μη. Έχει αναντίρρητα αποδειχθεί, ότι τα διάφορα συστήματα εξετάσεων, που εφαρμόζονται στα διάφορα σχολεία και στις σχολές, έχουν θεομοθετηθεί με κριτήρια περισσότερο οικονομικά και κοινωνικά, παρά παιδαγωγικά και ανθρώπινα. Έτσι, το εκπαιδευτικό σύστημα της Χώρας έχει φθάσει στο σημείο να λειτουργεί με αποκλειστικό σχεδόν στόχο την προετοιμασία των μαθητών για τις διάφορες εξετάσεις και τις επιτυχίες τους σε αυτές.

Ακολουθώντας την πορεία αυτή, παρεκκλίνει από την κυρία αποστολή του και αντί να συμβάλει στην πλήρη ανάπτυξη της προσωπικότητας του ανθρώπου και στην ένταξή του στο κοινωνικό και πολιτιστικό περιβάλλον του, αντίθετα καταντά όργανο για να εξυπηρετηθούν ανάγκες κοινωνικές και οικονομικές, με την προετοιμασία για τα διάφορα επαγγέλματα και την ένταξη των νέων στον παραγωγικό μηχανισμό της Χώρας.

Αναγκαία συνέπεια των συγκεκριμένων αντιλήψεων είναι το γεγονός ότι το σχολείο, με την αναγκαστική παραποίηση της κύριας αποστολής του, υποχρεώνεται να αναπροσαρμόσει και τα κριτήρια αξιολόγησης - βαθμολόγησης των μαθητών. Αν λάβουμε υπόψη μας και το γεγονός, ότι το εκπαιδευτικό μας σύστημα πάσχει και από γενικότερες ελλείψεις στον τομέα της οργάνωσης και της διοίκησής του, στον τομέα του προσωπικού, στον τομέα των προγραμμάτων, των διδακτικών βιβλίων και των εγκαταστάσεων και του επαρκούς εξοπλισμού του, θα έχουμε πλήρη την εικόνα ενός οργανισμού που λειτουργεί με χαμηλή απόδοση και αξιολογεί με σαθρά σχεδόν κριτήρια.

Αυτό συμβαίνει, διότι στα σχολεία μας, όπως έχει, ήδη, αναφερθεί καλλιεργείται η μνήμη και ενθαρρύνεται η συσσώρευση πολλές φορές άσχετων και ασύνδετων μεταξύ τους γνώσεων.

Στα σχολεία, δεν καλλιεργούνται όσο πρέπει ανάλογα με τη μνήμη και οι άλλες, εξ ίσου σπουδαίες ή και ανώτερες απ' αυτήν ψυχικές λειτουργίες, και δυνάμεις, όπως είναι η κρίση, η δημιουργική ικανότητα και η πνευματική ευστροφία.

Δεν καλλιεργούνται σωστά οι αρετές της πρωτοβουλίας, της αυτενέργειας, της ικανότητας για τη θετική αντιμετώπιση των προβλημάτων της ζωής. Δεν καλλιεργείται, αλλά ούτε και κρίνεται στις διάφορες εξετάσεις η ηθική σταθερότητα, η

συναισθηματική πληρότητα, η αισθητική ευαισθησία και η δημιουργική φαντασία.

Στα σχολεία, περισσότερο καλλιεργείται ο σχολαστικισμός, η συντηρητικότητα, ο αυταρχισμός και θεοποιείται ο μονόλογος. Απουσιάζει η ελεύθερη κίνηση ιδεών, η ποικιλία των απόψεων και ο δημοκρατικός διάλογος. Βαθμολογείται καλύτερα ο πειθήνιος και χωρίς αντιρρήσεις, προβληματισμούς και ανησυχίες μαθητής.

Ένα σχολείο που λειτουργεί με όλα αυτά τα ανεπαρκή μέσα, που έχει δεχθεί συμβιβασμούς με εξωπαιδαγωγικούς παράγοντες, όπως είναι οι ιδεολογικές και πολιτικές σκοπιμότητες, οι ανάγκες της κοινωνίας και του συστήματος, οι αμυντικές ανάγκες, οι θρησκευτικές σκοπιμότητες, η ανάγκη της διατήρησης και διαιώνισης του υπάρχοντος καθεστώτος και των κοινωνικών ανισοτήτων και των προνομίων, που έχει καθιερώσει κριτήρια μάλλον αναξιόπιστα για την αξιολόγηση των μαθητών, πώς μπορεί να θεωρηθεί ότι λειτουργεί ικανοποιητικά; Πώς μπορεί ένας μαθητής που κρίνεται από την απομνημονευτική του ικανότητα και από την σχολαστική του ελεγκτική επίδοση, να θεωρηθεί ότι είναι καλός ή κακός;

Τα σχολεία θεωρούνται καλά, όταν παύουν να λειτουργούν σαν πραγματικά σχολεία και λειτουργούν σαν φροντιστήρια, με αντικειμενικό στόχο την τυπική προετοιμασία των παιδιών για τις ανάγκες των αναχρονιστικών και αντιπαιδαγωγικών εξετάσεων. Ένα σχολείο αντίθετα, που λειτουργεί χωρίς να απομακρύνεται από την πρωταρχική αποστολή του, που είναι η ψυχοσωματική ανάπτυξη και η σωστή καλλιέργεια των νέων, είναι ενδεχόμενο να μην παρουσιάσει ικανοποιητικά αποτελέσματα στις εξετάσεις. Θα κριθεί, λοιπόν, αυστηρά και το σωστό έργο του θα θεωρηθεί αποτυχημένο ή οι ολοκληρωμένοι και άρτιοι μαθητές του θα θεωρηθούν ακατάλληλοι για περαιτέρω σπουδές και κοινωνική ευδοκίμηση;

Για αυτόν το λόγο, θα πρέπει σταδιακά να καταργηθεί, ή να μειωθεί έστω, η σημασία των εξετάσεων. Η μόρφωση ενός παιδιού, δεν κρίνεται μόνο από τις στιγμιαίες και συνοπτικές εξετάσεις, αλλά από το γενικότερο τρόπο σκέψης, ενέργειας ή δημιουργίας κάποιου καλού ή κακού αντίστοιχα.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η κυρία Παυλίδη έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΠΑΥΛΙΔΗ (Νομός Λασηθίου): Από μια πρόσφατη στατιστική έρευνα, σχετικά με την έκταση του αναλφαριθμητισμού στις ευρωπαϊκές χώρες, διαπιστώθηκε ότι στην Ελλάδα το ποσοστό κυμαίνεται γύρω στο 8% με 9%. Από αυτό το αποτέλεσμα και από τις κινητοποιήσεις τόσο των μαθητών και φοιτητών, όσο και των εκπαιδευτικών γίνεται αντιληπτό ότι η παιδεία αντιμετωπίζει σοβαρότατα προβλήματα που καθιστούν δύσκολη έως αδύνατη την πραγματοποίηση της αποστολής της, που είναι η διάπλαση ολοκληρωμένων προσωπικοτήτων, ικανών να επηρεάσουν θετικά τις κοινωνικές εξελίξεις.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Χρέος της πολιτείας και των νέων είναι να ευαισθητοποιηθούμε και να προβληματιστούμε και να χτυπήσουμε στη ρίζα της αυτή την κακοδαιμονία.

Πρώτα απ'όλα, μαθαίνουμε να υπακούουμε στους κανόνες, που εξασφαλίζουν την καλή λειτουργία του εκπαιδευτικού συστήματος, πράγμα που χρειάζεται να εφαρμόσουμε και αργότερα, όταν θα ενταχθούμε στην κοινωνία.

Συνειδητοποιούμε την αξία του διαλόγου, της κατοχύρωσης των δικαιωμάτων, της δικαιοσύνης και της δημοκρατίας και γενικά τις καθιερωμένες ηθικές αξίες. Αυτή είναι η αποστολή της εκπαίδευσης, τουλάχιστον θεωρητικά.

Η χρήση, όμως, των ναρκωτικών από μαθητές και μάλιστα στο χώρο του σχολείου, ή άλλα φαινόμενα κοινωνικής παθολογίας, μας οδηγούν στο συμπέρασμα ότι αξίζει να συμβάλλουμε στη σωστή κοινωνικοποίηση των νέων, ιδιαίτερα στο θέμα των ναρκωτικών, που τα τελευταία χρόνια αποτελεί πρόβλημα σε παγκόσμια κλίμακα, γιατί πλήττει κυρίως τη νεολαία. Οι πρόσφατοι θάνατοι μαθητών σε σχολικά κτίρια κινούν ιδιαίτερη ανησυχία, γιατί γίνεται φανερό ότι η κατάρα των ναρκωτικών έχει εισέλθει για τα καλά στα σχολεία. Τα λεγόμενα βαποράκια κυκλοφορούν ανάμεσά μας και ο κίνδυνος παραμονεύει παντού, αφού τις περισσότερες φορές δεν γίνονται αντιληπτά ούτε από τους εκπαιδευτικούς.

Πρέπει, λοιπόν, η Πολιτεία να λάβει τα κατάλληλα μέτρα προφύλαξης για τη σωτηρία των μαθητών, που ανυποψίαστοι εθίζονται στην κόλαση των ναρκωτικών, με επίγνωση ότι κάνει επένδυση σε ανθρωπίνες ζωές και κοινωνική αναβάθμιση της κοινωνίας.

Κατά τη γνώμη μου, απαραίτητη είναι η φύλαξη των σχολικών κτιρίων σε όλη τη διάρκεια της ημέρας, ώστε να ελέγχονται όσοι εισέρχονται σε αυτόν το χώρο.

Συχνά συμβαίνουν ατυχήματα μέσα στο χώρο του σχολείου ή εκτός αυτού, τα οποία δεν ξέρουμε, πώς να αντιμετωπίσουμε και –στη χειρότερη περίπτωση– θέτουν σε κίνδυνο τη ζωή των συνανθρώπων μας. Πιστεύω ότι η γνώση πρώτων βοηθειών και στοιχειώδους ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης είναι απαραίτητη για όλους μας. Γι'αυτό επιβάλλεται η καθιέρωση μαθήματος από ειδικούς, σχετικά με το συγκεκριμένο θέμα στο χώρο της εκπαίδευσης.

Το σύγχρονο εκπαιδευτικό σύστημα υστερεί σε σχέση με αυτό των υπόλοιπων ευρωπαϊκών κρατών όχι μόνο εξαιτίας της έλλειψης υλικοτεχνικού εξοπλισμού, αλλά και λόγω των μεθόδων διδασκαλίας, που δεν συμβαδίζουν με τα τεχνολογικά δεδομένα της εποχής, όσο και του γνωστικού υλικού, το οποίο όχι μόνο δεν αναπτύσσει κρίση, αλλά προωθεί την αποστήθιση. Δεν είναι τυχαίο ότι ένα μεγάλο μέρος των γνώσεων ξεχνιέται μετά το τέλος της σχολικής χρονιάς. Αυτό συμβαίνει, γιατί δεν αφομοιώνεται.

Αν η Ελλάδα επιδιώκει να αντιμετωπίζεται σαν ισότιμο μέλος από την Ευρωπαϊκή Ένωση, θα πρέπει πρώτα απ'όλα

να θέσει γερά θεμέλια στον τομέα της εκπαίδευσης, γιατί εκεί χτίζονται οι αυριανοί πολίτες.

Ίσως οι προτάσεις μου να ακούγονται ουτοπικές και να ταιριάζουν σε ένα ιδανικό σχολείο, όμως εμείς οι νέοι διακρινόμαστε για τη φαντασία μας, τις πρωτοποριακές ιδέες μας και την πίστη μας στα ιδανικά. Ελπίζουμε ότι οι επόμενες γενιές θα ζήσουν σε ένα εκπαιδευτικό περιβάλλον διαφορετικό, νεωτεριστικό, που εμείς το ονειρευτήκαμε, αλλά δεν αξιωθήκαμε να το απολαύσουμε.

ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΗΣ ΜΠΑΛΑΣΚΑΣ (Α' Πειραιά): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα, μετά το τέλος της συνεδρίασης –γιατί δεν θέλω να στερήσω το χρόνο από τα παιδιά– να μου λύσετε την απορία μου σχετικά με την εκλογή του Εισηγητή από την Επιτροπή.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Δεν το γνωρίζω. Είναι θέμα της Επιτροπής του Προγράμματος της «Βουλής των Εφήβων».

Παρακαλώ, η κυρία Ευδοκία Ντάβα έχει το λόγο.

ΕΥΔΟΚΙΑ ΝΤΑΒΑ (Νομός Λάρισας): Όπως κάθε χρόνο, έτσι και φέτος, οι φοιτητές κλήθηκαν να ψηφίσουν τα συνδικαλιστικά τους όργανα, οι οποίοι θα χρεωθούν την ευθύνη για τη διεκπεραίωση πολλών θεμάτων, άμεσα σχετιζόμενων με τις σπουδές τους. Με μια πρώτη ανάγνωση των αποτελεσμάτων από τον Τύπο δίνεται και η πραγματική εικόνα. Νικητής η αποχή.

Πώς μπορεί να βοηθηθεί ο σημερινός νέος, να γίνει ώριμος πολίτης, όταν απέχει από αυτό, που οδηγεί στην πολιτικοποίησή του; Πόση υπευθυνότητα μπορεί να έχει ως αυριανός πολίτης; Ασφαλώς, δεν μπορούμε γι'αυτήν τη στάση του να ριζούμε τον φοιτητή στον Καιάδα. Αλλά αποδεικνύεται ότι πολλοί νέοι πάσχουν, σήμερα, από μία πολιτική τύφλωση, μία εκούσια πολιτική βαρκοκία, γιατί δεν πολιτικοποιήθηκαν, αλλά και γιατί τα φαινόμενα πολιτικοποίησης δεν έχουν ούτε την απαραίτητη ένταση, ούτε ειλικρίνεια.

Συνεργοί σε αυτή την κατάσταση είναι και άλλοι παράγοντες. Ο νέος υποσιτίζεται πολιτικά και δεν πολιτικοποιείται, γιατί δεν ενημερώνεται από τον ημερήσιο Τύπο, αλλά αναλώνεται στην εναγώνια προετοιμασία εξεταστικών διαδικασιών, με αποτέλεσμα να γίνεται νοθρός και περιστασιακός θεατής της πολιτικής δράσης των μεγάλων. Στους παραπάνω παράγοντες προστίθενται και οι μεγάλοι, οι οποίοι χαρακτηρίζουν τη στάση αυτή των νέων πολιτική οκνηρία, μεταφράζοντας τη συγκινησιακή τους φτώχεια σε αδιαφορία για το μέλλον τους. Μήπως τελικά και το Κράτος συντελεί σε ένα κοινωνικό έγκλημα, όταν διδάσκει την αδικία με την αθεράπευτη ανεργία, τους ανασφάλιστους και τους άστεγους. Ο νέος προσπαθεί να εκφράσει την απέχθειά του για αυτή την κατάσταση με αποχή, δεν είναι, όμως, αυτή η ιδανικότερη των λύσεων. Η στάση του πρέπει να είναι δυναμική και όχι παθητική.

Δεν ζούμε σε μια κοινωνία αγγέλων. Πώς θα μπορέσει,

όμως, ο νέος, ο αδαής πολιτικός να ωριμάσει στην ώρα του; Με δράση πολιτική και συνδικαλιστική. Η πολιτικοποίησή του είναι χρέος προς τον εαυτό του και μπορεί να επιτευχθεί, μόνο αν παρακολουθεί από κοντά τον τρόπο λειτουργίας του κρατικού μηχανισμού. Αυτό γίνεται με τα Μ.Μ.Ε., υπάρχει όμως κίνδυνος η κομματικοποίηση, ενώ μπορεί πολλά να προσφέρει, να φέρει φανατισμό και αποπροσανατολισμό.

Οι νεανικές ομάδες μπορούν να ωριμάσουν πολιτικά με την έκδοση εφημερίδων και ενασχόληση με θέματα, ή καταγραφή των θέσεών τους σε αυτά που πιστεύουν ότι θα οδηγήσουν σε ένα βέβαιο αύριο.

Από τη μεριά της η Κυβέρνηση πρέπει να δίνει μαθήματα αλληλεγγύης και δικαιοσύνης με έργα, δεσμεύσεις, κοινωνικές παροχές και όχι υποσχέσεις και λόγια. Δεν αρκούν τα όνειρα για ένα καλύτερο αύριο, χρειάζεται αφύπνιση, στοχασμός και δραστηριοποίηση.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η κυρία Αναστασία Σπανού έχει το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΣΠΑΝΟΥ (Νομός Ευβοίας): Η παγκόσμια παιδεία βρίσκεται σε στάδιο εξέλιξης και διανύει περίοδο βαθιάς κρίσης. Επομένως, είναι επόμενο να επηρεάζεται και η Ελληνική κοινωνία.

Η ηθική κοινωνική πολιτική και γενικά η όλη εξέλιξη του ανθρώπου και του συνόλου είναι θέμα παιδείας και αγωγής. Για αυτό ακριβώς το λόγο το πρόβλημα της παιδείας, σε συνάρτηση με την κοινωνική συμβίωση, απαιτεί άμεση δραστηριοποίηση, ώστε να διαμορφώνεται η προσωπικότητα των παιδιών για να γίνουν ενεργοί πολίτες και να πάρουν την κατάσταση στα χέρια τους. Με το θάρρος της γνώμης τους και την τάση να επικρατήσει η αλήθεια αντιδρούν με διάφορους τρόπους. Έχουν δύναμη, αρκεί να τους δώσει η κοινωνία τη σωστή κατεύθυνση.

Η παιδεία δεν εκπληρώνει τους σκοπούς της και για την επίλυση των προβλημάτων είναι μακρύς ο δρόμος.

Ας βάλουμε, όμως, τα θεμέλια, μήπως οι επόμενες γενιές πετύχουν αυτό, που οραματιζόμασθε. Χρειάζεται βοήθεια και από τους αρμόδιους. Για να πετύχει κανείς το σκοπό του χρειάζεται, επίσης, δυνατή θέληση.

Σκοπεύουμε στην αναβάθμιση της παιδείας, αλλά κυρίως στη σχέση διδασκόντων και διδασκομένων.

Η κοινωνία θα προσφέρει, αν δώσει στον έφηβο μία αγωγιστική και όχι ανταγωνιστική ιδεολογία.

Οι δομές των σχολείων πρέπει να εκσυγχρονιστούν και να οπλιστούν οι νέοι με διάνοια, συνείδηση και αρετή.

Αυτά, όμως, θα γίνουν, αν οι νέοι πάρουν τα πράγματα στα χέρια τους, γιατί η νεολαία διαθέτει προσόντα για να αναπτύξει την οικονομική, πνευματική και κοινωνική ζωή της χώρας μας. Διαθέτει ακόμα την κριτική ικανότητα, πνευματική διαύγεια, συναισθηματική ωριμότητα, αυτοσυγκράτηση ικανότητα χειρισμού των προβλημάτων.

Σήμερα οι νέοι, όμως, στερούνται στόχων, αξιών και ιδανικών.

Έτσι, βρίσκουν διέξοδο στην ανηθικότητα, τα ναρκωτικά, τον αναρχισμό, το φανατισμό, τη θρασύτητα. Αν πιστέψουν στην αξία και τη δύναμή τους και δεν είναι ηττοπαθείς, μπορούν να αγωνιστούν για να επιβάλουν νέες ιδέες, να αρνηθούν την αυταρχικότητα, την αλλοτρίωση του ανθρώπου και να συμμετέχουν πλήρως στα πολιτικά και πολιτιστικά δρώμενα έχοντας σαν όραμα την εικόνα μίας νέας κοινωνίας, που θα προοδεύει, θα ευτυχεί και θα προβάλλει την ειρήνη, την αγάπη, την αλήθεια και τον ανθρωπισμό.

Η Αντιγόνη είτε «ου τοι συνέχθην, αλλά συμφιλείν έφυν».

Σύμφωνα με τον Tomas Mann πρέπει: «Να μένεις κοντά στις πηγές της ζωής, να δύνασαι να ορθώνεσαι και να τραντάξεις τις αλυσίδες σου. Να τολμάς, αυτό που οι άλλοι δεν έχουν το κουράγιο να επιχειρήσουν». Ευχαριστώ.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η κυρία Αγγελική Τρουμπούνα, από τη Β' εκλογική περιφέρεια Πειραιά, έχει το λόγο.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΤΡΟΥΜΠΟΥΝΑ (Β' Πειραιά): Μερικοί λένε πως η νεολαία, δηλαδή εμείς θα κρατήσουμε το μέλλον στα χέρια μας, πως θα οριοθετήσουμε την έναρξη μίας νέας εποχής και πως με αρετή και τόλμη θα μνηθούμε στο σχολείο της ζωής.

Η γνώση θέλει αγώνες, χρειάζεται υπεράσπιση των ιδανικών αυτού του κόσμου. Ένα τέτοιο μέλλον ονειρεύομαι μέσα από την πολύχρονη φοίτησή μου στο ελληνικό σχολείο, που εμφανίζει μια σωρεία προβλημάτων, που δυσχεραίνουν και διαστρεβλώνουν την εκπαιδευτική διαδικασία.

Για να γίνει αυτό, χρειάζεται να δοθεί νέο περιεχόμενο στους νόμους της παιδείας, που θα μετατρέψει το θεσμό του σχολείου από τυποποιημένο κρατικό θεσμό, σε ανοιχτή δημοκρατική κοινότητα, όπου εκεί θα βρίσκουν καταφύγιο οι υπαρξιακές, αισθητικές και μαθητικές αναζητήσεις μας.

Η δημιουργία ενός ελεύθερου, δημοκρατικού και ψυχαγωγικού σχολείου, που θα εξυψώνει τη χαρά της δημιουργικής εργασίας, που θα προάγει δημιουργικές απασχολήσεις και θα απομακρύνει το μαθητή από τη στείρα αποστήθιση, θα σημάνει την αναγέννηση του πνεύματος, που μόνο αυτή είναι ικανή να τελεσφορήσει στη διαδικασία, που ονομάζουμε παιδεία. Για να χτίζονται άνθρωποι με γερό και υγιές σώμα και στοχαστικό νου, σύμφωνα με το πρότυπο του εκπαιδευτικού Δελμούζου.

Πρέπει, λοιπόν, να αποκτήσει περιεχόμενο ο θεσμός των μαθητικών κοινοτήτων, των σχολικών εορτών, ο σχολικός αθλητισμός, το σύστημα αξιολόγησης, η διεξαγωγή των εξετάσεων και οι σχέσεις διδασκόντων και διδασκομένων.

Η ψυχαγωγική εκδρομή σε συνδυασμό με την εξωσχολική δραστηριότητα, η έξαρση του πατριωτικού και θρησκευτικού αισθήματος, η ενίσχυση δυναμικής της ομάδας, η κατάκτηση αξιών και αρετών, θα βοηθήσουν στην εξάλειψη της χρησιμοθηρικής αντίληψης του σχολείου για την εισαγωγή των παιδιών στα Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Η σύναψη ειλικρινών σχέσεων μεταξύ διδασκάλων και μαθητών θα αλλάξουν την πυξίδα πορείας της παιδείας και θα φυσήξει νέος άνεμος δημιουργίας.

Η εισαγωγή του μαθήματος σεξουαλικής, πολιτικής, αισθητικής αγωγής, η δυνατότητα επιλογής μαθημάτων, η δημιουργία προπαρασκευαστικού έτους για τους υποψήφιους φοιτητές, η κατάργηση των δεσμών μαθημάτων, η κατασκευή έργων υλικοτεχνικής υποδομής, η δημιουργία επιτροπών θεμάτων παράλληλα με τα θέματα της Βουλής των Εφήβων, αλλά και με πολλά άλλα θα επιτευχθεί η δημιουργία αντισωμάτων για την εξάλειψη της δυσλειτουργίας αυτού του θεσμού.

Κείμενα αρχαίων ελλήνων συγγραφέων και η διεξαγωγή του μαθήματος της ιστορίας και της γλώσσας, η επίσης μάθηση της νοστορίας και των εθίμων της παράδοσης του λαού μας με επιτυχεστερο τρόπο, θα ζωντανέψει την πολιτιστική μας κληρονομιά και παράδοση, που μέσα από τη ζύμωση με τα νέα δρώμενα θα καταστήσουν και πάλι τον πολιτισμό μας φως και άλας του κόσμου. Ενός πολιτισμού που επί αιώνες κυφορεί το μεγαλείο της ανθρωπίνης σκέψης και δημιουργίας.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Τη συνεδρίαση μας τιμά με την παρουσία του ο αιώνιος έφηβος και ψυχή της Βουλής των Εφήβων, κ. Αντώνης Σαμαράκης.

Ακολουθούν χειροκροτήματα εκ μέρους των Εφήβων Βουλευτών και ο κ. Αντώνης Σαμαράκης τους ευχαριστεί λέγοντας ότι η ψυχή της Βουλής των Εφήβων είναι τα ίδια τα παιδιά, ο Πρόεδρος της Βουλής και ο παρών Πρόεδρος της Επιτροπής. Ακολούθως ο λόγος δόθηκε στην Αγγελική Μουρίκη, από τη Β' Αθήνας η οποία είπε:

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΟΥΡΙΚΗ (Β' Αθήνας): Το θέμα που διαπραγματεύτηκα είναι το σχολείο, γιατί και εγώ είμαι ένα κύταρο αυτού του οργανισμού.

Το σχολείο είναι εικόνα της κοινωνίας, δομημένο κατ' εικόνα και ομοίωση.

Διακονίζει τις αξίες και τα πρότυπα, κατασκευάζει μαζί τους ιδανικούς πολίτες, σύμφωνα με το συμφέρον της, καλούς κι' αγαθούς. Το σχολείο εξυπηρετεί τη ζωή, είτε ο Αϊνστάϊν, διατυπώνοντας την αμεσότητα, που χαρακτηρίζει το σχολείο και την ευρύτερη κοινωνία, τον ομφάλιο λώρο που τους δένει άμεσα.

Με λίγα λόγια, το σχολείο και η εκπαίδευση είναι ο κορμός του πολιτισμού μιας χώρας.

Δυστυχώς στην Ελλάδα, στη χώρα που γεννήθηκε η δημοκρατία, στη χώρα με την τόσο βαριά πολιτιστική κληρονομιά, το σχολείο αιμορραγεί. Παρ' όλες τις προσπάθειες αναβάθμισης της εκπαίδευσης, υπάρχουν ορισμένα τρωτά σημεία, που υποδηλώνουν την υπολειτουργία του νευραλγικού αυτού χώρου και τη νοσηρότητα, που τον χαρακτηρίζει.

Αναγκαίο είναι να αναφέρω ότι οι παρεχόμενες γνώσεις είναι αναχρονιστικές και αποπροσανατολιστικές. Δεν ανα-

πτύσσουν την κριτική ικανότητα και τη φαντασία. Το περιεχόμενο των βιβλίων ελάχιστα περιθώρια προσφέρει για προβληματισμό και δραστηριοποίηση. Οι δάσκαλοι είναι εγκλωβισμένοι στη νεκρή επανάληψη μιας νεκρής ύλης, για 10, 20 ή και 30 χρόνια ξεκομμένοι από κάθε όραμα και φιλοδοξία.

Η ανεπάρκεια σχολικών κτιρίων, ιδίως στην επαρχία, η έλλειψη χώρων άθλησης, απαραίτητοι για την εκτόνωση και τη διοχέτευση του περίσσιου φορτίου ενέργειας, η απουσία εποπτικών οργάνων με αποτέλεσμα τα θετικά μαθήματα να μην διδάσκονται όπως πρέπει, αλλά όπως τα θεωρητικά, δίχως εργαστήρια για εμπέδωση της γνώσης, η παραβίαση των κανόνων υγιεινής, είναι μερικά από τα στοιχεία, που σκιαγραφούν την άσχημη, αλλά υπάρχουσα πραγματικότητα.

Στις αδυναμίες της υλικοτεχνικής υποδομής έγκειται και η απουσία οργανωμένων βιβλιοθηκών. Το σχολείο, πέρα από τα σχολικά εγχειρίδια, πέρα από το προκαθορισμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα, δεν είναι σε θέση να προσφέρει επιπλέον βοήθεια στις γνωστικές και όχι μόνο ανάγκες μας.

Το περιβάλλον των σημερινών σχολείων είναι αποπνικτικό και καταθλιπτικό. Μας εγκλωβίζει και μας απομακρύνει ψυχολογικά, χωρίς να μας δημιουργεί την αίσθηση της οικειότητας του δικού μας χώρου.

Βιώνοντας τη σημερινή εικόνα του σχολείου οραματίζομαι και θέλω να ελπίζω σε ένα καλύτερο σχολείο. Πιστεύω ότι πολλά στοιχεία μπορούν να διορθωθούν. Σε αυτή την εποχή, που η πρόοδος τρέχει με ιλιγγιώδη ταχύτητα, δεν επιτρέπεται να κρατάμε στα χέρια μας βιβλία, που έχουν γραφεί, πριν πολλά χρόνια.

Χρειάζεται εκσυγχρονισμός της παρεχόμενης γνώσης, νέα θέματα και νέα μαθήματα, προσαρμοσμένα στη σύγχρονη πραγματικότητα.

Το υλικοτεχνικό πρόβλημα θα επιλυθεί μόνον εάν δοθούν τα απαραίτητα κονδύλια από την Πολιτεία για την οικοδόμηση νέων κτιρίων. Τα καινούργια κτίρια πρέπει να έχουν οικείο περιβάλλον.

Με τον κατάλληλο εξοπλισμό αθλητικές εγκαταστάσεις, βιβλιοθήκες και εργαστήρια θα δημιουργήσουν το απαραίτητο ενδιαφέρον για τα μαθήματα και θα βοηθήσουν στην καλύτερη εμπέδωση της γνώσης. Αυτό και άλλα πολλά μπορούν να αλλάξουν το σύγχρονο σχολείο. Μπορούμε και θέλουμε να ελπίζουμε σε ένα νέο αναδιαμορφωμένο σχολείο με σταθερό εκπαιδευτικό πρόγραμμα, εξειδικευμένο εκπαιδευτικό δυναμικό και ανθρώπινα κτίρια, αρκεί το Κράτος και όλοι εμείς να αγωνιστούμε για να υλοποιήσουμε το όραμα. Άλλωστε, λιγότερο δαπανηρή άμυνα είναι η παιδεία.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Τη συνεδρίασή μας τιμούν με την παρουσία τους οι συναδέλφοι, κ.κ. Δημήτρης Αλαμπάνος, Βουλευτής Φθιώτιδας, και Γρηγόρης Νιώτης της Β' Πειραιά.

Το λόγο έχει η κυρία Λυκούρη Μαρουλίνα, από τις Κυκλάδες.

ΜΑΡΟΥΛΙΝΑ ΛΥΚΟΥΡΗ (Κυκλάδες): Όλοι γνωρίζουμε ότι πολλά παιδιά αναγκάζονται να αφήνουν τον τόπο τους και να έρχονται στην Αθήνα ή να πηγαίνουν σε κάποια άλλη πόλη της Ελλάδος προκειμένου να αποκτήσουν καλύτερη εκπαίδευση για να μπορέσουν να μπουν σε κάποιο πανεπιστήμιο. Η αδικία σε βάρος αυτών των παιδιών είναι μεγάλη. Την γνωρίζω και εγώ προσωπικά πάρα πολύ καλά, διότι την βιώνω καθημερινά. Εγώ κατάγομαι από τη Μύκονο και εμείς παιδιά του γυμνασίου - λυκείου, δεν έχουμε ούτε γυμναστήρια, ούτε εργαστήρια και ούτε καν αίθουσες διδασκαλίας. Το χειμώνα αναγκάζομαστε να κάνουμε γυμναστική στο ύπαιθρο μέσα στο κρύο, ενώ το γυμναστήριο και το Αμφιθέατρο είναι αίθουσες διδασκαλίας. Αισθανόμαστε, λοιπόν, τη μειονεκτική μας θέση έναντι κάποιων σχολείων που έχουν τα γυμναστήρια και τα εργαστήριά τους. Παρηγορούμεθα, όμως, κάπως, όταν γνωρίζουμε ότι υπάρχουν πολύ πιο δυσάρεστες καταστάσεις, όπως σχολεία χωρίς τουαλέτες και χωρίς στέγη. Για όλους αυτούς λοιπόν τους λόγους το Κράτος πρέπει να λάβει μέριμνα. Προτείνω επίσης παράλληλα το διορισμό κοινωνιολόγων και κοινωνικών λειτουργών, όπως και σχολικών ψυχολόγων, ώστε τα παιδιά να προσαρμοστούν και να αντιμετωπίσουν κάποιες σημαντικές καταστάσεις που θα αφορούν όχι μόνο το σχολείο, αλλά και άλλα ποικίλα πράγματα, όπως είναι η σχέση τους με τους καθηγητές τους, τους συμμαθητές τους και με τους γονείς τους. Κάτι άλλο, που πρέπει να γίνει είναι η καθιέρωση αρκετών ωρών για θέματα όπως είναι τα ναρκωτικά, το AIDS, το περιβάλλον, η κακοποίηση και ο ρατσισμός που αντιμετωπίζουν ορισμένοι άνθρωποι και κυρίως τα παιδιά. Η μία ή δύο ώρες που γίνονται με την προσωπική πρωτοβουλία των καθηγητών, δεν αρκούν για να ενημερωθούν τα παιδιά σ' αυτά τα τόσο σημαντικά θέματα. Έτσι, λοιπόν, βγαίνουμε στην αυριανή κοινωνία, χωρίς να έχουμε τα απαραίτητα εφόδια και τις γνώσεις για να αντιμετωπίσουμε ορισμένους από τους κινδύνους. Το κράτος, λοιπόν, θα πρέπει να καθιερώσει αυτές τις ώρες και να στέλνει σε όλα τα σχολεία της χώρας ειδικούς, που να επιμορφώνουν τους μαθητές.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να επισημάνω ότι είναι όνειρό μου το σχολείο μου να γίνει ένα δεύτερό μου σπίτι και να μου παρέχει μια τέτοια ασφάλεια, ώστε να το αισθάνομαι δικό μου. Οραματίζομαι καλύτερα κτίρια και καλύτερους χώρους και νομίζω ότι είναι επιτακτική ανάγκη η αναβάθμιση των σχολείων. Δεν νομίζω ότι ζητώ πολλά. Ζητώ ανθρώπινα πράγματα. Άλλωστε, ένα σωστό σύστημα στο σχολείο είναι εκείνο, που θα μας δώσει τις βάσεις, ώστε να γίνουμε άξιοι πολίτες για την πατρίδα μας την Ελλάδα. Ευχαριστώ.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο κ. Γιώργος Πετράκης του υπολοίπου Αττικής.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΕΡΡΑΚΗΣ (Νομός Αττικής): Στην περιοχή που μένω, την Ελευσίνα, ένα από τα μείζονα προβλήματα

που αφορούν την παιδεία, είναι το πρόβλημα της παραπαιδείας. Πολλοί καθηγητές, ακόμη και αυτοί που διδάσκουν σε σχολεία, κάνουν φροντιστήρια, γιατί έχουν εκμεταλλευτεί τις ιδιαίτερες κοινωνικές συνθήκες που επικρατούν στην περιοχή μας. Έχω προσωπική εμπειρία. Η μητέρα μου πήγε να ρωτήσει για την πρόδοό μου και ένας καθηγητής, έμμεσα ζήτησε να πάω στο φροντιστήριό του για να κάνω μάθημα.

Για τη λύση του προβλήματος της παραπαιδείας, προτείνω την άρση της μονιμότητας και το διορισμό καθηγητών. Έτσι, οι επιθεωρητές θα ελέγχουν τη δουλειά των καθηγητών. Οι καθηγητές θα σκέπτονται ότι θα πρέπει να κάνουν σωστά τη δουλειά τους, διαφορετικά μπορεί να την χάσουν. Ακόμη, στο σπίτι τους, θα πρέπει να κάνουν μια ιδιαίτερη προετοιμασία για το μάθημα της αυριανής ημέρας. Έτσι, δεν θα τους μένει χρόνος για να κάνουν φροντιστήριο.

Δεν πρέπει, όμως, να ρίχνουμε όλες τις ευθύνες στους καθηγητές, αλλά και στο εκπαιδευτικό σύστημα που χρειάζεται αναμόρφωση. Πιστεύω, ότι δεν πρέπει να υπάρχουν πολλοί τύποι Λυκείων. Πρέπει να επικρατήσει μόνο το Γενικό Λύκειο. Να περάσει μέσα μας η ιδέα του εκσυγχρονισμού, με βάση τα ευρωπαϊκά πρότυπα.

Εάν επιτευχθούν οι λύσεις που προανέφερα, το αποτέλεσμα θα ωφελήσει όχι μόνο εμάς, αλλά και τις επόμενες γενεές, που θα ακολουθήσουν.

Με βάση τα σημερινά γεγονότα, ότι ένα Κράτος δεν επηρεάζει τα ισχυρά κράτη με τη στρατιωτική του δύναμη, αλλά με το ανεπτυγμένο βιοτικό, πνευματικό και πολιτιστικό επίπεδο.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η κυρία Χορμόβα έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΧΟΡΜΟΒΑ (Β' Αθήνας): Στη χαραυγή του 21ου αιώνα, οι έφηβοι έρχονται αντιμετωπίσει με σωρεία προβλημάτων. Σημαντική θέση μέσα σε αυτά κατέχει η ελλιπής γνώση σε θέματα, που αφορούν στον εαυτό μας, τις σχέσεις των δύο φύλων και γενικότερα την κοινωνία.

Το σχολείο ως ένας από τους κυριότερους φορείς αγωγής και κοινωνικοποίησης, καλείται να ανταποκριθεί στις ανάγκες των μαθητών, δικαιώνοντας έτσι το ρόλο του.

Το σχολείο δεν προετοιμάζει κατάλληλα τους μαθητές, για να αντιμετωπίσουν την ενήλικη ζωή με υπευθυνότητα, με αίσθηση της προσωπικής ταυτότητας και αυτοσεβασμό, που προϋποθέτει γνώση του εαυτού τους και των άλλων.

Μία πετυχημένη ενήλικη ζωή δεν σημαίνει μόνο επαγγελματική αποκατάσταση, αλλά και σωστή βίωση του σεξουαλικού μας ρόλου, μέσα στο κοινωνικό πλαίσιο που καλούμαστε να ζήσουμε. Η σεξουαλικότητα είναι αναπόσπαστο στοιχείο της προσωπικότητας του καθενός, είτε αναφερόμαστε σε παιδί, είτε σε άντρα, είτε σε γυναίκα. Είναι μια βασική ανάγκη και μία πλευρά της ανθρώπινης ύπαρξης, την οποία δεν μπορούμε να απομονώσουμε από τις άλλες πλευρές της ζωής μας. Την μεταφέρουμε μέσα μας, όλες τις στιγμές, ως μέρος

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

της συνολικής μας έκφρασης. Η αναγνώριση της σεξουαλικότητας στη ζωή του ανθρώπου, μας υποδεικνύει και την ανάγκη να δεχτούμε επαρκή και έγκυρη πληροφόρηση γι' αυτήν από την παιδική ηλικία. Εκτός από την οικογένεια, που είναι φυσικός φορέας αγωγής, έρχεται και το σχολείο να παίξει ένα σημαντικό ρόλο σ' αυτό το θέμα. Πόσο όμως μας προετοιμάζει το σχολείο για τη σχέση μας με το άλλο φύλο ή και για τον γονεϊκό ρόλο που πιθανόν θα έχουμε, όταν θα ενηλικιωθούμε; Η εφηβική ηλικία στην οποία βρισκόμαστε, είναι ένα κρίσιμο μεταβατικό στάδιο, στο οποίο, πέρα από το άγχος της προετοιμασίας για την επαγγελματική αποκατάσταση, προστίθενται και προβλήματα σχετικά με τη σεξουαλικότητά μας. Η άγνοια και η παραπληροφόρηση σε αυτή την περίοδο, είναι οι κυριότερες αιτίες για προβλήματα, των οποίων οι συνέπειες μπορούν να μας ακολουθούν στην υπόλοιπη ζωή μας. Τα σημαντικότερα είναι, η εφηβική εγκυμοσύνη, η έκτρωση, τα σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα και η σεξουαλική κακοποίηση. Κανείς δεν μπορεί να αμφισβητήσει την ύπαρξη αυτών, αλλά και την αυξητική τάση, που παρουσιάζουν. Θα μπορούσαμε να προλάβουμε αυτές τις καταστάσεις, εάν μιλούσαμε ελεύθερα στην οικογένειά μας και παίρναμε από εκεί απαντήσεις, χωρίς φόβο, ντροπή ή ενοχή και αν είχαμε δεχτεί έγκυρη και υπεύθυνη ενημέρωση μέσα στο σχολείο. Μέχρι τώρα, οι πηγές πληροφόρησής μας, είναι φίλοι στην ίδια ηλικία ή μεγαλύτεροι και κυρίως τα Μ.Μ.Ε. Κανείς όμως δεν μπορεί να εγγυηθεί την επάρκειά τους.

Ζητώ την υποστήριξη του σχολείου στην προσπάθειά μας να διαμορφώσουμε μια υγιή ταυτότητα και ένα σύστημα αξιών, που θα μας επιτρέπει να συμβιώσουμε αρμονικά με τους άλλους. Επειδή πιστεύω ότι η σεξουαλική αγωγή θα συμβάλει σε αυτό, προτείνω την εισαγωγή της στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Το περιεχόμενο του μαθήματος θα διαμορφώνεται, σύμφωνα με την ηλικία και τις ανάγκες των μαθητών.

Θεωρώ, επίσης, απαραίτητη την επιμόρφωση και κατάρτιση των εκπαιδευτικών κάθε βαθμίδας, σε θέματα σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης. Επειδή το θέμα της σεξουαλικής αγωγής είναι ευρύ και ευαίσθητο, θα ήθελα τη συνεργασία και τη συμπαράσταση των συλλόγων γονέων και άλλων κοινωνικών φορέων.

Προτείνω, εκτός από τον υποχρεωτικό κύκλο των μαθημάτων, που θα εφοδιάζουν τα παιδιά με βασικές και απαραίτητες γνώσεις, να δίνεται η δυνατότητα στις σχολικές μονάδες να οργανώνουν προαιρετικό κύκλο μαθημάτων, ανάλογα με τα ενδιαφέροντα των μαθητών, τις τοπικές συνθήκες και την ιδιαίτερη φύση των θεμάτων. Η οργάνωση και διεξαγωγή του μαθήματος να μην περιορίζεται στη διδασκαλία του καθηγητή από την έδρα, αλλά να μας δίνεται η δυνατότητα να παίρνουμε ενεργό μέρος. Δηλαδή, να αναπτύσσεται διάλογος, να γίνονται ομάδες εργασιών, να έχουμε πρόσβαση σε πολλές πηγές πληροφοριών, να χρησιμοποιούνται ποικίλα

εποπτικά μέσα, όπως πολλά βιβλία, προπλάσματα, και σχετικές επισκέψεις.

Πριν, όμως, εφαρμοστεί το μάθημα της σεξουαλικής αγωγής στα σχολεία, θα ήταν καλά να πραγματοποιηθεί μια πανελλαδική έρευνα, τόσο στους υπεύθυνους φορείς, όσο και στους ίδιους τους μαθητές, για να τους δοθεί η δυνατότητα να εκφέρουν άποψη για τα θέματα, στα οποία θα ήθελαν να περιλαμβάνει το σχετικό μάθημα.

Επιπλέον, θα μπορούσε να δημιουργηθεί μία ομάδα από μαθητές εκπροσώπους κάθε περιοχής, που να εκφράζουν τη γνώμη τους για σχετικά θέματα, τα οποία τίγονται από τα Μ.Μ.Ε. και αφορούν τα παιδιά έφηβους.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η κυρία Καραφυλλέ έχει το λόγο.

ΣΤΕΦΑΝΙΑ ΚΑΡΑΦΥΛΛΕ (Β' Θεσσαλονίκης): Θα αναφερθώ στο τρίτο κεφάλαιο της Σύνοψης Θεμάτων και συγκεκριμένα στην εμπορευματοποίηση του αθλητισμού.

Ο αθλητισμός, παρά τις θετικές επιδράσεις του, έχει εμπορευματοποιηθεί και υπόκειται στο νόμο της προσφοράς και της ζήτησης. Γίνεται μέσο κερδοσκοπίας και αποξενώνεται από το χαρακτήρα και το σκοπό του. Οι αθλητές δεν διαπνέονται από τα αθλητικά ιδεώδη, εφ' όσον στόχος τους είναι οι υψηλότερες επιδόσεις, για την ικανοποίηση προσωπικών φιλοδοξιών, σε σχέση πάντα με την απόκτηση χρημάτων.

Η εμπορευματοποίηση, όμως, αυτή αφορά και στις χώρες που αναλαμβάνουν την οργάνωση των όποιων αθλητικών συναντήσεων. Μεταξύ τους αναπτύσσεται έντονος ανταγωνισμός για τη διοργάνωση κάποιων αγώνων, με την επιδίωξη της προβολής τους, που έχει ως αποτέλεσμα κάποια οικονομικά οφέλη.

Προτείνω, σωστή αθλητική διαπαιδαγώγηση, απόκτηση αθλητικής παιδείας, μέσα από την επαφή με το αρχαίο ελληνικό πνεύμα του αθλητισμού, ώστε νέοι αθλητές να διαπνέονται από τα γνήσια αθλητικά ιδεώδη. Απαγόρευση διαφημίσεων στους χώρους των αθλητικών συναντήσεων, καθώς και της μετατροπής των αθλητών σε ζωντανές διαφημίσεις και επιβολή αυστηρών κυρώσεων σε περιπτώσεις παράβασης.

Σημαντικό ρόλο για την άρση του φαινομένου της βίας, κυρίως στα γήπεδα, μπορούν να διαδραματίσουν τα Μ.Μ.Ε. και ο αθλητικός τύπος ιδιαίτερα.

Να επιβάλλονται κυρώσεις στις χώρες εκείνες, που μετατρέπουν τις τελετές έναρξης και λήξης σε επίδειξη πλούτου και τεχνητής ανάπτυξης.

Και τέλος, αυστηρές κυρώσεις στις χώρες που οι αθλητές τους χρησιμοποιούν απαγορευμένες ουσίες.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η κυρία Υψηλάντη.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΥΨΗΛΑΝΤΗ (Νομός Μεσσηνίας): Έχω άγχος, είναι η πρώτη φορά που πολιτεύομαι και συνεπώς έχω να αντιπαλέψω με την απειρία μου και με τα κανάλια, που καρδοκοούν να με εκπαραθυρώσουν. Ωστόσο, το σαράκι της

πολιτικής, ήδη, βρίσκεται μέσα μου υπό μορφή εμβρύου, σαν ένας οίστρος, που με ταλανίζει, όπως έλεγε και ο Σωκράτης. Δεν ξέρω, αν θα το αφήσω να εκδηλωθεί. Εξαρτάται από το εάν εισακουσθούν οι απόψεις μας και από τις εργασίες που γίνονται εδώ. Ίσως πολλοί να ενθαρρυνθούμε ή να αποθαρρυνθούμε για τη μελλοντική μας ενασχόληση με τα πολιτικά δρώμενα των Ελλήνων, όχι μόνο της Ελλάδας, γιατί Έλληνες υπάρχουν και στις 4 πλευρές του πλανήτη. Θα γυρίσουμε στα έδρανα, όχι πλέον σαν έφηβοι, αλλά σαν ώριμοι σαραντάρηδες με κοστούμι Αρμάνι και κινητό.

Θα διαπραγματευθώ, και εγώ τι άλλο; Το θέμα της Παιδείας. Μιας παιδείας που αενάως παρεκκλίνει και νοσει βαθύτατα. Δεν θα χρησιμοποιήσω λόγια λεχθέντα πριν από μένα. Η υπόθεση της παιδείας δεν χωράει ωραία λόγια. Είναι κάτι που απαιτεί ωμότητα. Μια ωμότητα, που πηγάζει και γαλουχείται από την αύρα των 17 χρόνων μας. Η παιδεία μας πονάει και μας ενδιαφέρει. Επειδή η ίδια δεν πονάει και δεν ενδιαφέρεται για μας. Τι είναι η παιδεία; Τι κάνει η παιδεία; Η Παιδεία προσδιορίζει την ανατροφή των νέων, δίνει πνευματική και ηθική αγωγή, διαπλάθει τις διανοητικές μας δυνάμεις και το χαρακτήρα μας, παρέχει τελικά σύστημα μόρφωσης. Αλήθεια; Τα κάνει όλα αυτά η παιδεία; Τι κάνει το σχολείο; Συρρικνώνει την κρίση, διογκώνει την παπαγαλία και συνεχώς μας υποβάλλει σε ένα σύστημα διαρκών εξετάσεων. Δεν μαθαίνουμε. Διδασκόμαστε, πώς να εξεταζόμαστε. Το όλο σύστημα μας καταρρακώνει τη διανοητική λειτουργία και τη σκέψη. Όχι άλλη παπαγαλία. Θέλουμε να μας μάθουν να σκεφτόμαστε και όχι τι να σκεφτόμαστε. Ο ρόλος του σχολείου για την προετοιμασία μας στις πανελλαδικές είναι επιδερμικός και ανεπαρκής. Βέβαια, υπάρχουν τα φροντιστήρια, τα ιδιαίτερα, τα γκρουπάκια, που αναπληρώνουν τα κενά. Παράλληλα, όμως, μένουν κενές και οι τσέπες των γονιών μας.

Από την εκπαίδευση, επίσης, είναι αισθητή και η απουσία του πολιτισμού. Επικαλούμεθα τους προγόνους μας μόνο για στείρα προγονοπληξία και παθητική υστεροφημία. Ας μμηθούμε, κάποτε τους προγόνους μας που μεταλαμπάδευσαν τον ελληνικό πολιτισμό. Μη στηρίζομαστε σε δεκανίκια αλλά να αναπτύξουμε σώμα και ψυχή.

Από έρευνα των Εφημερίδων προέκυψε ότι τα 12 Κλασικά Λύκεια σε όλη την Ελλάδα εμφανίζουν τον μεγαλύτερο αριθμό εισακτέων στα Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. Έτσι, θα έλεγα να δημιουργηθεί ακόμα ένα Κλασικό Λύκειο, που να δίνει μεγαλύτερη βαρύτητα στη Φυσικοχημεία και τα Μαθηματικά. Έτσι, οι μαθητές που κατευθύνονται προς τις θετικές επιστήμες θα εκπαιδεύονται σωστά και με κάποιες παράλληλα γνώσεις γύρω από τα αρχαία. Γιατί τώρα τα διδασκόμαστε όλα, αλλά δεν μαθαίνουμε τίποτα. Να υπάρξει και έλεγχος στους καθηγητές. Από πολλούς ακούστηκε να αρθεί η μονιμότητα. Δεν νομίζω ότι είναι ευεργετική η λύση αυτή. Οι καθηγητές μας θα εξαρτώνται από κάθε υπαλληλίσκο, που

θα τους απειλεί και θα τους μεταθέτει ή θα τους αφαιρεί το δικαίωμα του επαγγέλματός τους. Ούτε και η κατάργηση της επετηρίδας είναι λύση.

Συνοψίζοντας, θέλω να πω ότι η παιδεία αργοπεθαίνει και με τη μέθοδο της απαγωγής και η κοινωνία. Τίς πταίει; Όλοι ξέρουμε. Θέλουμε να πιστεύουμε ότι οι προτάσεις μας εδώ θα καρποφορήσουν, ότι οι αρμόδιοι Υπουργοί και οι υπόλοιποι φορείς θα μας ακούσουν και ελπίζουμε. Ας αφήσουμε την ελπίδα να πεθάνει τελευταία. Είμαστε νέοι.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η κυρία Λιγνού.

ΜΑΡΙΑ ΛΙΓΝΟΥ (Α' Πειραιά): Κύριε Πρόεδρε, κύριοι σύνεδροι, φίλοι, συμμαθητές παρακαλώ την προσοχή σας. Και τούτο, γιατί θα μιλήσω για ένα θέμα που μέχρι τώρα δεν έχει ακουσθεί.

Τις δύο τελευταίες δεκαετίες η Χώρα μας συμμετέχει σε έναν αγώνα δρόμου για την διεκδίκηση των Ολυμπιακών Αγώνων. Ωστόσο, για την ανάληψή τους δεν είναι γνωστό ότι οι απόψεις διχάζονται. Το 96% θέλει τους αγώνες, το 4% διαφωνεί. Η διαφοροποίηση αυτή, πιστεύω, ότι ξενίζει την πλειοψηφία των Ελλήνων πολιτών, μιας και υπάρχει και η αθέατη πλευρά, που και αθέατη είναι και ανήκουστη. Έτσι, ένας ολόκληρος λαός οδηγείται σαν ένα κοπάδι από πρόβατα στους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004, η διεκδίκηση των οποίων έχει γίνει μια νέα μεγάλη ιδέα και θεωρείται υβριστική η οποιαδήποτε αντίρρηση. Αυτοί που θέλουν τους αγώνες στηρίζονται σε κάποια επιχειρήματα, που είναι τα εξής: Αυτοί που θέλουν την ανάληψη κραυγάζουν μέσα σε ένα ντελίριο προγονολατρίας ότι οι Ολυμπιακοί Αγώνες σαν κληρονομιά μας ανήκουν. Χρησιμοποιούν και δημοσιεύματα του τύπου, προκειμένου να υποστηρίξουν τα επιχειρήματά τους. Όπως επισημάνει γνωστός αρθρογράφος, η πρωτεύουσα, με τους Ολυμπιακούς Αγώνες, θα φτιάξει την προίκα της για την 3η χιλιετηρίδα και γενικά η Χώρα θα ωφεληθεί, τονώνοντας την οικονομία της. Προβλέπουν συγκεκριμένα ότι θα γίνουν έργα, θα μειωθεί το ποσοστό της ανεργίας, θα αναβαθμιστεί ο τουρισμός και το πλέον παράδοξο ότι οι νέοι θα παρακινήθουν και θα ασχοληθούν με τον αθλητισμό.

Φρονώ, όμως, ότι θα ήταν τόσο υπεύθυνο όσο και έντιμο να επισημάνω και άλλη μια διάσταση των Ολυμπιακών Αγώνων. Εκτός από την συνθηματολογία και τις γενικότητες, που αναχαράζουν τόσο η Επιτροπή Διεκδικήσεων όσο οι διάφοροι καικράκτες, συνεχίζοντας σε μια προσπάθεια να αποδειχθούν σαθρά τα επιχειρήματα θα αντιτείνω. Έτσι, αντί για την επιβαλλόμενη απόσταση αποδοκιμασίας, εμείς ζητιανεύουμε από τον ισχυρό μπρεσάριο να ευδοκήσει να μας τιμήσει με την ανάθεση της διοργάνωσης αυτής της παράστασης, του μεγάλου Ολυμπιακού τσίρκου. Λέγεται ότι το οφείλομε στους ένδοξους προγόνους μας, μα οι σύγχρονοι Ολυμπιακοί Αγώνες δεν έχουν καμία απολύτως σχέση με τους αρχαίους. Μια διαφορά, τουλάχιστον, η πιο έντονη.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Παλιότερα οι Ολυμπιακοί Αγώνες διεξάγονταν σε κλίμα εκεχειρίας. Μια φορά οι Σπαρτιάτες την παραβίασαν και πλήρωσαν μεγάλο πρόστιμο 2000 μνών. Σήμερα καμία εκεχειρία δεν κηρύχθηκε πουθενά. Αντίθετα, οι Ολυμπιακοί Αγώνες δεν σταμάτησαν πολέμους. Ο δεύτερος παγκόσμιος σταμάτησε την Ολυμπιάδα του '40 και του '44, για να μπορέσουν οι άνθρωποι να σφαχθούν με την ησυχία τους.

Τι αναβιώνει από το αρχαίο πνεύμα; Απολύτως τίποτα. Το σύστημα, η εξέλιξη, η πορεία των λαών, δεν επιτρέπει να γυρίσουμε πίσω. Ας αφήσουν, όμως, το αρχαίο πνεύμα στην ησυχία του, που και αυτό δεν είναι αθάνατο, αλλά είναι θνητό και πεθαμένο, όπως και όλα τα ανθρώπινα. Ας μην επιμένουμε, λοιπόν, σε κάτι που είναι εκφυλισμένο, ας μνημονεύουμε το αρχαίο πνεύμα με το δέος και το μεγαλείο που αρμόζει στους προγόνους μας. Ας μην το αφήνουμε να εκτεθεί άλλο. Ας μην επιβαρύνουμε την Αθήνα από τα έργα που γίνονται και που δεν γίνονται. Μήπως γνωρίζετε κανένα έργο, που να γίνεται; Μήπως έγινε κάτι στην προθεσμία, που πρέπει; Όλα τα έργα είναι ημιτελή (αεροδρομίο, μετρό και άλλα). Και το έργο στη Θεσσαλονίκη, ως πολιτιστικής πρωτεύουσας, δεν έχει γίνει. Κάνουμε κολυμβητήρια πρόσθετα. Τι να τα κάνουμε σε μια χώρα που την αγκαλιάζει, γύρω - γύρω, η θάλασσα;

Ποιός θα πληρώσει για όλα αυτά; Η διοργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων, άφησε μεγάλο παθητικό σε όλες τις πλούσιες πόλεις, που τους ανέλαβαν. Για την Ελλάδα οι Ολυμπιακοί Αγώνες μπορεί να είναι ένα ζήτημα στιγμιαίο, που θα κληροδοτήσει χρέος διαρκές. Μία επίσκεψη για όσους διαχειρίζονται το δημόσιο χρήμα, στην εκθεσιακή νεκρούπολη της Βαρκελώνης, θα είναι ιδιαίτερα διδακτική.

Ποιούς παιδαγωγικούς και εκπαιδευτικούς σκοπούς καλύπτουν οι Ολυμπιακοί Αγώνες; Άλλες φορές ήταν επίδειξη αλκής της παγκόσμιας νεότητας. Τώρα είναι μια μεγάλη οικονομική επιχείρηση, με οικονομικές επιπτώσεις και διαπλεκόμενα συμφέροντα. Συνακόλουθα λέγεται, ότι με τους Ολυμπιακούς Αγώνες θα προβληθεί η χώρα μας. Αλλά ως τι θα προβληθεί; Ως χώρα που κατόρθωσε να επηρεάσει την Δ.Ο.Ε. στο χώρο των συναλλαγών; Η αξία της Ελλάδας από αυτό θα εξαρτηθεί; Από την προβολή μέσω των Ολυμπιακών Αγώνων; Αντίθετα, υπονοείται ότι θα αυξηθεί το τουριστικό ρεύμα, αλλά αυτό για άλλους λόγους αυξάνεται και για άλλους μειώνεται. Είναι τα πύλινα πόδια της οικονομίας μας. Δεν έχουμε τουριστική βιομηχανία. Πώς θα στηριχθούμε σε τυχαίες συγκυρίες; Και αν αυξηθεί το τουριστικό ρεύμα, θα διαρκέσει 15 έως 20 μέρες.

Ως προς το τελευταίο επιχείρημα ότι δήθεν οι νέοι θα ασχοληθούν με τον αθλητισμό, πιστεύω ότι συγκυριακά θα ασχοληθούν και δεν πιστεύω ότι οι νέοι θα παρασυρθούν για να αθληθούν από τη θέαση των αγώνων. Μπορεί κάποιοι να παρακινήθούν, αλλά πρέπει να δοθεί η βάση από τους αρμοδίους στον συννοικιακό αθλητισμό και στον αναπτυξιακό προ-

γραμματισμό των ομοσπονδιών. Μόνο έτσι μπορούν οι περισσότεροι να ασχοληθούν και όταν έχουν ίσες ευκαιρίες να αθληθούν.

Τέλος, εθνικά σκεπτόμενη, τάσσομαι κατά της τέλεσης των Ολυμπιακών Αγώνων στη Χώρα μας το 2004 και για τα επόμενα 50 χρόνια. Πιστεύω ότι θα είναι φρονιμότερο να επιδοθούμε στην αναβάθμιση της Χώρας μας, όσον αφορά τις κτιριακές εγκαταστάσεις και την υποδομή, παρά να ασχολούμεθα με επιχειρήσεις, που είναι «φιάσκο».

Η προσφυγή στη λογική, θεωρείται περίπου ανοσιούργημα, σε αυτό το σημείο, πρέπει να τονισθεί, ότι εγκληματικό είναι το να οδηγείς ενσυνείδητα τη χώρα σου στην καταστροφή. Η επιλογή είναι δική μας. Το μέλλον μας εναποτίθεται στα χέρια μας.

Τέλος, παρίσταται επιτακτική ανάγκη να σημειωθεί η αλήθεια, ότι γνώρισμα μιας δημοκρατικής πολιτείας είναι ο σεβασμός των απόψεων της συντριπτικής πλειοψηφίας, έστω κι αν αυτή, ελλείψει ενημέρωσης, παρασύρεται και πλανιέται. Αν αυτό ισχύει, τότε ακόμη δημοκρατικότερο θα ήταν ο σεβασμός και η προβολή και δημοσιοποίηση της γνώμης της μειοψηφίας.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο κ. Άγγελος Γούσιος έχει το λόγο.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΓΟΥΣΙΟΣ (Νομός Πέλλης): Θα σημειώσω κάτι που μου έκανε εντύπωση. Βρισκόμαστε στη Βουλή, στο ναό της δημοκρατίας και δεν έχουμε δυνατότητα να κάνουμε διάλογο και να αντιζητήσουμε τις απόψεις των συναδέλφων. Επίσης, αυτό, αλλά και άλλα αιτήματα, αντί να τεθούν σε ψηφοφορία, απορρίφθηκαν με τη δικαιολογία ότι δεν προβλέπονται από τον Κανονισμό. Είναι σαν να ήρθαμε εδώ από υποχρέωση και όχι για να βγάλουμε κάποια συμπεράσματα και να βοηθηθούμε στις αποφάσεις, που θα πάρουμε.

Θα αναφερθώ στα θέματα της παιδείας. Τα ζούμε και τα αντιμετωπίζουμε καθημερινά. Το μεγαλύτερο πρόβλημα είναι το σύστημα, το οποίο παραγκωνίζει τον παιδαγωγικό ρόλο του σχολείου, μονοδρομεί τον προσανατολισμό της παιδείας στην επάνδρωση θέσεων εργασίας, μας ωθεί στην ωμή αποστήθιση που δεν προσφέρει τίποτα και αυτό που καταφέρει είναι να μας αγκώνει σε τέτοιο βαθμό, που να εγκυμονεί κινδύνους ακόμα και αυτοκτονίας.

Πιστεύω ότι δεν είναι δύσκολο να ανατραπεί αυτή η κατάσταση. Ένα μακρόπνοο σχέδιο της Κυβέρνησης για εξυγίανση, είναι ό,τι καλύτερο. Πιστεύω ότι οι Βουλευτές γνωρίζουν κάποιες λύσεις και μπορούν να βοηθήσουν σε αυτό τον τομέα. Πρέπει να αυξηθούν τα κονδύλια για την παιδεία. Πρέπει να πιέσουμε να δεσμευθούν, ότι θα παράγουν έργο, έτσι ώστε να αλλάξει ριζικά η κατάσταση που επικρατεί σήμερα στην παιδεία.

Η πρότασή μου είναι, το Υπουργείο Παιδείας να καταθέσει γραπτώς στην τρίτη Βουλή των Εφήβων απολογισμό και αυτό να συμβαίνει σε όλα τα Υπουργεία.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο κ. Παπαθανασίου έχει το λόγο.

ΠΑΥΛΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ (Β' Αθήνας): Σε λίγες μέρες και για έναν χρόνο, θα ξεκινήσουμε την προετοιμασία μας για την είσοδό μας στα Α.Ε.Ι. και στα Τ.Ε.Ι. Θα ξεκινήσουμε μέσα από την παραπαιδεία. Όμως, λίγες μέρες πριν αρχίσουμε αυτή την προσπάθεια, ήρθαμε εδώ και καταφέραμε να συζητήσουμε και να προβληματιστούμε και κρατάμε άσβεστη την ελπίδα και θα την κρατήσουμε ακόμα για μια χρονιά και ίσως ακόμη για όλη μας τη ζωή. Ακούσαμε φωνές, από τη Γερμανία, από την Βόρειο Ήπειρο, άκουσα παιδιά από όλη την Ελλάδα, παιδιά που δεν θα μπορούσαμε να τα δούμε πουθενά αλλού, ώστε να μιλήσουμε και να προβληματιστούμε.

Εγώ προέρχομαι από το Ενιαίο Πολυκλαδικό Λύκειο Ηλιουπόλεως, ένα σχολείο που ο θεσμός του ολοήμερου σχολείου δεν είναι άγνωστος, είναι πραγματικότητα. Μπορεί αυτός ο θεσμός να επεκταθεί και σε άλλα λύκεια. Είναι εφικτό σε κάθε σχεδόν λύκειο, αρκεί να υπάρχει υλικοτεχνική υποδομή και πιστεύω ότι οι εργασίες των προαιρετικών μαθημάτων του ολοήμερου σχολείου, όπως το θέατρο ή η μουσική – μπορούν να διδάσκονται από ωρομίσθιους καθηγητές.

Ένα άλλο θέμα που πρέπει να θίξουμε είναι η στάση μας απέναντι στους ομογενείς συμμαθητές μας. Δεν πιστεύω ότι είμαστε καλύτεροι από τα αδέρφια μας της Βορείου Ηπείρου και του Πόντου. Πρέπει αυτή η στάση, δηλαδή ο σχολικός ρατσισμός και από εμάς του μαθητές και από τους καθηγητές, να σταματήσει. Πρέπει αυτά τα παιδιά να τα βοηθήσουμε, να ενταχθούν ομαλά στην ελληνική κοινωνία.

Ως προς το θέμα της πολιτικοποίησης των μαθητών, πιστεύω ότι στην αντιμετώπιση του πρέπει να συμβάλλουν και οι πολιτικές νεολαίες της πατρίδας μας. Σε μερικά χρόνια, εμείς θα είμαστε οι ψηφοφόροι του κ. Σημίτη και του κ. Καραμανλή και των άλλων πολιτικών αρχηγών. Οι πολιτικές νεολαίες πρέπει να μας βοηθήσουν να ενημερωθούμε σωστά και όχι να μας κομματικοποιήσουν και να μας χωρίσουν σε παρατάξεις. Εώς τότε θα είμαστε έρμαια των αποφάσεων των γονέων μας και του τι ψηφίζουν αυτοί. Ίσως κάποτε φτιάξουμε και τα δικά μας κόμματα, κανείς δεν ξέρει. Ο θεσμός των δεκαπενταμελών μαθητικών συμβουλίων δεν πρέπει να καταργηθεί και να ενισχυθεί με την ανάπτυξη περιφερειακών ή τοπικών μαθητικών συμβουλίων. Την ελληνική γλώσσα, όσο και αν υφίσταται το μπουκοτάζ των ευρωπαίων εταίρων μας, δεν θα την καταργήσουμε. Η πρόσφατη πρόταση της Γαλλικής Προεδρίας για την κατάργηση της ελληνικής γλώσσας, ως επίσημης, δεν θα περάσει.

Ξεχνάμε μήπως ότι για να μιλήσει κανείς στη Γαλλική γλώσσα πρέπει να στραμπουλήξει τη γλώσσα του; Το εθνικό απολυτήριο δεν έχει να προσφέρει τίποτα. Εντείνει τη βαθμολογία και τη βαθμολογία των μαθητών. Η ίδρυση ιδιωτικών πανεπιστημίων πάλι δεν βοηθάει σε τίποτα, γιατί έτσι θα

γίνει εμπορευματοποίηση της παιδείας, προσιτή μόνο στους προνομιούχους.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να πω ότι το τωρινό σύστημα των εξετάσεων είναι ψυχοφθόρο και τα αποτελέσματα τα είδαμε πολύ πρόσφατα. Ζητάμε, λοιπόν, την κατάργηση του ξεπερασμένου εξεταστικού κατεστημένου. Εύχομαι η Θάλεια να είναι το τελευταίο θύμα του παραλογισμού αυτού που κάποιος δεν αντιλαμβάνονται και ας είναι η τελευταία, που φοβήθηκε «όλα αυτά που θα γίνουν γι' αυτήν, χωρίς αυτήν».

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η κυρία Άννα Αναστασοπούλου από τη Β' Αθήνας.

ANNA ANASTASOPOYLOY (Β' Αθήνας): Τα προβλήματα της παιδείας συζητήθηκαν αναλυτικότερα, κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων. Δεν θα μιλήσω, λοιπόν, γι' αυτά που όλοι ξέρουμε και τα ζούμε καθημερινά. Θα ρωτήσω, τί γίνεται με αυτά. Είμαστε στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων που ασχολείται και συζητά σχετικά με θέματα παιδείας, μόρφωσης, αγωγής. Ακούστηκαν πολλές προτάσεις, διαφωνίες και επισημάνσεις. Πολλές από αυτές συμπεριλαμβάνονται, ήδη, στη Σύνοψη Κειμένων. Αυτό που δεν γνωρίζω είναι ποια θα είναι η τύχη αυτής της Σύνοψης.

Στα στενά όρια της Επιτροπής μου, λοιπόν, απλά διαπιστώνω τις ελλείψεις, τα προβλήματα, τις μειωμένες και άνισες ευκαιρίες και την αδικία του άνισου διαχωρισμού σε πολίτες α' και β' κατηγορίας από τα σχολικά, κιόλας, χρόνια. Οι προτάσεις μου έχουν ήδη λεχθεί, αλλά και από άλλους αρμόδιους πολίτες, που ενδιαφέρονται και νοιάζονται. Η απλή διαπίστωση από εμάς τους Έφηβους Βουλευτές σε συνδυασμό με το επιφανειακό ενδιαφέρον αυτών που έχουν την εξουσία δεν οδηγεί σε λύσεις, όταν η παιδεία νοσεί. Κανείς δεν διαφωνεί στο ότι χρειάζονται λύσεις και πράξεις και όχι υποσχέσεις. Ευχαριστώ.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η κυρία Στεφανία Κυριακάκη από το Ηράκλειο.

ΣΤΕΦΑΝΙΑ ΚΥΡΙΑΚΑΚΗ (Νομός Ηρακλείου): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συμμαθητές, όταν ήλθα εδώ είχα κάποιες επιφυλάξεις και έτσι δεν έχω φέρει ένα λόγο έτοιμο, επεξεργασμένο για να σας τον διαβάσω, χωρίς λάθη.

Θα πω δυο λόγια για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε στην πόλη μου, στο Ηράκλειο. Κανείς δεν θα το πίστευε ότι σε μια επαρχιακή πόλη θα λειτουργούσαν τα σχολεία με βάρδιες. Υπάρχει έντονο κτιριακό πρόβλημα.

Πηγαίνω σε Τεχνικό Επαγγελματικό Λύκειο και λειτουργούμε 3 μέρες πρωί και 2 απόγευμα, διότι στο ίδιο κτίριο στεγάζεται και το γυμνάσιο. Ακόμα, δεν υπάρχουν εργαστήρια και αναγκαζόμαστε να πηγαίνουμε σε άλλα κτίρια. Υπάρχουν περιπτώσεις όπου λειτουργεί στον ίδιο χώρο πρωινό, απογευματινό και νυχτερινό σχολείο, με αποτέλεσμα να γίνονται περικοπές στις διδακτικές ώρες.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Σε έναν τέτοιο χώρο δεν μπορεί να υπάρξει και η απαιτούμενη καθαριότητα. Υπάρχουν περιπτώσεις οι μαθητές να κάνουν και μαθήματα σε υπόγεια. Δεν υπάρχουν κλειστά γυμναστήρια και τα ανοιχτά δεν είναι παρά ο χώρος της αυλής. Υπάρχει, επίσης, έλλειψη καθηγητών και συχνά μέχρι τα Χριστούγεννα δεν έχει διαμορφωθεί το πλήρες πρόγραμμα.

Θέλω να μου πείτε, τί φταίει. Μήπως δεν γίνονται οι απαραίτητοι διορισμοί ή οι αποσπάσεις των καθηγητών έγκαιρα; Όλα αυτά οδηγούν την εκπαίδευση σε μία συνεχή υποβάθμιση. Ας αναλογιστούν οι αρμόδιοι τις ευθύνες τους.

Χτύπησα σήμερα το πόδι μου και δεν υπήρχε, στο ξενοδοχείο, ούτε οινόπνευμα, ούτε οξυζενέ. Τουλάχιστον για τους επόμενους Βουλευτές ας υπάρχει.

Ζητώ, ακόμα, να ακούσουμε τα παιδιά από τη Γερμανία, αύριο, στην Ολομέλεια, γιατί δεν κάνανε ένα τόσο μεγάλο ταξίδι για να ακούσουν εμάς.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η κυρία Αγγελική Χαρίτου από τη Β' Αθήνας και να ετοιμάζεται η κυρία Ελένη Αναστασάκη από τη Λακωνία.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΧΑΡΙΤΟΥ (Β' Αθήνας): Θα ήθελα να αναφερθώ στη διδασκαλία του μαθήματος των θρησκευτικών στα σχολεία, την οποία χαρακτηρίζω εξαιρετικά ανελλιπή. Δεν είναι σωστό, ούτε δημοκρατικό να διδασκόμεθα τις αλήθειες της χριστιανικής πίστης επί σειρών ετών και μόνο στη Β' Λυκείου να έχουμε τη δυνατότητα να γνωρίσουμε μέρος των άλλων θρησκειών. Άλλωστε, η διδασκαλία των μαθημάτων αυτών εναπόκειται στην καλή διάθεση και κρίση του καθηγητή. Προτείνω τη διεύρυνση των θρησκευτικών, ώστε να γίνονται αντικείμενο διδασκαλίας και οι άλλες θρησκείες από καθηγητές ειδικευμένους, παράλληλα με τη διδασκαλία των ορθόδοξων δογμάτων. Μέσα από τη διαδικασία της κρίσης και της σύγκρισης να μπορεί ο μαθητής να κάνει ελεύθερη επιλογή της θρησκείας, που του ταιριάζει.

Η Ελλάδα είναι από τις λίγες χώρες που εφαρμόζεται το σύστημα αυτό, ενώ σε άλλες χώρες και την Αμερική το μάθημα αυτό δεν είναι υποχρεωτικό. Δεν θέλω να εκφράσω αντίθεση προς τη χριστιανική θρησκεία, αλλά θα ήθελα να την έχω επιλέξει μόνη μου και όχι ασυνείδητα να μου έχει επιβληθεί.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η κυρία Ελένη Αναστασάκη, έχει το λόγο.

ΕΛΕΝΗ ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗ (Νομός Λακωνίας): Όταν ρωτήθηκα χθες από κάποιον δημοσιογράφο, ποιο νομίζω ότι είναι το βασικό πρόβλημα της παιδείας, δεν ήξερα από πού να αρχίσω και πού να τελειώσω.

Θα επικεντρωθώ περισσότερο σε αυτό, που εγώ οραματίζομαι και απαιτώ.

Οραματίζομαι μια φωτισμένη παιδεία και θέλω ένα σχολείο, στο οποίο θα βρισκόω ζεστασιά και προστασία. Σε καμία

περίπτωση δεν θέλω να έχω μπροστά μου την εικόνα με το καρτελάκι της εισόδου με την ώρα έναρξης 8.10' και ώρα λήξης 13.45'. Ονειρεύομαι μια παιδεία, όπου να μην υπερισχύουν οι «έχοντες και κατέχοντες» και όλοι οι μαθητές να έχουν το δικαίωμα της δωρεάν παιδείας.

Δεν είναι δίκαιο η παραπαιδεία να ισοπεδώνει την ισότητα και τη δικαιοσύνη στους μαθητές. Θέλω να πάψω να βλέπω να δέχονται έτσι απλά τα πρόσωπα των καθηγητών το άκουσμα από τους μαθητές, πως πηγαίνουν στα φροντιστήρια. Θέλω η σχέση καθηγητού και μαθητή να είναι βαθειά, πλατειά και ωραία. Δεν μπορώ να έχω τον καθηγητή ανταγωνιστή μου, αλλά θέλω να τον έχω δίπλα μου, κοντά μου μέσα στην τάξη και έξω από αυτή. Να βρίσκει πάντοτε χρόνο για τις νεανικές μας καρδιές. Ο καθηγητής σύμβουλος, φίλος, αδελφός θα πράξει καλύτερα το χρέος του, όταν έχει μαζί του τους μαθητές του και την κοινωνία.

Και ενώ οραματίζομαι όλα αυτά, ορθώνεται μπροστά το τείχος του συμβιβασμού, η πραγματικότητα. Γι' αυτό ζητώ τη βοήθεια της πολιτείας και την παρέμβασή της. Προτείνω τη μελέτη του όλου εκπαιδευτικού μας συστήματος εκ θεμελίων, την αύξηση των σχετικών κονδυλίων για την παιδεία, την άμεση υλικοτεχνική υποδομή, την εξ αρχής συγγραφή των εκπαιδευτικών μας μαθημάτων, την υποχρεωτική συνεχή εκπαίδευση και μετεκπαίδευση δασκάλων και καθηγητών και την, κατά το εφικτόν, κάλυψη των αιτημάτων τους, με παράλληλη απαγόρευση της ετεροαπασχολήσεώς τους και το κλείσιμο της παραπαιδείας.

Προτείνω, επίσης, μαθητικά συμβούλια, με ρόλο συμβουλευτικό, που να εκφράζουν τις απόψεις συνολικά των μαθητών και να υπάρχει αναγκαίος διάλογος μέσα στην τάξη, για θέματα που αφορούν εμάς τους ίδιους και το εκπαιδευτικό μας σύστημα.

Πιστεύω ότι πρέπει να αναβαθμιστεί το μάθημα του επαγγελματικού προσανατολισμού που θα βοηθήσει το μαθητή, ώστε να μάθει και να επιλέξει και να προσπαθήσει να προσαρμόσει το ενδιαφέρον του και τις προσπάθειές του εκεί που τον έλκει η κλίση του.

Προτείνω επίσης, να εισαχθεί σαν μάθημα το περιβάλλον, μέσα στο οποίο ζούμε και η προστασία του. Τελευταία ακούγεται για κάποιο σύστημα νέο εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Στις προτάσεις για διάλογο με τίτλο «Ελληνική Εκπαίδευση 2000» προς ένα αναβαθμισμένο λύκειο, μία ανοιχτή τριτοβάθμια εκπαίδευση που είχε εξαγγελίσει το Υπουργείο Παιδείας, υπάρχει μία επικέντρωση στους τέσσερις βασικούς στόχους, αντίστοιχη με τα σχέδιά του. Το Λύκειο θα αποκτήσει ουσιαστικό περιεχόμενο και θα αναβαθμιστεί ποιοτικά και θα προκύψει άμβλυνση της παραπαιδείας, σωστή αξιολόγηση της σχολικής επίδοσης των μαθητών μέσω ενός σύγχρονου, αντικειμενικού και αξιόπιστου συστήματος αποτίμησης της επίδοσής του και διεύρυνση του αριθμού των εισακτέων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

Αν δούμε τα ζητήματα αυτά τραβώντας την κουρτίνα της ρητορικής, των εξαγγελιών και των προθέσεων, θα καταλήξουμε πως το νέο αυτό σύστημα εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, δεν είναι παρά μία προσπάθεια εξωραϊσμού του ταξικού συστήματος επιλογής-απόρριψης, που θα μετατρέψει την εκπαίδευση σε ανταγωνιστική επιχείρηση, τη γνώση σε εμπόρευμα, τους μαθητές σε πρώτες ύλες, τους γονείς καταναλωτές και τους εκπαιδευτικούς σε κακοπληρωμένους τεχνικούς. Δεν είναι τυχαίο το γεγονός πως σε πρόσφατη έρευνα των μαθητών εκφράζεται έντονη δυσπιστία και αμφισβήτηση για τις εξαγγελίες του αρμόδιου Υπουργείου. Το εκπαιδευτικό μας σύστημα δεν θέλει τεχνικούς και τεχνοκράτες, θέλει οραματιστές. Θέλει ανθρώπους που μπορούν να ζήσουν τις ηλικίες των μαθητών για να ζήσουν από μέσα τα προβλήματα, τα πιστεύω και τα θέλω τους.

Η ελπίδα για εμάς τους νέους, για ένα καλύτερο αύριο, χωρίς ανασφάλεια δεν θα σβήσει ποτέ. Η Βουλή των Εφήβων, ένας υπέροχος θεσμός έκανε μια πρώτη αρχή και εναπόκειται σε εμάς να αγωνιστούμε με τα όπλα, που διαθέτουμε. Είμαστε μια καλή γενιά και το μέλλον μας ανήκει.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θέλω να σας εκφράσω τις ευγνώμονες ευχαριστίες μου, γιατί υπήρξατε υποδειγματικοί έφηβοι Βουλευτές και γιατί τελειώσαμε με παραγωγικό και δημιουργικό τρόπο αυτήν τη συνεδρίαση.

Θα ήθελα να παρακαλέσω τον κ. Μαρκαντώνη να μας πει τις εκτιμήσεις του για τις προτάσεις που έχετε καταθέσει, ώστε να καταλήξουμε στην ψηφοφορία επ' αυτών.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΗΣ (Αντιπρόεδρος της Επιτροπής του Προγράμματος «ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ»): Είδα τις σημειώσεις και επιτρέψτε μου να εκφράσω τη λύπη μου. Αποκαλύπτεται, ότι δεν είδατε επαρκώς αυτά που είναι γραμμένα και ενδεχομένως να μην είχατε το χρόνο. Το αναφέρω, γιατί περίπου το 75% των προτάσεων, είτε προτείνουν κάτι θετικό είτε απορρίπτουν κάτι υπάρχον. Είμαστε σε δύσκολη θέση αυτήν τη στιγμή για το τί θα κάνουμε. Πολλές από τις προτάσεις σας δεν θα ακουστούν. Στην περίπτωση αυτή θα ψηφίσετε αρνητικά, αναφερόμενοι στο οικείο κεφάλαιο.

Υπάρχουν επίσης προτάσεις διπλής στάσεως. Εάν δεν ακουστούν από το Προεδρείο κάποιες τέτοιες γραπτές σας υποδείξεις, δεν σημαίνει ότι δεν λαμβάνονται υπ' όψη. Π.χ. άλλοι ομιλούν εναντίον των ιδιωτικών πανεπιστημίων και άλλοι υπέρ. Αυτό ήδη αναφέρεται μέσα στην Έκθεση, δηλαδή ότι υπάρχει διάκριση και δεν συμφωνείτε όλοι.

Νομίζω, ότι μπορούμε να δούμε τις προτάσεις που έχετε γράψει και οι οποίες μπορεί να υπάρχουν μέσα, αλλά δεν φαίνονται, γιατί καλύπτονται στην αχλύ της τρίτης αφαιρέσεως.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Όλες οι προτάσεις, που κατετέθησαν από τους «Έφηβους Βουλευτές» θα ενσωματωθούν, ως έχουν, στο σημείο

αυτό των πρακτικών. Μετά την ψήφιση των θεμάτων της Σύνθεσης Κειμένων, θα τεθούν σε ψηφοφορία ορισμένες από αυτές, σύμφωνα με όσα ελέγχθησαν και από τον Αντιπρόεδρο της Επιτροπής του Προγράμματος «Βουλή των Εφήβων» Καθηγητή, κ. Ιωάννη Μαρκαντώνη.

Οι προτάσεις, που κατετέθησαν από τους «Έφηβους Βουλευτές» έχουν ως ακολούθως:

Η Έφηβος Βουλευτής ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΠΑΡΑΣΧΟΥ (Νομός Λακωνίας), διατύπωσε τις εξής σκέψεις και προτάσεις:

Είμαι αντίθετη στο προπαρασκευαστικό έτος για τις πανεπιστημιακές σχολές.

Πιστεύω πως δεν πρέπει να καταργηθεί η κατοχύρωση της βαθμολογίας.

Δεν έπρεπε να καταργηθεί η επετηρίδα.

Είμαι αντίθετη στον περιορισμό των διακοπών.

Η Έφηβος Βουλευτής ΕΥΘΥΜΙΑ ΚΑΡΑΝΤΖΑΛΗ (Β' Αθήνας), πρότεινε να μη λειτουργήσει «Ανοιχτό Πανεπιστήμιο», λόγω πλεονασμού των επιστημόνων.

Ο Έφηβος Βουλευτής ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΡΑΚΗΣ (Νομός Αττικής), πρότεινε να δημιουργηθεί καινούργιο παράρτημα στην Ελληνική Αστυνομία για τη φύλαξη των σχολείων.

Η Έφηβος Βουλευτής ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΟΥΡΙΚΗ (Β' Αθήνας), πρόβαλε τις εξής απόψεις και θέσεις:

«Μία από τις προσφορές της εκπαίδευσης οφείλει να είναι η ανθρωπιστική παιδεία. Η διανοημένη με ανθρωπιστικά ιδεώδη παιδεία θα ξαναδώσει «τη λαχτάρα του ανθρώπου για τον άνθρωπο, που χωρίς αυτήν ο κόσμος είναι μια απέραντη μοναξιά», ενάντια στο κλίμα απανθρωποποίησης των σημερινών κοινωνιών. Μέσα στους κόλπους των σχολείων ο νέος είναι ανάγκη να έρθει σε επαφή με την ομορφιά, την αλήθεια, την αρετή, που είναι αποκρυσταλλωμένες στα έργα του λόγου και της τέχνης. Είναι ανάγκη να διαμορφώσει βασικές ηθικές αρετές για να ενισχυθεί η πίστη του στην αξία του ανθρώπου, η αγάπη προς την ελευθερία και η βελτίωση της συμπεριφοράς του, μέσα στο κοινωνικό σύνολο. Η ανθρωπιστική παιδεία θα βοηθήσει στην αυτογνωσία και στη συνείδηση του ρόλου, που καλούμαστε εμείς οι νέοι να διαδραματίσουμε».

Ο Έφηβος Βουλευτής ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΑΟΥΤΑΡΗΣ (Β' Αθήνας), πρότεινε:

«Θέσπιση ομάδων πολιτιστικής δραστηριότητας (θεατρικών, αθλητικών, λογοτεχνικών, περιβαλλοντικών και καλλιτεχνικών).

Αναβάθμιση της διδασκαλίας μαθημάτων μουσικής και καλλιτεχνικών. Συμμετοχή των μαθητών σε συναυλίες και επισκέψεις σε εκθέσεις ζωγραφικής».

Η Έφηβος Βουλευτής ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΤΡΟΥΜΠΟΥΝΑ (Β' Πειραιά), διατύπωσε τις εξής προτάσεις:

«Νέο περιεχόμενο στους θεσμούς των σχολικών εκδρομών, των σχολικών εορτών, των μαθητικών κοινοτήτων, του σχολικού αθλητισμού, του συστήματος αξιολόγησης και της

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

διεξαγωγής των εξετάσεων, καθώς και στις σχέσεις διδασκόντων - διδασκόμενων.

Εισαγωγή μαθήματος λαογραφίας (ηθών και εθίμων), οργάνωση δημοσίων σεμιναρίων για τη διδαχή τρόπων μελέτης και ωφέλιμης χρήσης του βιβλίου και σεμιναρίων γενικής ενημέρωσης. Ενισχυτική διδασκαλία, σε ειδικά τμήματα για τους προχωρημένους μαθητές.

Εισαγωγή μαθήματος καλλιτεχνικής, κυκλοφοριακής, σεξουαλικής και πολιτικής ενημέρωσης.

Δημιουργία Επιτροπών αναλόγων προς τις Επιτροπές της Βουλής των Εφήβων».

Η Έφηβος Βουλευτής ΕΛΕΝΗ ΚΩΣΤΑΚΟΥ (Β' Αθήνας), προτείνει:

– Αποκοπή του θεσμού της εκπαίδευσης από περιστασιακές κομματικές πολιτικές που υποκρύπτονται και στο θεσμό του Υπουργού και Υπουργείου Παιδείας.

– Συγκρότηση διακομματικού φορέα εθνικής παιδείας για τη χάραξη ενός «καταστατικού χάρτη παιδείας», με τον οποίο θα ορίζονται σύγχρονες μέθοδοι διδασκαλίας και διδακτέα ύλη.

– Εξασφάλιση πόρων. Ο αρμόδιος φορέας να βρίσκεται σε επαφή με τα σχολεία της επικράτειας, για να παρακολουθήσει την εφαρμογή πειραματικών προγραμμάτων, να ζηήσει τις αντιδράσεις και να ακούσει τις απόψεις των μαθητικών κοινοτήτων.

– Εκσυγχρονισμό βιβλίων και αναμόρφωση ύλης.

– Επιμόρφωση εκπαιδευτικών, με σεμινάρια.

– Αύξηση δαπανών και κονδυλίων, που διατίθενται για την Παιδεία.

– Ίσες ευκαιρίες σε όλους τους μαθητές.

Ο Έφηβος Βουλευτής ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΕΡΠΕΡΙΔΗΣ (Α' Αθήνας), διατύπωσε τις εξής προτάσεις και παρατηρήσεις:

«Πρέπει να δημιουργηθούν προϋποθέσεις για τη σωστή θεμελίωση και οργάνωση της επιστημονικής έρευνας στην Ελλάδα.

Κατ' αρχάς, είναι ανάγκη να υπάρξει στη χώρα μας εθνική ασφάλεια, κατοχύρωση της ανεξαρτησίας μας και εξάλειψη των κινδύνων, που μας απειλούν.

Είναι ανάγκη να υπάρξει πολιτική σταθερότητα και ομαλότητα, να εξασφαλιστεί μια κάπως χρηστή διοίκηση και βελτίωση των πολιτικών μας ηθών. Όλα αυτά θα εμποδώσουν το αίσθημα της σιγουριάς, αλλά και τη βεβαιότητα ότι προς τις ανώτερες θέσεις θα προωθούνται οι πραγματικά ικανοί και άξιοι και όχι οι «ημέτεροι», ή οι αριβίστες που χρησιμοποιούν πλάγια μέσα και ανέντιμες μεθόδους. Έτσι, υπάρχει ελπίδα μεγάλος αριθμός αξιόλογων επιστημόνων-ερευνητών να εμποδιστεί να φεύγει στο εξωτερικό.

Η μέχρι τώρα οικονομική ανάπτυξη πρέπει να συνεχιστεί και μάλιστα να συνοδεύεται και από την αντίστοιχη κοινωνική πρόοδο. Η πρώτη θα επιτρέψει την άνετη χρηματοδότηση επιστημονικών προγραμμάτων και έργων υποδομής, ενώ η

δεύτερη θα δώσει τη δυνατότητα σε νέους φτωχών οικογενειών ή χαμηλών κοινωνικών στρωμάτων να δείξουν τις τυχόν επιστημονικές και ερευνητικές αρετές, που διαθέτουν.

Πρέπει να κατοχυρωθεί η ελευθερία στην επιστημονική έρευνα, η ελευθερία της ακαδημαϊκής διδασκαλίας και το πανεπιστημιακό άσυλο.

Τα ερευνητικά προγράμματα δεν πρέπει να έχουν μεταφυσικό χαρακτήρα και να ασχολούνται με εξωπραγματικά προβλήματα, αλλά να καταστρώνονται και να υλοποιούνται, με βάση τις εθνικές, κοινωνικές, οικονομικές, αμυντικές, εκπαιδευτικές και πολιτιστικές ανάγκες της χώρας.

Υπάρχει ανάγκη κατάργησης του πνεύματος του νεποτισμού και του ωφελισμού, που επικρατεί στα Πανεπιστήμια και τα άλλα Επιστημονικά Κέντρα.

Υποβάλλω τις εξής προτάσεις:

– Ριζική αναδιάρθρωση των ΑΕΙ.

– Κατάργηση της έδρας-φέουδου του καθηγητή και αντί αυτής δημιουργία τομέα ή συμμετοχή φοιτητών στη διοίκηση των Α.Ε.Ι.

– Αλλαγή σπουδών, με βάση τα προαιρετικά μαθήματα.

– Εξοπλισμός Α.Ε.Ι.

– Αύξηση διδακτικού προσωπικού και αποσυμφόρηση των πανεπιστημίων με ίδρυση νέων (αναλογία διδασκόμενων 1:12 και όχι 1:150).

– Ηθικά κίνητρα.

– Μεθοδικότερες μεταπτυχιακές σπουδές, ώστε πολλοί νέοι να ενδιαφερθούν για γνήσια επιστημονική έρευνα και οι πανεπιστημιακοί δάσκαλοι να πλατύνουν τις γνώσεις τους.

– Οργάνωση ερευνητικών προγραμμάτων.

– Οργάνωση επιστημονικής έρευνας σε βιομηχανίες παραγωγής ποικίλων αγαθών.

Η Έφηβος Βουλευτής ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Αρκαδίας), διατύπωσε τις εξής προτάσεις και παρατηρήσεις:

– Εφοδιασμός των τεχνικών πολυκλαδικών λυκείων της χώρας με εργαστηριακό υλικό.

– Λύση προβλήματος κτιριακών εγκαταστάσεων. Δίνονται πολλά δάνεια χωρίς αυτά να αξιοποιούνται με αποτέλεσμα να χάνονται.

– Οι γνώσεις της επιστήμης, οι αρχές της ηθικής, οι συγκινήσεις της τέχνης, οι θέσεις της φιλοσοφίας, τα βιώματα της θρησκείας πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στην ύλη, που παραδίδεται στους νέους. Τα πιο ουσιαστικά και πλούσια κατασταλάγματα του πολιτισμού πρέπει, μέσω της παιδείας, να μεταγγίζονται στις φλέβες της νέας γενιάς.

– Οι λειτουργοί της παιδείας πρέπει να είναι αιώνιοι νέοι στην ψυχή, βαθειά καλλιεργημένοι και σε συνεχή διάλογο με τους μαθητές τους. Επίσης, ο αριθμός των μαθητών, που αντιστοιχεί σε κάθε διδάσκοντα, θα πρέπει να είναι περιορισμένος, ώστε αυτός να γνωρίζει βαθειά τους μαθητές του και να ενδιαφερθεί για τον καθένα, ατομικά.

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

– Το παν είναι η καθολική καλλιέργεια. Αυτή δημιουργεί ανθρώπους που μπορούν να αφαιρέσουν από την οικονομία τα στοιχεία της εκμετάλλευσης και της απανθρωπιάς. Από αυτή διαμορφώνονται οι συνειδήσεις, που θα υποτάξουν την τεχνολογία σε ηθικούς σκοπούς. Από το χώρο της ξεκινούν οι άνθρωποι, που θα εξανθρωπίσουν τον υλικό πολιτισμό και θα τον εξισορροπήσουν με τον πνευματικό.

– Είναι αναγκαία η ύπαρξη επιστάτη στα σχολεία για τη διαφύλαξη της ψυχικής και σωματικής ακεραιότητας των μαθητών από τα ναρκωτικά και των άλλων ειδών τις ασχημίες.

– Προτείνω καταψήφιση της πρότασης της Εφήβου Βουλευτού Καρδίτσας για χωρισμό των μαθητών σε καλούς, σε μέτριους και σε κακούς, λόγω κοινωνικού ρατσισμού και παραγκωνισμού αδύμων που, ίσως, έχουν να προσφέρουν πολλά στο κοινωνικό σύνολο.

Η Έφηβος Βουλευτής ΜΑΡΙΑ ΡΙΖΟΥ (Α΄ Θεσσαλονίκης), διατύπωσε τις εξής προτάσεις:

– Έλεγχος καθηγητών και απομάκρυνση των ακατάλληλων από το χώρο της εκπαίδευσης.

– Επιμόρφωση καθηγητών, ώστε να κατέχουν ειδικές γνώσεις σχετικά με τον τρόπο διδασκαλίας.

– Κατάργηση των Γενικών Εξετάσεων.

– Ανοικτά Πανεπιστήμια.

– Εισαγωγή μαθημάτων, που σχετίζονται με την Τέχνη και τον Πολιτισμό.

– Αλλαγή του συστήματος εκλογής των δεκαπενταμελών Συμβουλίων.

– Κατάργηση της αποβολής από το σχολείο, ως τιμωρίας, και καθιέρωση άλλων ειδών τιμωρίας ανάλογα με κάθε περίπτωση.

– Αναβάθμιση της διδασκαλίας των ξένων γλωσσών στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Η Έφηβος Βουλευτής ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΣΠΙΑΚΟΥ (Νομός Εύβοιας), πρότεινε τα εξής:

– «Εκ βάθρων» αναδιάρθρωση στον τρόπο διδασκαλίας και στην εισαγωγή στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα.

– Στενότερη σχέση διδάσκοντα - διδασκόμενου.

– Περισσότερο ανθρωπιστική και αγωνιστική παιδεία, με ευαισθησία για τον τόπο μας.

– Όπλιση νέων με διάνοια, κρίση, συνείδηση, αρετή.

– Νέα κίνητρα στους νέους.

– Ανανέωση βιβλίων - προβολή ελληνικότητας γλώσσας.

– Ωφέλιμη αποδοχή ξένων στοιχείων.

– Προσφορά περισσότερων ευκαιριών για επαγγελματική αποκατάσταση.

Ο Έφηβος Βουλευτής ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΑΚΡΥΒΟΓΙΑΤΖΑΚΗΣ (Νομός Ηρακλείου), διατύπωσε τις εξής θέσεις και προτάσεις:

«Ζητώ να αλλάξει η νομοθεσία όσον αφορά στην μεταγραφή των αθλητών του κλασικού αθλητισμού. Να μεταγρά-

φονται, δηλαδή, οι αθλητές μικρών σωματείων –τα οποία δεν έχουν τη δυνατότητα να συντηρήσουν αθλητές, που ασχολούνται είτε με πρωταθλητισμό είτε έχουν ταλέντο, αλλά δεν τους προσφέρεται η ευκαιρία– σε σωματεία, που έχουν τη δυνατότητα να προσφέρουν την απαραίτητη υποδομή.

Να δημιουργηθούν χώροι άθλησης σε κάθε πόλη, γήπεδα μεγάλης χωρητικότητας, με χόρτο, καθώς και στάδια, δηλαδή χώροι υψηλών απαιτήσεων, σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά δεδομένα.

Χορήγηση μεγάλων ποσών στους Προέδρους των σωματείων για δημιουργία υψηλής ποιότητας αθλητικών εγκαταστάσεων είτε για αναβάθμιση του σχολικού αθλητισμού, είτε του ευρύτερου τομέα.

Καταβολή χρηματικών ποσών στους πρωταθλητές των πανελληνίων, πανευρωπαϊκών και παγκοσμίων αγώνων.

Η Έφηβος Βουλευτής ΓΕΩΡΓΙΑ ΣΜΥΡΝΙΩΤΗ (Νομός Κορινθίας), υπέβαλε τις κάτωθι προτάσεις:

«Ανάπτυξη ψυχαγωγικών προγραμμάτων (θεατρικές ομάδες, κέντρα νεότητας) με κρατική μέριμνα.

Ελευθερία ή μειωμένη είσοδος μαθητών και φοιτητών ή ακόμα και όλων των Ελλήνων στα Μουσεία.

Στράτευση στον αγώνα για επαναπατρισμό των αρχαιολογικών μας θησαυρών.

Καταψήφιση της πρότασης της Εφήβου Βουλευτού της εκλογικής περιφέρειας Καρδίτσας για χωρισμό των μαθητών σε τάξεις καλών, κακών και μέτριων, διότι προάγει τον κοινωνικό ρατσισμό.

Κατάργηση της πρότασης για περιορισμό των διακοπών, καθώς το αναλυτικό πρόγραμμα είναι, ήδη, υπερφορτωμένο».

Η Έφηβος Βουλευτής ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ (Β΄ Πειραιά), διετύπωσε τις εξής παρατηρήσεις και προτάσεις:

«Θέσπιση νόμου για την κατάργηση των ξενόγλωσσων επιγραφών, ώστε να προστατέψουμε την ελληνική γλώσσα.

Δεν θα πρέπει πρωταρχικός στόχος της πολιτείας να είναι η ίδρυση πολλαπλών ξενόγλωσσων Τμημάτων στα σχολεία, γιατί ίσως αυτό στερεί πολύτιμο χρόνο από τη μελέτη της νεοελληνικής γλώσσας.

Προβολή της ελληνικής γλώσσας με ομιλίες στα Πανεπιστήμια του εξωτερικού από ανθρώπους του πνεύματος. Οι πολιτικοί μας να μιλούν τη μητρική μας γλώσσα, κατά τις επισκέψεις τους στο εξωτερικό και να συνοδεύονται από διερμηνείς».

Η Έφηβος Βουλευτής ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΠΑΡΑΣΧΟΥ (Νομός Λακωνίας), διατύπωσε τις εξής προτάσεις:

«Προτείνω την κατάργηση ορισμένων ξεπερασμένων, πια, μαθημάτων όπως η οικιακή οικονομία στο Γυμνάσιο και την εισαγωγή νέων, που θα πραγματεύονται σύγχρονα κοινωνικά θέματα και προβλήματα. Μαθήματα που θα παρέχουν στους νέους τα απαραίτητα εφόδια για τη ζωή τους. Τα μαθήματα αυτά είναι:

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

α. Σεξουαλική διαπαιδαγώγηση.

β. Περιβαλλοντική εκπαίδευση.

γ. Κυκλοφοριακή αγωγή.

δ. Πολιτική ιστορία, μάθημα που θα πληροφορεί τους νέους για την πορεία της πολιτικής ανά τους αιώνες και θα τους παρέχει μια ολοκληρωμένη εικόνα για τις διάφορες πολιτικές θεωρίες και την εφαρμογή τους. Στόχος μας είναι μέσα από αυτό το μάθημα να αναβαθμίσουμε την πολιτική ζωή της χώρας και να δημιουργήσουμε ενεργούς πολίτες.

ε. Εισαγωγή τρίτης ξένης γλώσσας στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Προτείνω την αναβάθμιση των μαθημάτων των Αρχαίων Ελληνικών και της Ελληνικής Ιστορίας, δύο μαθημάτων, που μπορούν, αν διδάσκονται και εξετάζονται σωστά, να μας προφυλάξουν από την πολιτική αλλοτρίωση. Η αναβάθμιση, λοιπόν, θα επιτευχθεί με την αύξηση των ωρών διδασκαλίας και την επιβολή ειδικών προαγωγικών εξετάσεων, ο βαθμός των οποίων θα τριπλασιάζεται και θα προάγονται όσα άτομα συγκεντρώνουν 58 και πλέον μονάδες.

Τέλος, προτείνω μια ακόμη λύση στο πρόβλημα της πολιτιστικής αλλοτρίωσης, της μαζοποίησης και του διεθνισμού. Προτείνω να γίνεται προσπάθεια, μέσω του σχολείου, να διατηρηθεί η παράδοση. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με μια εργασία που θα γίνεται μία φορά το χρόνο στα πλαίσια του σχολικού προγράμματος. Με την εργασία αυτή θα συγκεντρώνονται, κάθε χρόνο, οι τοπικές παραδόσεις (μύθοι, θρύλοι, παραμύθια, χοροί, τραγούδια κ.λπ.) από τους μαθητές και το υλικό αυτό θα στέλνεται στην πρωτεύουσα, όπου θα συγκεντρώνονται σε ένα βιβλίο. Το βιβλίο αυτό θα στέλνεται σε όλα τα σχολεία της Ελλάδας, αλλά και στα Ελληνικά Σχολεία του εξωτερικού.

Επίσης, θα πρόσφερε σημαντικά η διοργάνωση από το σχολείο, πολιτιστικών εκδηλώσεων, ανά τακτά χρονικά διαστήματα, οι οποίες περιλαμβάνουν παραδοσιακούς χορούς και τραγούδια».

Ο Έφηβος Βουλευτής ΠΑΥΛΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ (Β' Αθηνών), πρότεινε:

«Πάταξη του σχολικού ρατσισμού, που εκδηλώνεται απέναντι στους μαθητές από τη Βόρειο Ήπειρο και από τον Πόντο, από συμμαθητές τους, αλλά, κυρίως, από τους καθηγητές.

Επαναδραστηριοποίηση των πολιτικών νεολαιών στο σχολικό χώρο με σκοπό την ενημέρωση των μαθητών για το πολιτικό γίνεσθαι του τόπου και όχι για την κομματικοποίηση των νέων.

Να μην ιδρυθούν ιδιωτικά Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι., γιατί εμπορεύονται την παιδεία και γίνονται προσιτά μόνον στους προνομιούχους.

Κατάργηση του Εθνικού Απολυτηρίου, γιατί εντείνει την αγωνία και την βαθμοθηρία των μαθητών από την Α' Λυκείου».

Η Έφηβος Βουλευτής ΜΑΡΙΝΑ - ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ ΜΠΟΖΙΚΗ (Α' Θεσσαλονίκης), πρότεινε:

«Να θεσπιστεί μάθημα ενημέρωσης των μαθητών, όσον αφορά στις διαδικασίες λειτουργίας της πολιτείας, σε πιο εξειδικευμένη μορφή από το μάθημα της Πολιτικής Αγωγής. Κατά το μάθημα αυτό, θα πρέπει με –κριτικό πνεύμα– να γίνεται αναφορά στους σκοπούς και τα οράματα κάθε κοινωνικού συστήματος (όχι πολιτικού κόμματος ή παράταξης), έτσι ώστε να αποκτήσουν οι μαθητές άποψη για όλες τις ιδεολογίες και με υπευθυνότητα να προσανατολιστούν στη μετέπειτα ζωή τους ως πολίτες».

Ο Έφηβος Βουλευτής ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ ΤΖΕΛΛΟΣ (Νομός Κοζάνης), διατύπωσε τις εξής προτάσεις και θέσεις:

«Να μην ισχύσει ποτέ το Εθνικό Απολυτήριο, διότι θα έχει ως αποτέλεσμα:

1. Αποδυνάμωση του Γυμνασίου.

2. Άκρατο νεποτισμό, αφού από τη στιγμή, που οι βαθμοί του Λυκείου θα είναι αυτοί που θα κρίνουν την εισαγωγή στα Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι., οι καθηγητές θα μετατραπούν σε εμπόρους, που θα πουλάνε τους βαθμούς με τσουχτερά ποσά.

3. Η σειρά εξειδίκευση, που θέλουμε να πατάξουμε, θα ενδυναμωθεί, αφού γνώσεις «απαραίτητες» θα θεωρούνται αυτές, που περιέχονται στα πλαίσια του προγράμματος του Λυκείου».

Η Έφηβος Βουλευτής ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗ (Νομός Μεσσηνίας), πρότεινε:

– Ανάλυση προσπάθειας για τη δημιουργία κλίματος πολιτικής σταθερότητας.

– Κατάργηση της πρότασης για μείωση των διακοπών στα σχολεία και αύξηση των ωρών διδασκαλίας από 45' σε 60'.

– Εισαγωγή μαθήματος κυκλοφοριακής αγωγής.

– Ίδρυση πρακτικών σχολείων, όπου θα δίνεται περισσότερη σημασία στα μαθήματα Φυσικής, Χημείας, Μαθηματικών.

– Απόρριψη της πρότασης για κατάργηση της Επετηρίδας.

– Ενίσχυση των σχολικών κτιρίων, όσον αφορά στην υλικοτεχνική υποδομή.

– Ετήσια ενημέρωση των μαθητών των Γυμνασίων και Λυκείων σε θέματα υγιεινής και σεξουαλικής αγωγής.

Η Έφηβος Βουλευτής ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΚΑΡΛΟΒΑΣΙΤΗ (Νομός Σάμου), διατύπωσε τις εξής προτάσεις και παρατηρήσεις:

– Καθιέρωση του πολλαπλού βιβλίου έτσι, ώστε να καλλιεργείται η κριτική και όχι η απομνημονευτική ικανότητα των μαθητών και να παρέχεται πραγματικά δωρεάν παιδεία, με την ύπαρξη πολλών βιβλίων, που θα ανταποκρίνονται στους στόχους της εκπαίδευσης και δε θα αναγκάζουν τους μαθητές να καταφεύγουν στην αγορά διαφόρων βοηθημάτων.

– Ποιοτική αναβάθμιση των σχολικών βιβλίων (με την επαναγραφή τους με περισσότερη αξιοπιστία και προσοχή),

ώστε να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις των πανελλαδικών εξετάσεων. Είναι απαραίτητο ο βαθμός δυσκολίας των ασκήσεων, στις οποίες εξετάζονται οι υποψήφιοι, να συμβαδίζει με αυτόν των ασκήσεων, που υπάρχουν στα σχολικά βιβλία της Γ' Λυκείου.

– Εισαγωγή μαθημάτων τοπικής ιστορίας και λαογραφίας και διάθεση μιάς ώρας φυσικής αγωγής για την εκμάθηση παραδοσιακών χορών.

– Ίδρυση ιδιωτικών Α.Ε.Ι. στην Ελλάδα, προκειμένου να περιοριστούν πια τα προβλήματα που έχουν να αντιμετωπίσουν οι ακαδημαϊκοί πλέον πολίτες και να μένει το συνάλλαγμα στο εσωτερικό της χώρας. Απαραίτητη, όμως, κρίνεται η ύπαρξη δύσκολων εξετάσεων για την αναγνώριση των πτυχίων από τα πανεπιστήμια. Παράλληλα, αναγκαία θεωρείται η αναβάθμιση των κρατικών Πανεπιστημίων, με στελέχωση τους από προσωπικό και με εμπλουτισμό των βιβλιοθηκών, που διαθέτουν.

– Διδασκαλία του μαθήματος των αρχαίων ελληνικών ακόμη και στη Β' τάξη του Ε.Π.Λ.

– Διεξαγωγή έρευνας για το κατά πόσο η ελληνική εκπαίδευση μπορεί να οργανωθεί, με βάση τα γερμανικά πρότυπα. Έτσι, θα είναι εφικτή η αξιοποίηση κάθε μαθητή, ανάλογα με τις δυνατότητές του και τις κλίσεις του».

Ο Έφηβος Βουλευτής ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΤΣΙΕΡΗΣ (Νομός Ηλείας), πρότεινε:

– Αλλαγή του συστήματος εξετάσεων.

– Ελεύθερη εισαγωγή στα Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. τα οποία θα διαλέγουν οι μαθητές. Μετά από ένα χρονικό διάστημα θα γίνεται επιλογή, ανάλογα με τα προφορικά και γραπτά. Οι σπουδαστές θα πρέπει να πληρώνουν ένα χρηματικό ποσό.

– Δημιουργία ενός κορμού μαθημάτων, στον οποίο οι μαθητές, θα εξετάζονται γραπτά στο τέλος κάθε περιόδου. Το σύστημα αυτό θα πρέπει να ισχύει από την 1η Λυκείου».

Η Έφηβος Βουλευτής ΕΛΛΗ ΑΜΑΝΑΤΙΔΟΥ (Νομός Καστοριάς), διατύπωσε τις εξής θέσεις και προτάσεις:

Το σχολείο είναι ένας από τους πιο σημαντικούς παράγοντες διαμόρφωσης της κοινωνίας, γιατί αναλαμβάνει το άτομο σε νεαρή ηλικία, με αποτέλεσμα να συμβάλει καθοριστικά στη διαμόρφωση της προσωπικότητάς του. Είναι, λοιπόν, το σχολείο που θα του διδάξει τις δημοκρατικές αξίες, θα του προσφέρει γνώσεις, θα οξύνει το κριτικό του πνεύμα και θα το βοηθήσει να διαμορφώσει την προσωπική του ιδεολογία (ηθική, πολιτική, κοινωνική). Κάτι τέτοιο βέβαια προϋποθέτει σωστή λειτουργία, στοιχείο, που λείπει από το σχολείο της σύγχρονης Ελλάδας.

Κάποια μέτρα λοιπόν που νομίζω ότι θα βοηθούσαν στη βελτίωση του εκπαιδευτικού συστήματος και της σχολικής ζωής είναι:

– Δυνατότητα επιλογής μαθημάτων από τη Β' Λυκείου, ώστε ο μαθητής να μην αναγκάζεται να παρακολουθήσει μαθήματα που δεν τον ενδιαφέρουν.

– Εισαγωγή μαθημάτων, όπως πληροφορικής, σχεδίου, αγγειοπλαστικής, ραπτικής, μαγειρικής, γλυπτικής, ζωγραφικής, αγιογραφίας, θεάτρου, μουσικής, χορού, δημοσιογραφίας, με δυνατότητα επιλογής.

– Εισαγωγή των μαθημάτων της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης και κοινωνιολογίας στο Λύκειο. Στα πλαίσια των μαθημάτων αυτών μπορούν να γίνονται διαλέξεις από γιατρούς, ψυχολόγους και κοινωνιολόγους.

Αύξηση των ωρών απασχόλησης στο σχολείο, με ανάλογη μείωση της εργασίας για το σπίτι, ώστε οι μαθητές να έχουν στη διάθεσή τους περισσότερο ελεύθερο χρόνο και συγχρόνως το διάβασμα να μην αποτελεί αγγαρεία.

– Οργάνωση θεατρικών και μουσικοχορευτικών εκδηλώσεων, με σκοπό την πνευματική καλλιέργεια των νέων αλλά και την αποκόμιση χρημάτων για ευγενείς σκοπούς, όπως η ενίσχυση ανθρωπιστικών οργανώσεων ή της διπλανής άπορης οικογένειας. Κάτι τέτοιο θα βοηθούσε τα άτομα να συνειδητοποιήσουν τις κοινωνικές τους ευθύνες.

– Δυνατότητα διακόσμησης της τάξης από τους ίδιους τους μαθητές, με οποιονδήποτε τρόπο θεωρούν αυτοί ότι δημιουργεί ευχάριστο κλίμα μέσα στην αίθουσα διδασκαλίας».

Η Έφηβος Βουλευτής ΜΑΡΙΑ ΠΑΥΛΙΔΗ (Νομός Λασηθίου), υπέβαλε τις ακόλουθες προτάσεις:

«– Καθιέρωση μαθήματος πρώτων βοηθειών και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης από γιατρούς, μόνιμους στο χώρο της εκπαίδευσης.

– Εφαρμογή του προγράμματος για ανταλλαγή μαθητών από όλη την Ευρώπη, με στόχο την καλύτερη γνώση των υπόλοιπων πολιτισμών».

Η Έφηβος Βουλευτής ΜΑΡΙΑ ΛΙΓΝΟΥ (Α' Πειραιά), διατύπωσε τις ακόλουθες θέσεις και προτάσεις:

«– Ολοήμερο σχολείο «Εκεί θα γίνεται η προετοιμασία για την επόμενη μέρα και τα παιδιά δεν θα αναγκάζονται να εργάζονται 12 ώρες ημερησίως, τη στιγμή, που οι ενήλικες δουλεύουν οκτώωρο.

– Εποπτικά μέσα διδασκαλίας.

– Εισαγωγή πολλαπλού εγχειριδίου, ώστε να καλλιεργείται το κριτικό πνεύμα.

– Φιλοσοφία στα αναλυτικά προγράμματα, που σήμερα μόνο αναλυτικά δεν είναι.

– Ο καθηγητής ευθύνεται για την επιτυχία ή αποτυχία των μαθητών του. Να τιμάται ή να ελέγχεται με τον αμοιζοντα τρόπο».

Η Έφηβος Βουλευτής ANNA ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΥ (Β' Αθήνας), διατύπωσε τις εξής σκέψεις και παρατηρήσεις:

«Διαφωνώ με δύο από τις προτάσεις για βελτίωση του εκπαιδευτικού συστήματος, στις σελίδες 9 και 11 της σύνθεσης κειμένων.

α) Η πρόταση της κατάργησης των Γενικών Εξετάσεων και της αντικατάστασής τους από «εξαμηνιαίες εξετάσεις σε Γυμνάσιο και Λύκειο» (πρώτη πρόταση) δεν με βρίσκει σύμ-

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

φωνη. Από τη στιγμή, που διαμαρτυρόμαστε για τη μετατροπή του Λυκείου σε προπαρασχευαστικό στάδιο για την εισαγωγή στα Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι., σκεφτείτε, τί πρόκειται να γίνει, εάν βρισκόμαστε αντιμέτωποι με εξετάσεις που κρίνουν το μέλλον μας, ανά εξάμηνο. Δεν θα μετατραπεί, απλά, το σχολείο σε προπαρασχευαστικό στάδιο, αλλά σε διαρκές «φροντιστήριο» και η ιδέα του σχολείου, που προετοιμάζει για τη ζωή ή που βοηθά στην ολοκλήρωση του ατόμου, θα είναι ουτοπία.

β) Η πρόταση 6 της σελίδας 11 της σύνθεσης κειμένων, η οποία αναφέρεται στον περιορισμό των διακοπών είναι το λιγότερο, παράλογη. Είναι σαφές ότι ακόμα και οι νέοι οι οποίοι βρίσκονται στην κορυφή των σωματικών και πνευματικών δυνατοτήτων έχουν απόλυτη ανάγκη όχι μόνο την ξεκούραση, αλλά και το διάλειμμα από κάθε δραστηριότητα, ώστε όχι μόνο να «γεμίσουν μπαταρίες», αλλά και να νιώσουν τις χαρές, που δικαιούνται στην ηλικία τους. Δεν μπορούμε αφ' ενός να αγωνιζόμαστε για περισσότερο ελεύθερο χρόνο και να τον απαιτούμε και αφ' ετέρου να προτείνουμε περιορισμό των διακοπών. Ζητώ η συγκεκριμένη πρόταση να μη συμπεριληφθεί στη σύνθεση κειμένων, που αντιπροσωπεύει την συγκεκριμένη επιτροπή».

Η Έφηβος Βουλευτής ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΜΑΛΑΜΑΤΕΝΙΟΥ (Α' Πειραιά), διατύπωσε τις ακόλουθες απόψεις και προτάσεις:

«Απόρριψη της πρότασης, που αναφέρεται στην κατάργηση της βαθμολογίας και στην απελευθέρωση της σχολικής διαδικασίας. Η βαθμολόγηση είναι απαραίτητη, αλλά απαιτείται εξυγίανση του τρόπου αξιολόγησης των μαθητών».

Η Έφηβος Βουλευτής ΣΤΕΦΑΝΙΑ ΚΑΡΑΦΥΛΛΕ (Β' Θεσσαλονίκης), διατύπωσε τις εξής παρατηρήσεις και προτάσεις, σχετικά με την «εμπορευματοποίηση του αθλητισμού».

– Απαγόρευση διαφημίσεων στους χώρους αθλητικών συναντήσεων, καθώς και της μετατροπής των αθλητών σε ζωντανές διαφημίσεις. Επιβολή κυρώσεων σε περιπτώσεις παράβασης.

– Θέσπιση ειδικού κώδικα δεοντολογίας για τη διατήρηση του πνεύματος απλότητας και λιτότητας στους Ολυμπιακούς αγώνες. Επιβολή κυρώσεων στη χώρα που μετατρέπει, ιδιαίτερα τις τελετές έναρξης και λήξης, σε εκδηλώσεις επίδειξης πλούτου, ισχύος, τεχνικής ανάπτυξης.

– Αυστηρές κυρώσεις στη χώρα της οποίας οι αθλητές χρησιμοποιούν απαγορευμένες ουσίες.

– Σημαντικό ρόλο για την άρση του φαινομένου της βίας, κυρίως στα γήπεδα, μπορούν να διαδραματίσουν τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και ο αθλητικός τύπος ιδιαίτερα (όχι φανατισμός).

Η Έφηβος Βουλευτής ΕΙΡΗΝΗ ΒΕΖΥΡΑΚΗ (Β' Αθήνας), διατύπωσε τις ακόλουθες προτάσεις:

– Ενίσχυση του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού για καλύτερη ενημέρωση των μαθητών, πάνω στο θέμα των Εισαγωγικών Εξετάσεων.

– Ίδρυση Σχολείων, ανάλογα με τις ελλείψεις, στις παραμεθόριες περιοχές, έτσι ώστε να δίνονται ίσες ευκαιρίες μόρφωσης σε όλους τους νέους, χωρίς να αναγκάζονται να εγκαταλείπουν σπίτι και οικογένεια».

Ο Έφηβος Βουλευτής ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΦΩΤΗΣ (Νομός Άρτας), διατύπωσε τις εξής παρατηρήσεις και θέσεις:

«Θέλω να δηλώσω την αντίθεσή μου στα παρακάτω θέματα της Σύνοψης Κειμένων.

Α. Αντιτίθεμαι:

– Στην άποψη, η οποία υποστηρίζει ότι πρέπει να γίνουν μελετημένες μεταρρυθμίσεις και διορθωτικές παρεμβάσεις μόνο από την πολιτεία. (Προτείνω οι μεταρρυθμίσεις αυτές να πραγματοποιούνται μετά από συνεργασία της πολιτείας με τους μαθητές και τους εκπαιδευτές).

– Στην πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση με βάση το συνυπολογισμό βαθμών όλων των μαθημάτων ή με βάση το μέσο όρο των τριών τάξεων του Λυκείου. (Προτείνω την ελεύθερη πρόσβαση των μαθητών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, εφ' όσον η ίδια έχει αναβαθμιστεί ποσοτικά και ποιοτικά και εφ' όσον υπάρχει ο κατάλληλος επαγγελματικός προσανατολισμός).

– Στη διεξαγωγή περισσότερων πανελλήνιων εξετάσεων.

– Στην εφαρμογή του εθνικού απολυτηρίου, με ή χωρίς τη λειτουργία δεσμών από την Α' λυκείου.

– Στο «ανοικτό πανεπιστήμιο», με βάση τις απόψεις του Υπουργείου Παιδείας.

– Στη δημιουργία ιδιωτικών πανεπιστημίων.

– Στην κατάργηση της επετηρίδας.

– Στην άρση της μονιμότητας των καθηγητών. (Προτείνω τη συνεχή επιμόρφωσή τους, ώστε να αποκτήσουν τα κατάλληλα χαρακτηριστικά).

– Στην αναβάθμιση του κύρους των καλλιτεχνών οι οποίοι ασχολούνται με το πολιτικό τραγούδι.

– Στην πρόταση, η οποία υποστηρίζει την πραγματοποίηση των Ολυμπιακών Αγώνων μόνο στην Ελλάδα.

– Στην τόνωση του θρησκευτικού συναισθήματος προπάντων στις παραμεθόριες περιοχές.

Β. Καταθέτω τις εξής απόψεις και προτάσεις για:

– Αναβάθμιση των σημερινών μαθητικών συμβουλίων, με οργανωμένες προσπάθειες της πολιτείας και δημιουργία νέων θεσμοθετημένων οργάνων των μαθητών, τα οποία θα έχουν γενικότερες αρμοδιότητες (π.χ. σε επίπεδο νομού).

– Δημιουργία ενιαίου τύπου σχολείου.

– Αύξηση του χρόνου της υποχρεωτικής εκπαίδευσης.

– Επαγγελματική κατοχύρωση των τελειοφοίτων των πανεπιστημίων και των διαφόρων τεχνικών σχολών.

– Δημιουργία δημοσίων Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης, στα οποία η φοίτηση θα είναι δωρεάν».

Η Έφηβος Βουλευτής ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΤΣΙΑΡΤΑ (Νομός Ημαθίας), διατύπωσε τις ακόλουθες θέσεις:

«Διαφωνώ:

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

- Με τον περιορισμό των διακοπών.
  - Με την αύξηση των ωρών σε συνδυασμό με περιορισμένη, αλλά ποιοτικά βελτιωμένη και συμπυκνωμένη ύλη. Πρέπει να γίνει αναδόμηση του ωραρίου, με αποδοχή διδακτικής ώρας 60' ή και δίωρης διδακτικής ώρας.
  - Με τις περισσότερες πανελλήνιες εξετάσεις από την Α' Λυκείου.
  - Την εφαρμογή του εθνικού απολυτηρίου από την Α' Λυκείου.
  - Με την καθολική κατάργηση της βαθμολογίας.
  - Με τα Ιδιωτικά Πανεπιστήμια.
  - Με την κατάργηση της επετηρίδας.
- Προτείνω:
- Εξειδίκευση της επετηρίδας.
  - Αλλαγή συστήματος στα Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. Το πρόγραμμά τους να βασίζεται σε κλάδους σπουδών και να δημιουργηθούν όλες οι νέες ειδικότητες.
  - Μείωση των εισακτέων σε όλες τις Ανώτερες και Ανώτατες Σχολές των οποίων τα επαγγέλματα είναι υπερκορεσμένα και αύξηση σε νέες. Ο αριθμός των εισακτέων να καθορίζεται από τον αριθμό θέσεων εργασίας, που υπάρχει.
  - Μετατροπή όλων των λυκείων σε Ενιαία Πολυκλαδικά Λύκεια».

Η Έφηβος Βουλευτής ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΠΙΤΣΙΝΗ (Β' Αθήνας), υπέβαλε τις ακόλουθες προτάσεις:

- «- Δημοσιοποίηση των ιδιωτικών και λειτουργία μόνο δημόσιων σχολείων.
- Προσπάθεια για δημιουργία αθλητικών χώρων, καθώς και διάφορων άλλων χώρων μέσα από τους οποίους θα επιδιώκεται η συναναστροφή, η ψυχική ξεκούραση αλλά και η ψυχο - πνευματική καλλιέργεια του ατόμου (ιδίως στην επαρχία).
- Φύλαξη των σχολείων κατά τη διάρκεια της νύχτας.
- Περισσότερη σημασία στις γνώσεις των εκπαιδευτικών, οι οποίοι οφείλουν να παρακολουθούν σεμινάρια σχετικά με την ψυχολογία του μαθητή».

Ο Έφηβος Βουλευτής ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΡΑΛΙΚΑΣ (Νομός Αιτωλοακαρνανίας), υπέβαλε τις ακόλουθες προτάσεις:

- «- Παροχή στα δημόσια σχολεία των κατάλληλων οπτικοακουστικών μέσων για τη διδασκαλία των ξένων γλωσσών.
- Δωρεάν παιδεία στις ξένες γλώσσες.
- Επιμόρφωση των καθηγητών σε θέματα παιδαγωγικής.
- Δημιουργία κρατικού φορέα διεξαγωγής εξετάσεων γλωσσομάθειας και αναγνώριση των παρεχομένων βεβαιώσεων.
- Αναφορικά με την επικείμενη δημιουργία Κέντρων Ευρωπαϊκών Γλωσσών (Κ.Ε.Γ.) προτείνω την λειτουργία τους με τέτοιο τρόπο, ώστε να μη χάσουν τη δουλειά τους 80.000 εργαζόμενοι στα φροντιστήρια και απορρόφηση των καθηγητών, ειδικά αυτών που έχουν αποφοιτήσει από τμήμα ξενόγλωσσης φιλολογίας ελληνικού Πανεπιστημίου.

- Απάλειψη από τη Σύμβαση Κειμένων της πρότασης για δέσμες από την Α' Λυκείου.

- Αξιολόγηση και επιμόρφωση καθηγητών φροντιστηρίων, που πολλές φορές διαθέτουν μόνο μια βεβαίωση αλλά όχι παιδαγωγικές γνώσεις».

Η Έφηβος Βουλευτής ΦΩΤΕΙΝΗ ΔΑΝΙΗΛΙΔΟΥ (Α' Θεσσαλονίκης), υπέβαλε τις ακόλουθες προτάσεις:

«- Ένταξη στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα περιβαλλοντικού μαθήματος για την έγκυρη ενημέρωση των μαθητών, όσον αφορά στα προβλήματα του περιβάλλοντος και τη συμμετοχή τους στην επίλυση αυτών.

- Αδελφοποίηση ελληνικών σχολείων με σχολεία του εξωτερικού και καθιέρωση του θεσμού των πολιτιστικών ανταλλαγών και επικοινωνία των μαθητών, σε παγκόσμιο επίπεδο.

- Ίδρυση σχολικού εντύπου και σχολικής εφημερίδας, σε κάθε σχολείο, με σκοπό την έκθεση των προβλημάτων των μαθητών και παράλληλα την ψυχαγωγία τους.

- Οι αλλαγές στο εκπαιδευτικό σύστημα να γίνονται μόνο με συγκατάθεση των μαθητών, των οποίων η άποψη θα γίνεται γνωστή, μέσω ψηφισμάτων».

Ο Έφηβος Βουλευτής ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΓΡΑΜΜΕΝΟΣ (Α' Αθήνας), διατύπωσε τις εξής απόψεις και προτάσεις:

«- Τα βιβλία Γυμνασίου και Λυκείου, κατά την άποψή μου, είναι αρκετά καλά, πλην ελαχίστων εξαιρέσεων (Φυσική της Α' Λυκείου, Γεωγραφία Γυμνασίου). Άλλωστε, οι καθηγητές έχουν το δικαίωμα από το νόμο να διδάξουν θέματα εκτός βιβλίου (π.χ. ποιήματα και κείμενα). Συνεπώς, αντικατάσταση και εκσυγχρονισμός τους (πλην των εξαιρέσεων) κρίνονται άσκοπα.

- Τα βιβλία της Γεωγραφίας (ιδίως του Γυμνασίου) δεν αναφέρονται στον ελληνικό χώρο και σπάνια περιλαμβάνουν ελληνικούς χάρτες.

- Πρέπει κάποιο από τα βιβλία του γυμνασίου να αφιερωθεί αποκλειστικά στην πατρίδα μας».

Η Έφηβος Βουλευτής ΜΑΝΩΛΙΑ ΑΛΜΠΑΝΑΚΗ (Α' Θεσσαλονίκης), διατύπωσε τις ακόλουθες προτάσεις:

«- Ισοκατανομή μαθητικού πληθυσμού στα σχολικά κτίρια των μεγαλουπόλεων. Μεταφορά με λεωφορεία μαθητών των προαστίων στο κέντρο. Αντί για νέα κτίρια στα προάστια, αντίστοιχα κονδύλια να διατίθενται για εργαστηριακό εξοπλισμό, ανακαίνιση και εξωραϊσμό των ήδη υπαρχόντων.

- Όχι αποβολή, αλλά καθιέρωση θεσμού ψυχολόγου στο σχολείο.

- Καθηγητής υπεύθυνος στις μαθητικές εκλογές και καθοδηγητής των παραπέρα εργασιών των μαθητικών συμβουλίων.

- Μουσική, σχέδιο ή γλώσσες στις αντίστοιχες δέσμες.

- Όχι λογοκρισία στα Νεοελληνικά Κείμενα».

Ο Έφηβος Βουλευτής ΒΑΣΙΛΗΣ ΝΙΚΟΛΕΤΑΚΗΣ (Νομός Ηλείας), υπέβαλε τις ακόλουθες προτάσεις:

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

«– Εισαγωγή μαθήματος πολιτισμού στα σχολεία και διδασκαλία κεφαλαίων Τέχνης στην Ιστορία.

– Αναβάθμιση του θεσμού των Τοπικών Εφοριών Αρχαιοτήτων.

– Βελτίωση ιστορικών και αρχαιολογικών χώρων, με τη διάθεση κονδυλίων.

– Αποκέντρωση.

– Απονομή τιμητικής διάκρισης στους φιλέλληνες».

Η Έφηβος Βουλευτής ΘΩΜΑΣ ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ (Νομός Ευβοίας), κατέθεσε τις ακόλουθες προτάσεις:

«Για την πολιτιστική αφύπνιση των Ελλήνων:

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ:

– Ευθύνη για πολιτιστική πολιτική, με υψηλά οράματα.

– Πολιτιστική αποκέντρωση με τη συμβολή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

– Ίδρυση πολιτιστικών κέντρων. Να ιδρυθούν βιβλιοθήκες, πινακοθήκες, θέατρα και μουσεία. Να οργανώνονται διεθνή συμπόσια για συζήτηση των ιδεών των πνευματικών ανθρώπων από τον ελληνικό και παγκόσμιο χώρο. Σε τέτοιο κέντρο έπρεπε να μετατραπεί το Λύκειο του Αριστοτέλη και όχι να μας είναι γνωστό, όπως η Ακαδημία του Πλάτωνα, από τη στάση του λεωφορείου.

– Θέατρα, στην επαρχία, τόσο περιφερειακά όσο και περιοδεύοντα, κίνητρα από την Πολιτεία για τους δημιουργούς και τους θεατές, (π.χ. οικονομικές ελαφρύνσεις, όπως έκαναν οι Αρχαίοι Έλληνες, έχοντας θεσπίσει «τα θεωρικά»).

– Διασφάλιση ευκαιριών και δυνατοτήτων για καταξίωση Ελλήνων στο εξωτερικό με παράλληλη αναγνώριση του έργου και σεβασμού της προσφοράς τους. Τόνωση της εθνικής συνείδησης των Ελλήνων της διασποράς, καθώς και σύνδεσή τους με την ελληνική παράδοση.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ:

– Αγωγή πολιτισμού μέσα από το σχολείο, καλλιέργεια και ευαισθητοποίηση για τις τέχνες, την επιστήμη και τα γράμματα.

Ελληνοκεντρική παιδεία που θα καλλιεργεί την εθνική συνείδηση και την ικανότητα γόνιμης αφομοίωσης των επιδράσεων του οικουμενικού πολιτισμού.

– Μελέτη αρχαιοελληνικής γλώσσας για εκμάθηση και όχι αρχαιολατρία. Γλωσσική παιδεία: μαθήματα για την ιστορία της γλώσσας και την ορθή χρησιμοποίησή της.

– Αύξηση των εδρών νεοελληνικών σπουδών στα ξένα πανεπιστήμια. Πρόσκληση στους επιφανείς και οικονομικά ισχυρούς Έλληνες να δώσουν χρήματα για αυτόν το σκοπό, μιμούμενοι το θεσμό της «χορηγίας» των Αρχαίων Ελλήνων. Προστασία του Ιδρύματος Πολιτισμού, υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εξωτερικών, ως θεσμού και αναβάθμισή του.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ:

– Προβολή της αρχαίας κληρονομιάς και του πλούτου του Βυζαντίου στο εσωτερικό και εξωτερικό. Τουριστική πολιτι-

κή με πολιτιστική παράμετρο: άρτια οργάνωση σε αρχαιολογικούς χώρους, μέρη της πολιτείας για την εξυπηρέτηση των τουριστών και για την προστασία του πολιτιστικού χροσού από τις αυθαιρεσίες των αρμοδίων και τη φθορά του χρόνου.

– Σε κάθε τουριστική περιοχή να διατηρείται η παραδοσιακή αρχιτεκτονική, τα μνημεία, η φυσική ομορφιά, να προβάλλεται η παράδοση, τα ήθη, τα έθιμα, η ασύγκριτη ελληνική φιλοξενία.

– Κίνητρα από την Πολιτεία για παράδοση των αρχαιοτήτων για να αποφεύγεται η φθορά τους, καθώς και η αρχαιοκαπηλεία. Έκθεση των ευρημάτων στον τόπο προέλευσής τους, για να ενισχύεται η εθνική περηφάνεια των κατοίκων και να αποτελεί κίνητρο για τουριστική ανάπτυξη.

Η Έφηβος Βουλευτής ΦΩΤΕΙΝΗ ΥΨΗΛΑΝΤΗ (Νομός Μεσσηνίας), κατέθεσε τις ακόλουθες προτάσεις:

«Ίδρυση πρακτικών λυκείων, σε αντιδιαστολή με τα κλασικά που ήδη υφίστανται. Τα πρακτικά λύκεια θα δίνουν βαρύτητα στη Φυσική, στη Χημεία, τα Μαθηματικά και τη Βιολογία, ενώ ταυτόχρονα θα περιορίζονται οι ώρες και θα διαφοροποιείται η διδασκαλία του μαθήματος των αρχαίων ελληνικών.

Θα γίνεται προσπάθεια, ώστε οι μαθητές, που κατευθύνονται προς τις θετικές επιστήμες, να εφοδιαστούν με βασικές γνώσεις της αρχαίας ελληνικής.

Τώρα τα «διδασκόμαστε» όλα, αλλά δεν μαθαίνουμε τίποτα.

Πιο συγκεκριμένα στην Α' τάξη διδασκόμαστε 3 ώρες Φυσική, 2 και 1 ώρες Χημεία (από τη μέση της χρονιάς), 3 ώρες Άλγεβρα, 2 ώρες γεωμετρία και 6 ώρες Αρχαία.

Στη Β' τάξη διδασκόμαστε 3 ώρες Φυσική, 2 και 1 ώρες Χημεία, 3 ώρες Άλγεβρα, 2 ώρες Γεωμετρία και 5 ώρες Αρχαία.

Επισημαίνω, φορτισμένη από αγανάκτηση που υπαγορεύει η κοινή λογική, ότι τα Αρχαία είναι μάθημα της πρώτης δέσμης, ενώ η Χημεία (για παράδειγμα) της δεύτερης».

Η Έφηβος Βουλευτής ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΧΡΗΣΤΕΛΗ (Νομός Λέσβου), διατύπωσε τις ακόλουθες προτάσεις:

«– Προώθηση ενιαίου πολυκλαδικού λυκείου και χορήγηση σημαντικών οικονομικών κονδυλίων.

– Εκσυγχρονισμός των βιβλίων της Ιστορίας από το Δημοτικό έως και τη Β' Λυκείου, καθώς και επανατύπωση και απλούστευση της ιστορίας δέσμης.

– Αναβάθμιση και έλεγχος των μαθητικών κοινοτήτων. Γνωστοποιήσεις τόσο στην τοπική κοινωνία μέσω του Τύπου, όσο και σε κάποιο αρμόδιο γραφείο του Υ.Π.Ε.Π.Θ.

– Διδασκαλία της αρχαίας ελληνικής γλώσσας από το Δημοτικό».

Η Έφηβος Βουλευτής ΕΛΕΝΗ ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗ (Νομός Λακωνίας), έκανε τις ακόλουθες προτάσεις:

«– Εισαγωγή μαθήματος σχετικά με το περιβάλλον.

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

– Αναβάθμιση του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού.

– Καθιέρωση συχνών συνεδριάσεων των Μαθητικών Συμβουλίων.

Υποχρεωτική και συνεχή ενημέρωση δασκάλων και καθηγητών.

– Διορισμός ψυχολόγων στα σχολεία.

– Συχνές επισκέψεις εκπροσώπων των πολιτικών Κομμάτων στα Σχολεία και συζήτηση με τους μαθητές».

Η Έφηβος Βουλευτής ΕΛΛΗ ΑΜΑΝΑΤΙΔΟΥ (Νομός Καστοριάς), διατύπωσε τις εξής προτάσεις και απόψεις:

«– Να επιτραπεί η μουσική κατά τη διάρκεια των διαλειμμάτων, την οποία θα επιλέγουν οι μαθητές ορίζοντας κάποιον, που θα ασχολείται με αυτήν τη δουλειά.

– Δημιουργία χώρων απασχόλησης των μαθητών, κατά τη διάρκεια των διαλειμμάτων και των κενών, όπως καφετέριες ή fast food, μέσα στο σχολικό κτίριο με διαρκή φύλαξη, ώστε να μην απομακρύνονται οι μαθητές από το χώρο του σχολείου.

– Περισσότερες πολυήμερες εκδρομές στο εσωτερικό και στο εξωτερικό, ώστε οι μαθητές να έρχονται σε επαφή με τα ήθη και τα έθιμα κάθε γωνιάς της ελληνικής γης, αλλά και με άλλους πολιτισμούς.

– Δημιουργία ενός ραδιοφωνικού σταθμού σε κάθε νομό με μεγάλη εμβέλεια, ώστε οι μαθητές να εξασκούν το επάγγελμα του δημοσιογράφου. Οι σταθμοί αυτοί θα μπορούν να συνεργάζονται και να ανταγωνίζονται μεταξύ τους, με ετήσια βράβευση του πιο δραστήριου από το κράτος.

Κάποιες από τις προτάσεις αυτές, ίσως, θεωρηθούν ιδιαίτερα ριζοσπαστικές ή και περίεργες για τα συντηρητικά δεδομένα της χώρας μας, αλλά αν κανείς λάβει υπ' όψη ότι το ευχάριστο κλίμα στο χώρο εργασίας –στη συγκεκριμένη περίπτωση στο σχολείο– δημιουργεί καλύτερη διάθεση και έχει ως αποτέλεσμα την καλύτερη απόδοση, θα γίνουν κατανοητές. Άλλωστε, ξέροντας πόσο σοφοί υπήρξαν οι αρχαίοι Έλληνες, πως μπορώ να μην αναφερθώ στο ρητό «το τερπνόν μετά του ωφελίμου»;

Οι Έφηβοι Βουλευτές ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΑΤΘΑΙΟΠΟΥΛΟΥ, ΕΥΘΥΜΙΑ ΚΕΦΑΛΟΥΚΑ, ΑΓΝΗ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΙΔΟΥ και ΔΗΜΗΤΡΑ ΚΟΥΦΟΠΟΥΛΟΥ (Εκλογική Περιφέρεια Γερμανίας), κατέθεσαν, από κοινού, τις ακόλουθες προτάσεις:

– Οικονομική ενίσχυση των σχολείων του εξωτερικού και στελέχωση με το κατάλληλο εξειδικευμένο προσωπικό (εκπαιδευτικούς, σχολικούς συμβούλους, ψυχολόγους κ.λ.π.). Αυτό θα καταστεί εφικτό με την προσφορά κινήτρων πάσης φύσεως, ώστε οι ενδιαφερόμενοι να παίρνουν πιο εύκολα την απόφαση να μεταναστεύσουν. Μια αξιοπρεπής αμοιβή, επίσης, θα τους βοηθήσει να επιδοθούν απερίσπαστοι στο έργο τους, σε όλους τους τομείς της κοινωνίας τους (πολιτιστικό, πολιτισμικό, πολιτικό, κοινωνικό, πανανθρώπινο), προβάλλοντας στο φιλόξενο χώρο την ελληνική κουλτούρα.

– Όχι στη συρρίκνωση των σχολείων των ελληνοπαίδων

εξωτερικού, γεγονός που συντελείται με ταχύτατους ρυθμούς. Ενημέρωση των αποδήμων για τις δυνατότητες και τους επαγγελματικούς ορίζοντες, που ανοίγει η αποφοίτησή τους από τα ελληνικά σχολεία.

– Να γίνει σχεδιασμός (αναλυτικά και υπεύθυνα προγράμματα και μελέτες) ύστερα από έρευνα για την εκπαίδευση στο εξωτερικό και ιδιαίτερα στη Γερμανία.

– Να παραμείνουν οι ειδικές εξετάσεις στις οποίες θα λαμβάνουν μέρος, χωρίς καμία εξαίρεση, οι απόδημοι έφηβοι. Να συμπεριληφθούν σε αυτές και τα παιδιά των δημοσίων υπαλλήλων.

– Συνειδητοποίηση ότι το πιο καίριο πρόβλημα των ομογενών είναι το εκπαιδευτικό και ότι καταργώντας τα ελληνικά σχολεία, καταδικάζουμε τους ανθρώπους αυτούς να μένουν στο περιθώριο, ενώ τους εξωθούμε να λαμβάνουν μέρος στο κοινωνικό γίνεσθαι της χώρας τους, μόνον».

Η Έφηβος Βουλευτής ΜΑΡΙΑ ΠΡΟΓΟΥΛΑΚΗ (Νομός Χανίων), διατύπωσε τις εξής απόψεις και προτάσεις:

«Όλοι μιλούν για το χάσμα γενεών. Λένε ότι οι μεγάλοι δεν καταλαβαίνουν τους νέους, ότι οι πολιτικοί, που αποφασίζουν για την Παιδεία μας, δεν μας λαμβάνουν υπ' όψη, γιατί μας βρίσκουν άλλοτε αδιάφορους και άλλοτε υποεργολικά απαιτητικούς. Εγώ, όμως, αντιλαμβάνομαι χάσμα συμπεριφορών. Η δικιά μας η Παιδεία αποτελεί προϊόν εκμετάλλευσης και εμείς, οι μαθητές, είμαστε υλικό ανακυκλώσιμο, αλλά και αναλώσιμο. Αποτελούμε αντικείμενο οικονομικής εκμετάλλευσης από τους Καθηγητές και ικανοποίησης προσωπικών συμφερόντων και φιλοδοξιών από τους πολιτικούς. Πάντως, η φετινή απεργία των εκπαιδευτικών απέδειξε ότι το ελληνικό δημόσιο σχολείο υπηρετεί πλέον τους Καθηγητές και παύει να λειτουργεί για τους μαθητές, οι οποίοι έρχονται και παρέρχονται. Ενώ η ανυποχώρητη στάση του Υπουργού Παιδείας απέδειξε για μια ακόμη φορά ότι κανένας Υπουργός δεν θα θυσιάζε την καρέκλα, ή μάλλον τον βολικό καναπέ του Υπουργείου του για ένα σχολικό θρανίο, για να δώσει στους μαθητές το δίκιο τους.

Είναι γεγονός πια ότι το δημόσιο σχολείο συντηρείται με τα γνωστά αστυνομικά μέτρα: Απουσίες, αποβολές και, βεβαίως, τους βαθμούς και τις εξετάσεις. Κυρίως με το τελευταίο, πιστοποιείται η άγνη λειτουργία του σχολείου. Εφ' όσον το δημόσιο σχολείο δεν προσφέρει τα κατάλληλα εφόδια για να προετοιμαστούν οι μαθητές για τις πανελλαδικές εξετάσεις, λειτουργεί μονάχα ως εξεταστικό κέντρο, ευνοώντας την παραπαιδεία, αλλά και τα ιδιωτικά σχολεία. Αυτό το ίδιο τρέφει την ιδιωτική εκπαίδευση και τα φροντιστήρια. Είτε το θέλουμε είτε όχι, αυτά αποτελούν την πιο συμφέρουσα λύση στο πρόβλημα των αδιόριστων καθηγητών.

Αν θέλουν οι ιθύνοντες και οι όλοι υπεύθυνοι να δώσουν στους νέους αυτά, που τους ανήκουν, επιβάλλεται επείγοντως μια ολοκληρωτική αλλαγή της λειτουργίας του δημόσιου σχολείου. Η τροποποίηση και καλύτερευση του ελληνικού εκπαι-

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

δευτικού συστήματος είναι το πρωταρχικό χρέος όλων τους. Η καθεστηκυία λογική της σκοπιμότητας και ιδιοτελείας πρέπει να καταρριφθεί. Ας ακούσουν όλοι οι μεγάλοι αυτά, που εμείς οι νέοι έχουμε να πούμε. Ας συνειδητοποιήσουν πλέον ότι η παιδεία μας δεν χρειάζεται τα δικά τους «κίνητρα» και ότι το αύριο που τώρα διαμορφώνουν, το έχουν δανειστεί από εμάς.

– Η λειτουργία των μαθητικών συμβουλίων είναι αναγκαίο να βελτιωθεί. Οι αρμοδιότητές τους να αυξηθούν, ώστε η φωνή των νέων επιτέλους να εισακουστεί, οι απόψεις μας, που αφορούν εμάς τους ίδιους, να ληφθούν υπ' όψη.

– Ριζική αλλαγή του προγράμματος και της μεθόδου διδασκαλίας της Ιστορίας σε όλες τις τάξεις Γυμνασίου - Λυκείου και ιδιαίτερα της Γ' Λυκείου. Ας σημειωθεί το γεγονός ότι η διδακτέα ύλη, που προβλέπεται από το Υπουργείο δεν συμπεριλαμβάνει νεότερη και σύγχρονη Ιστορία, γεγονότα όπως το Πολυτεχνείο, η εισδοχή της Ελλάδας στην ΕΟΚ, προσωπικότητες όπως ο Βενιζέλος, ο Παναγιώτης κ.α. Όσον αφορά στην τουρκοκρατούμενη Κύπρο, αναφορά γίνεται στο βιβλίο Ιστορίας Β' τάξης Ε.Π.Α. στις δύο τελευταίες σελίδες. Προαιρετικά, όποιος μαθητής μπορεί να τις διαβάσει μόνος του. Επίσης, στον πρόλογο Ιστορίας Δέσμης της Γ' Λυκείου οι συγγραφείς του βιβλίου παραδέχονται ατέλειες της εργασίας τους και ζητούν σύντομα τη συγγραφή νέου, αριότερου βιβλίου. Το βιβλίο εκείνο, που απομνημονεύεται κατά λέξη από τους υποψήφιους των πανελληνίων εξετάσεων (3ης και 4ης δέσμης) γράφτηκε το 1979 και για όσους δεν το γνωρίζουν, έχουμε 1997.

– Στο βιβλίο Νεοελληνικής Λογοτεχνίας να υπάρχουν κείμενα και νεότερων συγγραφέων και ποιητών, όπως Βαμβουνάκη, Καραπάνου κ.α. και γιατί όχι, και μαθητών.

– Συγγραφή καινούργιου βιβλίου Ελληνικής Οικονομίας Β' τάξης Ε.Π.Α. με νεότερα στατιστικά στοιχεία.

– Αντικατάσταση του Βιβλίου Θρησκευτικών με αυτό της αντικειμενικής Θρησκευσιολογίας για το Λύκειο και ίσως το Γυμνάσιο.

– Οι εκπαιδευτικοί είναι αναγκαίο να έχουν επιστημονική και παιδαγωγική κατάρτιση. Οι Καθηγητές, παρά τις γνώσεις που κατέχουν, αδυνατούν να τις μεταβιβάσουν ορθά στους μαθητές και αυτοί που διδάσκουν στο δημόσιο μόνο για να πληρώνονται και όχι για να προσφέρουν έργο και για να συντελούν, ώστε το σχολείο να λειτουργεί και ως μέσο κοινωνικοποίησης του μαθητή, αυτοί οι εκπαιδευτικοί που μόνο παιδεία δεν προσφέρουν, είναι άχρηστοι και εμποδίζουν τη σωστή λειτουργία του ελληνικού σχολείου.

– Δυνατότητα αξιολόγησης των Καθηγητών από τους μαθητές και όχι μονάχα από τους αρμόδιους επιθεωρητές, οι οποίοι συχνά είναι και οι ίδιοι συνάδελφοι εκπαιδευτικοί.

– Κατάργηση της μονιμότητας των Καθηγητών.

– Πρέπει να αναστηλωθεί το εκπαιδευτικό σύστημα με τον παιδαγωγικό και μορφωτικό του χαρακτήρα. Να μπουν

στο πρόγραμμα του Υπουργείου προαιρετικά μαθήματα, που να καλλιεργούν τον πνευματικό και ψυχικό κόσμο του μαθητή, ώστε να εντάσσεται και στις πολιτιστικές διαδικασίες.

– Το Υπουργείο πρέπει επιτέλους να προβεί σε οικονομικό και εργασιακό προσανατολισμό, στα πλαίσια του οποίου να εντάσσεται και ο επαγγελματικός. Πρέπει να πραγματοποιηθεί ο ορθός επαγγελματικός προσανατολισμός από ειδικευμένους καθηγητές, ώστε οι νέοι να ενημερώνονται και να μη διοχετεύονται στην αγορά εργασίας δίχως τις απαιτούμενες ικανότητες και γνώσεις, να μην οδηγούνται στα κορεσμένα επαγγέλματα, αλλά να γίνονται ενεργό, χρήσιμο και ισχυρό εργατικό δυναμικό. Θα μπορούσε να δημιουργηθεί ειδικό γραφείο Σ.Ε.Π. μέσα σε κάθε σχολείο, όπου θα εργάζονται ειδικευμένοι καθηγητές και υπάλληλοι.

– Καθιέρωση εβδομάδας εργασίας σε συνδυασμό με τον Σ.Ε.Π., για να έρχονται οι μαθητές σε άμεση επαφή με τα επαγγέλματα, που τους ενδιαφέρουν.

– Διαχωρισμός του Υπουργείου Παιδείας από το Θρησκευμάτων, όπως επίσης και του Αθλητισμού από το Πολιτισμού.

– Να πάψει η συχνή – σχεδόν τακτά προγραμματισμένη – αλλαγή Υπουργών Παιδείας, γιατί πλέον η Παιδεία μας έχει γίνει σαν το «γιοφύρι της Άρτας». Δεν γίνεται κάθε φορά, που γίνεται ανασχηματισμός και αλλαγή Κυβέρνησης, να αλλάξει ο Υπουργός Παιδείας και το ισχύον σύστημα εκπαίδευσης.

– Να μην βαθμολογείται το μάθημα της γυμναστικής.

– Να μην βαθμολογούνται, ούτε να εξετάζονται γραπτά οι μαθητές στο μάθημα των Θρησκευτικών - Θρησκευσιολογίας.

– Διδασκαλία Γεωγραφίας στο Λύκειο.

– Να εισαχθεί στο σχολείο το μάθημα της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης. Να δοθεί στους εφήβους μαθητές η δυνατότητα να προμηθεύονται από το σχολείο προφυλακτικά και τεστ εγκυμοσύνης, καθώς επίσης να συμβουλευονται σχολικούς γιατρούς για τα σχετικά θέματα, αλλά και να μπορούν να κάνουν εξετάσεις AIDS, test ΠΑΠ κ.α.

– Υπαρξη μόνιμου ψυχολόγου - παιδοψυχολόγου και σχολικού γιατρού σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, πλην των Ανωτάτων και Ανωτέρων Ιδρυμάτων.

– Κατά την περίοδο των θερινών διακοπών να οργανώνεται ενισχυτική διδασκαλία για τους μαθητές, που επανεξετάζονται το Σεπτέμβριο και συνάμα, κατά τη διάρκεια της σχολικής περιόδου, να γίνεται απογευματινή ενισχυτική προαιρετική διδασκαλία στους ασθενέστερους μαθητές.

– Κρατική χρηματοδότηση για τη δημιουργία σχολικών εφημερίδων και ραδιοφωνικών σταθμών.

– Ανταλλαγές μαθητών με άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

– Είμαι υπέρ των Πανελληνίων Εξετάσεων, αλλά υποστηρίζω τη βελτίωσή τους. Είμαι κατά της ίδρυσης Ιδιωτικών Πανεπιστημίων και Ανοιχτού Πανεπιστημίου, αλλά προτείνω την ίδρυση ξεχωριστών δημόσιων Ανοιχτών Πανεπιστημίων,

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

ανεξαρτήτων από τα ήδη υπάρχοντα. Δεν δέχομαι την βαθμολογία και απαιτώ δωρεάν παιδεία.

– Να λειτουργεί το Λύκειο ως πηγή παροχής γενικών γνώσεων και μετά από τα τρία χρόνια φοίτησης σε αυτό να ακολουθεί ένα έτος προετοιμασίας για τους υποψήφιους των Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι.

– Τέλος, οι προτάσεις των Εφήβων Βουλευτών που θα ψηφιστούν να πραγματοποιηθούν (τουλάχιστον κατά ένα μέρος). Ας μη μείνουμε στα λόγια. Ας μη χρησιμοποιηθεί ο λαμπρός αυτός θεσμός για να αποπροσανατολιστεί, να τυφλωθεί η κοινή γνώμη. Ας μη φανεί ότι η Βουλή των Ελλήνων ανοίγει για τους Έφηβους, αλλά ότι η Βουλή των Ελλήνων ανήκει στους Έφηβους. Μη ξεχνάτε ότι με τα χρήματα, που δαπανήθηκαν για την φιλοξενία μας αυτή, θα μπορούσε να χτιστεί ένα σχολείο».

Χωρίς την υπογραφή του προτείνοντος Εφήβου Βουλευτή, κατετέθησαν οι ακόλουθες προτάσεις:

«– Να δίνεται βαρύτητα στη γνώση της Γεωγραφίας της χώρας μας, που είναι ελλιπής.

– Η ύλη των εξετάσεων να περιορίζεται στις ουσιώδεις πληροφορίες.

– Εισαγωγή μαθημάτων, που να καλλιεργούν τα ταλέντα των μαθητών.

– Μέρκιμα για τον απόδημο ελληνισμό και τη λειτουργία του εκπαιδευτικού συστήματος εκεί.

– Να γίνεται ελεύθερη εισαγωγή στα Πανεπιστήμια.

– Απόλυση Καθηγητών, εφ' όσον κριθούν ακατάλληλοι.

– Οι Καθηγητές να δίνουν εξετάσεις γνώσης και αγωγής.

– Να καταργηθεί ο θεσμός του «απουσιολογίου».

– Να μην αποβάλλονται οι μαθητές από το μάθημα.

– Να επαναγραφεί το βιβλίο Ιστορίας και να συμπεριληφθεί η νεότερη ιστορία».

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Εισερχόμεθα στη διαδικασία της ψήφισης. Θα ψηφίσουμε κατά κεφάλαιο και στη συνέχεια στο σύνολο.

Το κεφάλαιο «Παιδεία - Πολιτισμική Παράδοση» γίνεται δεκτό;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Άρα το κεφάλαιο «Παιδεία - Πολιτισμική Παράδοση» γίνεται δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Το δεύτερο κεφάλαιο «Εκπαίδευση - Εκπαιδευτική Πολιτική» γίνεται δεκτό;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Άρα το κεφάλαιο «Εκπαίδευση Εκπαιδευτική Πολιτική» γίνεται δεκτό κατά πλειοψηφία.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Στο κεφάλαιο μόρφωση και αγωγή, ποιοί ψηφίζουν υπέρ;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

πής): Επομένως, το κεφάλαιο γίνεται δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Στη σύνθεση κειμένου, ως συνολικό κείμενο ποιοί ψηφίζουν υπέρ; Ποιοί καταψηφίζουν;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, και το συνολικό κείμενο γίνεται δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Στη συνέχεια, θα αναγνωσθούν και θα ψηφισθούν οι προτάσεις των μελών.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Αθανάσιος Φώτης από την εκλογική περιφέρεια Άρτας προτείνει οι μεταρρυθμίσεις και οι παρεμβάσεις που γίνονται από την Πολιτεία, να γίνονται μετά από συνεργασία μαθητών και εκπαιδευτικών. Γίνεται δεκτή η πρόταση;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Ο ίδιος προτείνει, επίσης, ελεύθερη πρόσβαση των μαθητών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, εφ' όσον η ίδια έχει αναβαθμιστεί ποσοτικά και ποιοτικά και εφ' όσον υπάρχει ο κατάλληλος επαγγελματικός προσανατολισμός.

Γίνεται δεκτή η πρόταση;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεν γίνεται δεκτή.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση απορρίπτεται, κατά πλειοψηφία.

Ο ίδιος προτείνει και την αύξηση του χρόνου υποχρεωτικής εκπαίδευσης.

Γίνεται δεκτή η πρόταση;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεν γίνεται δεκτή.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση απορρίπτεται, κατά πλειοψηφία.

Η Ελευθερία Τσιάρτα, προτείνει την μετατροπή όλων των Λυκείων σε ενιαία Πολυκλαδικά Λύκεια. Γίνεται δεκτή η πρόταση;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεν γίνεται δεκτή.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση απορρίπτεται, κατά πλειοψηφία.

Η Δέσποινα Πιτσινή προτείνει την δημοσιοποίηση όλων των ιδιωτικών σχολείων και κατάργηση των ιδιωτικών. Γίνεται δεκτή η πρόταση;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Ο Απόστολος Παραλίκας, αναφορικά με την επικείμενη δημιουργία του κέντρου ευρωπαϊκών γλωσσών, προτείνει τη λειτουργία τους με τέτοιο τρόπο, ώστε να μη χάσουν τη δουλειά τους 80.000 εργαζόμενοι στα φροντιστήρια και απορρόφηση των καθηγητών, ειδικά αυτών που έχουν αποφοιτήσει από ξενόγλωσσες φιλολογίες ελληνικών πανεπιστημίων.

Γίνεται δεκτή η πρόταση;

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Η Φωτεινή Δανηλίδου προτείνει αδελφοποίηση των ελληνικών σχολείων με τα ξένα σχολεία και καθιέρωση του θεσμού αυτού σε παγκόσμιο επίπεδο με επικοινωνία των μαθητών σε πολιτιστικό επίπεδο. Γίνεται δεκτή η πρόταση;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Επίσης, η ίδια προτείνει, ίδρυση σχολικής εφημερίδας σε κάθε σχολείο, με σκοπό την έκθεση των προβλημάτων των μαθητών και την ψυχαγωγία τους. Γίνεται δεκτή η πρόταση;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Ο Αθανάσιος Γραμμένος προτείνει κάποιο βιβλίο να αφιερωθεί αποκλειστικά στην πατρίδα μας. Τα βιβλία της Γεωγραφίας δεν αναφέρονται στον ελληνικό χώρο και σπάνια εμφανίζονται ελληνικοί χάρτες. Γίνεται δεκτή η πρόταση;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Η Μανώλα Αλμπανάκη προτείνει να υπάρχει υπεύθυνος καθηγητής στις μαθητικές εκλογές ή στις παραπέρα εργασίες των μαθητικών συμβουλίων. Γίνεται δεκτή η πρόταση;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεν γίνεται δεκτή.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση απορρίπτεται, κατά πλειοψηφία.

Επίσης, η ίδια ζητά τονισμό του Κυπριακού και Μακεδονικού ζητήματος. Γίνεται δεκτή η πρόταση;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Ο Βασίλης Νικολετάκης προτείνει την αναβάθμιση των τοπικών εφοριών αρχαιοτήτων. Γίνεται δεκτή η πρόταση;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Επίσης, ο ίδιος προτείνει απονομή ιδιαίτερης διάκρισης στους φιλέλληνες. Γίνεται δεκτή η πρόταση;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Η Θωμαή Καραγκούνη προτείνει αύξηση των εδρών των ελληνικών σπουδών στα ξένα πανεπιστήμια. Γίνεται δεκτή η πρόταση;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Η Φωτεινή Υψηλάντη, προτείνει ίδρυση πρακτικών Λυ-

κείων σε αντιδιαστολή με τα κλασικά που ήδη υφίστανται. Γίνεται δεκτή η πρόταση;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Θα ήθελα να πω ότι πριν από μερικούς μήνες καθορίστηκε η αρχαία Ολυμπία ως έδρα του Διεθνούς Πανεπιστημίου Ελληνικών Σπουδών. Αυτό θα είναι ένα πανεπιστήμιο, που θα συντονίζει τη λειτουργία των εδρών των ελληνικών σπουδών στο κόσμο και θα τροφοδοτεί τον ελληνισμό με στελέχη εκπαίδευσης. Αυτή είναι μια καινούργια προσπάθεια που θα γίνει σ' αυτό τον τομέα.

Η πρόταση της Χρηστέλη Ευαγγελίας σχετικά με την πρό-
ώθηση του ενιαίου πολυκλαδικού λυκείου, γίνεται δεκτή;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Όχι, όχι.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η πρόταση απορρίπτεται, κατά πλειοψηφία.

Η πρόταση της κυρίας Προγουλάκη Μαρίας σχετικά με τη δημιουργία ειδικού γραφείου Σ.Ε.Π. μέσα στα σχολεία, ότι θα εργάζονται ειδικευμένοι καθηγητές και υπάλληλοι, γίνεται δεκτή;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η πρόταση γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Επίσης, η πρόταση της ίδιας σχετικά με το χωρισμό του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων σε Παιδείας και Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και Πολιτισμού, γίνεται δεκτή;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η πρόταση γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Επίσης, η πρόταση σχετικά με τη βελτίωση της λειτουργίας των μαθητικών συμβουλίων και αύξηση των αρμοδιοτήτων τους γίνεται δεκτή;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Η πρόταση της κυρίας Αναστασάκη Ελένης, σχετικά με τη συχνή επίσκεψη των πολιτικών στα σχολεία και συζήτηση με τους μαθητές, γίνεται δεκτή;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Η πρόταση της κυρίας Αμανατίδου Ελένης σχετικά με το να επιτρέπεται η μουσική κατά τη διάρκεια των διαλειμμάτων και να δημιουργηθούν χώροι απασχόλησης των μαθητών κατά τη διάρκεια των διαλειμμάτων, γίνεται δεκτή;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Η ίδια προτείνει τη δημιουργία ενός ραδιοφωνικού σταθ-

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

μού σε κάθε Νομό με μεγάλη εμβέλεια, ώστε οι μαθητές να ασκούν το επάγγελμα του δημοσιογράφου. Οι σταθμοί αυτοί θα μπορούν να συνεργάζονται και να συναγωνίζονται μεταξύ τους με ετήσια βράβευση του πιο δραστήριου για το κράτος. Γίνεται δεκτή η πρόταση;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Από την εκλογική περιφέρεια Γερμανίας οι προτάσεις της Αγγελικής Ματθαιοπούλου, Αγνής Καραγιαννίδου, Δήμητρας Κουφοπούλου και Ευθυμίας Κεφαλάκη, σχετικά με την ενίσχυση των σχολείων του εξωτερικού τόσο από πλευράς οικονομικής όσο και με την στελέχωσή τους από κατάλληλο προσωπικό καθώς και προσφορά κινήτρων πάσης φύσεως, γίνεται δεκτή;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Η πρόταση των ιδίων σχετικά με την ενημέρωση των αποδήμων για τις δυνατότητες και τους επαγγελματικούς ορίζοντες που ανοίγονται μετά την αποφοίτησή τους από τα ελληνικά σχολεία γίνεται δεκτή;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Η πρόταση της Προγουλάκη Μαρίας, σχετικά με την κρατική χρηματοδότηση για τη δημιουργία σχολικών εφημερίδων και σταθμών γίνεται δεκτή;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Επίσης, θα τεθούν σε ψηφοφορία τρία, ακόμη, θέματα.

Συμφωνείτε με την ίδρυση Ανοικτού Πανεπιστημίου;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Όχι, όχι.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η πρόταση απορρίπτεται, κατά πλειοψηφία.

Συμφωνείτε με την ίδρυση Ιδιωτικών Πανεπιστημίων;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Όχι, όχι.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η πρόταση απορρίπτεται, κατά πλειοψηφία.

Συμφωνείτε με τον περιορισμό του χρόνου των σχολικών διακοπών;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Όχι, όχι.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, η πρόταση απορρίπτεται, κατά πλειοψηφία.

Θέλω να σας ευχαριστήσω για τη δημιουργική προσέγγιση, που είχατε σε όλα τα θέματα και να σας ευχηθώ υγεία και επιτυχία στη ζωή σας. Σας ευχαριστώ όλους σας.

Στο σημείο αυτό και περί ώρα 13.45' λύθηκε η συνεδρίαση.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΡΚΟΥΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ